

1

Frama

skupaj z Gospodom

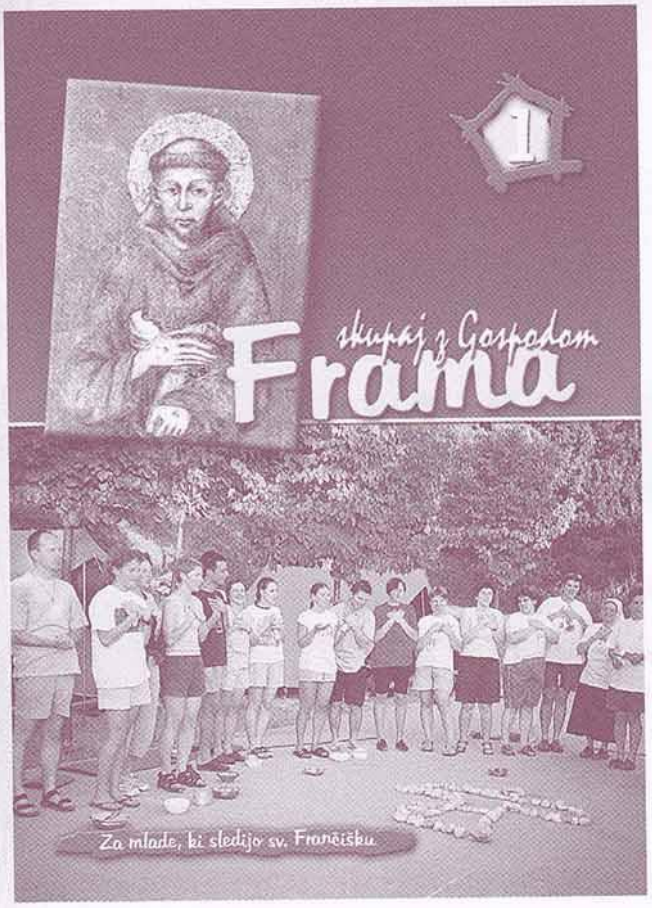
Za mlade, ki sledijo sv. Frančišku

FRAMA
skupaj z Gospodom

Za srečanja Frančiškove mladine
in osebno poglabljanje

Slovenska kapucinska provinca

Revija se vzdržuje se s prostovoljnimi prispevki.

Za interno uporabo.

Izdala: Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2002.

Sodelavci: br. Marko Senica, br. Stane Bešter, br. Miha Sekolovnik, br. Primož Kovač, br. Jože Kunšek, br. Vlado Kolenko, br. Jaroslav Knežević, br. Matej Štravs, Fani Pečar, Jožica Pizzoni, Jana Podjavoršek, Tjaša Rotar, Martina Koršič

Risbe: Fani Pečar

Oblikovanje: br. Vlado Kolenko

Lektoriranje: Elica Babič

Grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana

Tisk: Littera picta, d.o.o., Ljubljana

Uvod

Frama

Assisi, 13. stoletje. Frančišek, sin Petra Bernardoneja, začenja nezaslišano pot: sleče vse, kar ga ovira na poti za Kristusom.

Napoti se v svet, da bi živel in oznanjal Kristusov evangelij. Ne želi biti navezan na nobeno stvar v svetu, kjer kraljuje denar, da bi lahko svoboden živel Zanj, ki edini daje popolno svobodo.

V času križarskih vojn proti islamu Frančišek, poln miru, oznanja Kristusovo sporočilo. Tisoči se mu bodo pridružili: množice se navdušujejo za Ubožca, ki ponovno odkriva evangelij in vesoljno bratstvo z ljudmi in vsem stvarstvom.

Njegova »evangeljska norost« tudi danes privlači, saj so znamenja časov zelo podobna.

Dragi brat, draga sestra, morda sta Frančiškovo sporočilo in njegova pot v hoji za Kristusom navdušila tudi tebe. Veliko mladih pripoveduje, da jih je zelo nagovoril Assisi, ker v njem kljub tržni zasvojenosti veje duh Frančiška in Klare. Toda velikokrat se zgodi, da po vrnitvi domov skrbi in teža vsakdanjega življenja zabrišejo sledi, ki jih je Bog zarisal v mlada srca.

Nobena roža ne uspeva, če je primerno ne gojimo. Nobena duhovnost se ne more razvijati, če ne poskrbi-

mo za njeno rast. Tega se zavedamo bratje kapucini skupaj z mladimi brati in sestrami, ki z nami tesneje sodelujejo. Po Assisiju manjka »slovenski Assisi«, čas, volja in prostor, da bi asiške ideale skušali uresničevati doma. Ker je to možno samo v skupnem prizadevanju, se želimo v Sloveniji pridružiti mednarodni skupini Frančiškove mladine, tj. FRAMA, ki jo ustanavljamo tudi pri nas.

V rokah držiš knjižico, s katero želimo temeljiteje in bolj organizirano stopiti na pot te rasti. Za vsak mesec smo pripravili temo, ob kateri bi se srečevali na rednih mesečnih srečanjih. Za delo doma pa knjižica vsebuje še nadaljnje tedensko poglabljanje teme in vsakodnevno prebiranje Božje besede. Le v vsakdanji zvestobi Božji besedi in ob zvesti molitvi boš lahko v sebi uresničeval-a ideal duhovnosti sv. Frančiška in sv. Klare.

br. Marko Senica

Poglavje

1

Dobrota

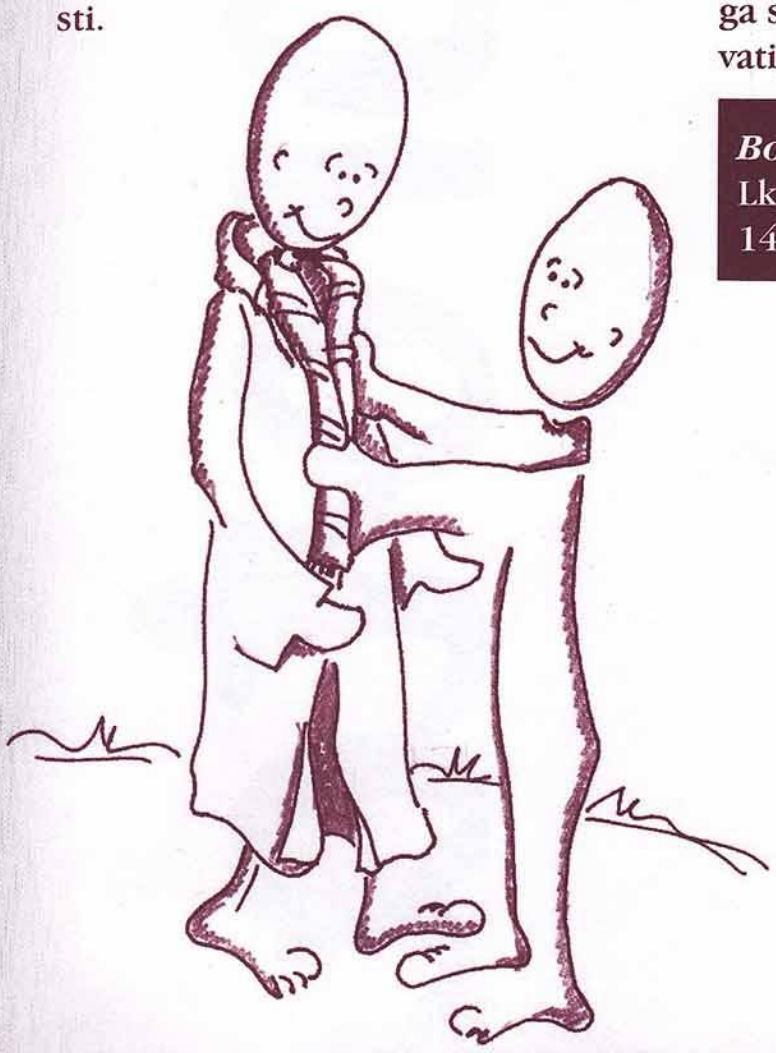
- Biti dober stane, vendar je lepo
- Dobrota je v majhnih stvareh
- »Živeti« dobroto do konca
- Dobrota, ki gradi, poklanja upanje
- Čudovit življenjski načrt
- Dobrota, ki čudežno razorožuje
- Za osebno razmišljanje

Biti dober stane, vendar je lepo

Frančišek je bil zares dober. S svojo dobroto je znal trgovati.

Nekega dne je na cesti srečal ubožca, ki ga je že nekaj časa poznal in mu rekel: *»Brat, kako si?«* Ta, ki je bil poln besa, je začel preklinjati svojega gospodarja, ki ga je izkoriščal in varal: *»Hvala, moj Gospod, slabo se počutim. Naj ga vsemogočni Gospod prekolne«!*

Frančišek ga je povabil, naj odpusti.

»Ne morem odpustiti, če prej ne povrne, kar mi je vzel« (FV, 676). [1]

Kaj bi ti storil na njegovem mestu?

Poslušaj, kako je ravnal Frančišek: *»Frančišek je oblekel plašč. 'Dam ti ta plašč, mu je rekel, in te v imenu Božje ljubezni prosim, da odpustiš svojemu gospodarju.'«*

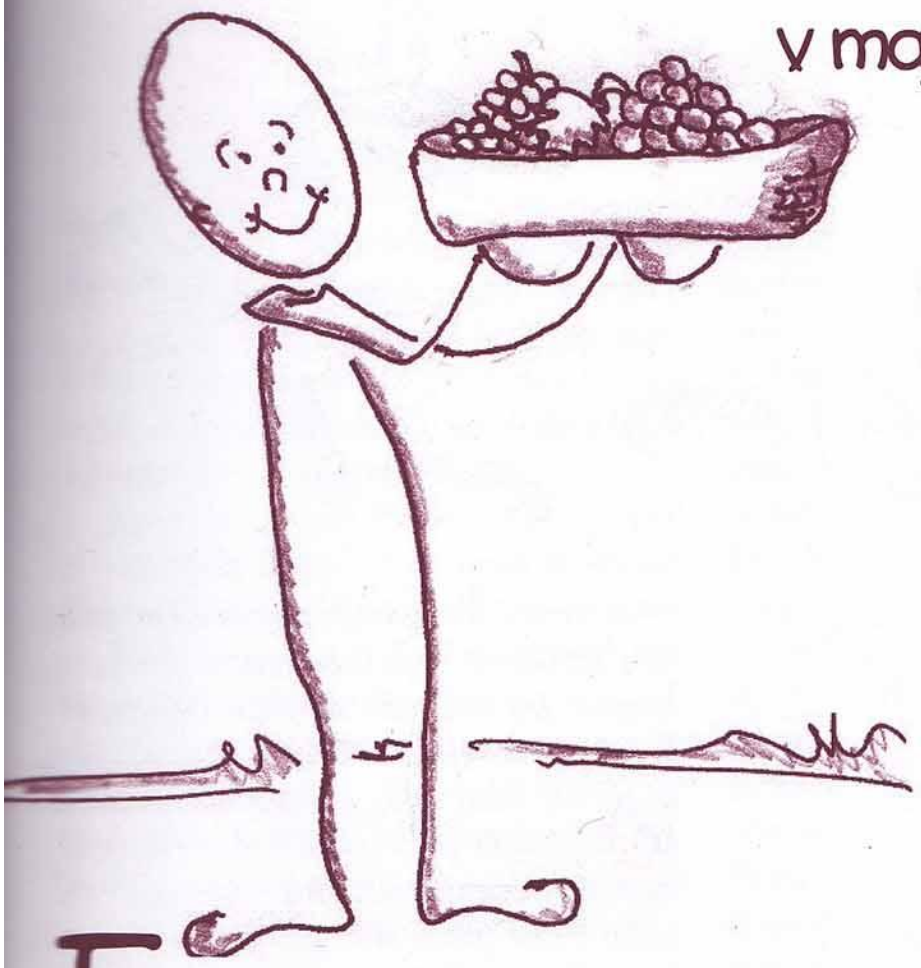
Podariti plašč v tistih težkih časih je pomenilo podariti »bogastvo«.

Frančiškovi Viri pravijo, da je ubožec *»razveseljen in ganjen od dobrote vzel dar in odpustil gospodarju«.*

»Biti dober« pomeni, da skupaj z drugimi čutimo trpljenje, da bližnjemu z ljubeznijo podarimo del samega sebe… Osramotiti se in si prizadevati, da bi bili srečni tudi drugi.

Božja beseda za vsak dan
Lk 6, 27-36; 1 Jn 3,11-18; Rim 14,1-12; Prg 19,21-23; Tit 3,1-11

Dobrota je v majhnih stvareh

Frančiškova dobrota je bila zmeraj velika.

Do bolnih je izkazoval veliko sočutje in se je razdajal, da bi blažil njihovo trpljenje, tako da jim je zmeraj kaj dal. *»Skupaj z njimi je trpel in jih tolažil... celo ob postu je jedel, da bolnim ne bi bilo nerodno«* (FV, 761).

Njegova dobrota je bila nežna, bil je pozoren, vljuden in zelo gostoljuben.

O tem pripoveduje pretresljiv prizor: *»Nekoč je slišal, da si je bolni brat zaželel malo grozdja. Spremljal ga je v vinograd in skupaj sta sedla pod trs. Začel je jesti prvi, da bi ga opogumil«* (FV, 762).

Da bi bili dobri, ni potrebno, da bi imeli »velike načrte«, da bi delali herojske ali nenavadne stvari. Frančišek nas uči, da se mora dobrota izražati z malimi dejanji srca in skupne delitve.

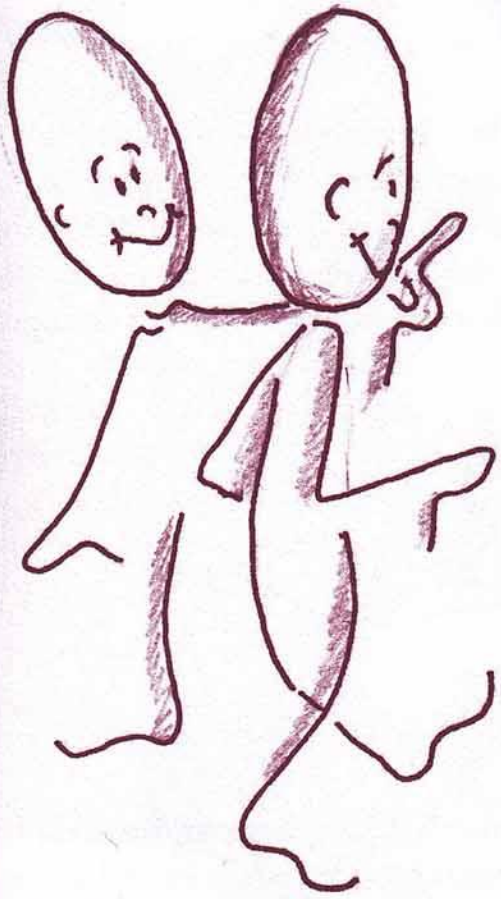
Kaj je Frančišek naredil tako nenavadnega?

Nič. S prijateljem, ki se je slabo počutil, je jedel grozdne jagode...

Prepričajmo se, da je življenje sestavljeno iz majhnih dejanj, ki pričakujejo, da bodo začinjena z dobroto.

Božja beseda za vsak dan
Mt 7,12; Lk 10,25-28; Rim 12,9-21; Ef 2,1-10; Ps 145

»Živeti« dobroto do konca

Celo Frančiškovo življenje je bilo prežeto z dobroto in odprtostjo do drugih ter s sprejemanjem.

Vedno gre v tej smeri: bolj ko se približamo Bogu, bolj se srečujemo z brati. S tem ko bolj »resno« jemljemo Boga, bolj ljubimo svoje brate. Toda kako vemo, ali resnično ljubimo Boga?

Sveti Janez nam svetuje, naj preverimo, kakšni so naši medsebojni odnosi. Če je med nami ljubezen, dobrota, sposobnost odpuščanja, potem Bog zagotovo prebiva v nas.

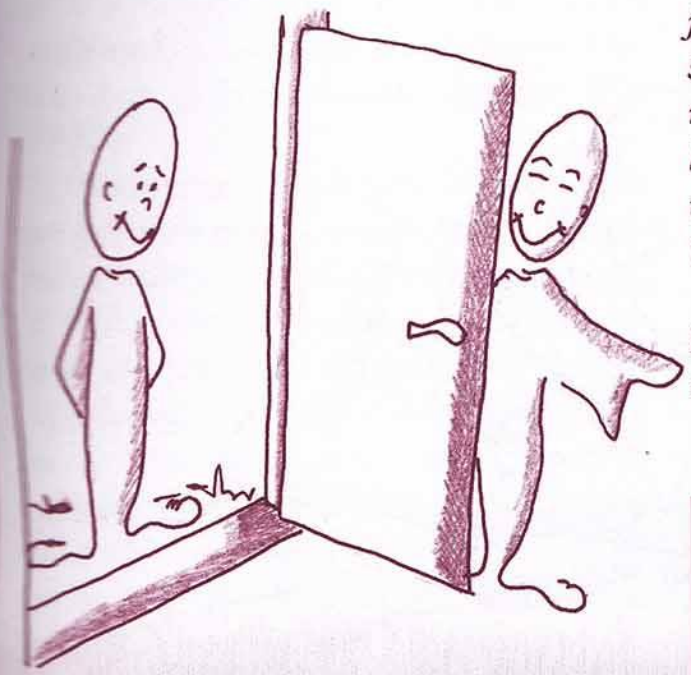
»Otroci, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom... Če kdo pravi: »Ljubim Boga«, pa sovraži svojega brata, je lažnivec...« (Jn 4, 20). Frančišek Asiški je bil tako zelo dober, da je brez kakršnihkoli pomislekov dal »starejši ubožici« edini evangelij, ki so ga v tistem času imeli menihi. Frančiškove besede so bile: *»Izroči naši materi Novo zavezo, ki naj jo proda, da ne bo več trpela pomanjkanja. Trdno sem prepričan, da bo Gospodu in blaženi Materi Devici bolj všeč, če to knjigo podarimo, kot pa da jo samo beremo«* (FV, 1606). Nima smisla brati Božje besede, če je ne uresničujemo. Nima smisla hoditi k sveti maši in moliti, če se ne poboljšamo. Prav tako je nesmiselno govoriti: » Ljubim Boga«, če ne pokažemo ljubezni do bližnjega z dejanji.

Božja beseda za vsak dan
Mt 5,43-48; Mt 14,13-21; Mr 10,23-31; Mr 14,22-26; Lk 22,39-46

Dobrota, ki gradi, poklanja upanje

Frančišek prevzame vsakega človeka s svojo dobroto. Govoril je: »Če bi kdo iz božjega navdiha izbral tak način življenja in prišel k našim bratom, naj ga slednji lepo sprejmejo« (FV 5).

Kdor je v tistih časih hotel vstopiti v katerega izmed redov, se je moral pošteno potruditi, preden je bil vanj nadi sprejet. Če je kak mladenič potrkal na samostanska vrata in vprašal, ali lahko postane menih, so ga najprej »preskušali«. Preverili so, ali je za to res poklican, mu postavljali določene »preizkušnje«, ga spraševali in poizvedovali o njegovem življenju.

Kaj pa predlaga Frančišek Asiški? *»Lepo ga sprejmite medse.«* Tako, preprosto, brez kakršnihkoli sitnosti.

Frančišek Asiški je bil preprost človek, ki je ljudem zaupal. Ker je bil sam dober, je verjel, da so vsi ljudje dobri. V njegovem značaju ni bilo niti kančka zlobe niti dvoličnosti ali pretvez.

Nekega dne je začutil potrebo, da mora napisati pismo nadrejenemu bratu v drugem samostanu. Menihu je toplo priporočil tak način življenja: *»In jaz sam bom spoznal, ali ljubiš Boga in mene, ki sem njegov in tvoj služabnik, če boš upošteval naslednje: naj ne bo na svetu nobenega brata, ki je veliko grešil in bi moral oditi brez tvojega odpuščanja, potem ko je videl tvoje oči... In če bi se pojavil še tisočkrat pred tvojimi očmi, ga zaradi tega ljubi bolj kot jaz, da ga boš lahko pridobil za Gospoda. In bodi vedno usmiljen do takšnih bratov«* (FV, 235).

Frančiškova dobrota se je vedno kazala v odpuščanju, bratstvu, upanju in v volji do življenja.

Kaj pa tvoja dobrota?

Božja beseda za vsak dan
Lk 3,1-14; Mt 12,9-14; Flp 4,1-9; Ps 25; Ps 34

Čudovit življenjski načrt

Frančišek se ni bal, da bi ga ljud je prevarali. Ni se bal, da bi dru gi zlorabljali njegovo dobroto ali da bi se okoriščali na njegov račun.

Hotel je biti dober in pika. Do konca.

Dobroto je pridobival molitvijo, s poslušanjem Božje besede, s prizadevanjem in z osebnim trudom.

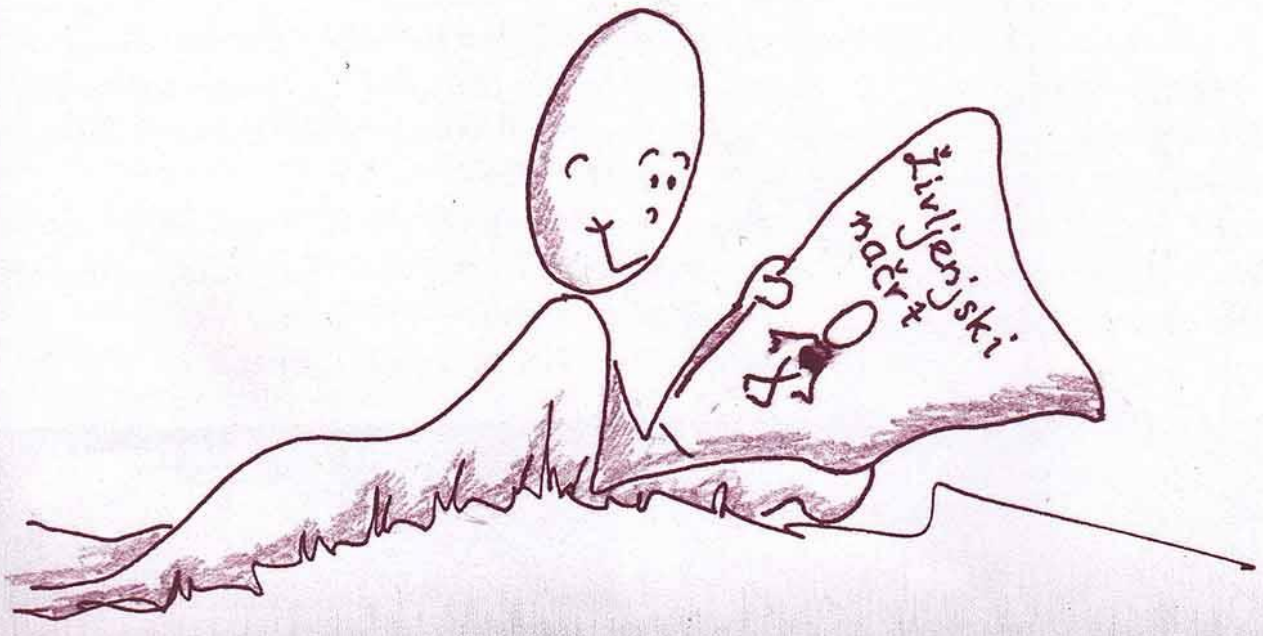
Tudi od nadrejenih je pričakoval, da so dobri. *»Hotel je, da bi bili prijazni do podrejenih in zelo dobri ter vedri..., da bi bili zmerni v ukazih, prizanesljivi v nezvestobi, pripravljeni prenašati žalitve, ne pa jih vračati, da bi bili odločni sovražniki pregreh in zdravniki grešnikom«* (FV, 773).

Vsem je govoril: *»Bratje naj ne obrekujejo drugih ljudi in naj se izogibajo prepirom, tako da si prizadevajo raje molčati, da jim bi Bog naklonil to milost. Med seboj in z drugimi naj se ne prepirajo, temveč naj skušajo ponižno odgovoriti takole: »Sem nevreden služabnik...« In naj se ne jezijo... in naj se medsebojno ljubijo... in z dejanji naj pokažejo medsebojno ljubezen... in naj ne govorijo slabo o nikomer, naj ne opravljajo..., naj ne grajajo, naj ne obsojajo in kot govori Gospod, naj se ne ozirajo na majhne pomanjkljivosti bližnjih...«* (FV, 36-37).

Kako lep življenjski načrt, kajne? Lahko bi postal tudi naš.

Vsi mi iščemo, »prosjačimo« malo ljubezni od drugih. Brez ljubezni in dobrote se ne da živeti. Toda preden od drugih zahtevamo dobroto, sočutje, ljubezen..., moramo mi biti prvi, ki bomo znali podariti dobroto, sočutje in ljubezen. Ali tudi ti tako misliš?

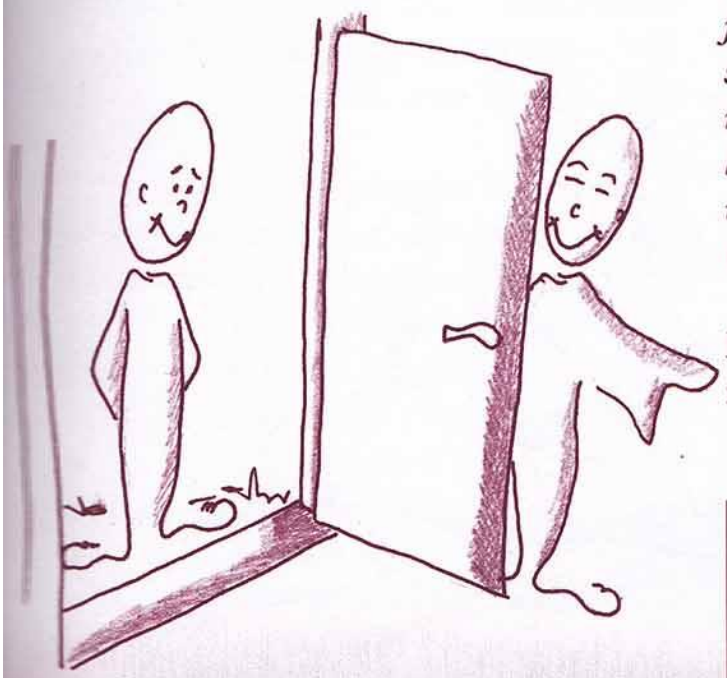
Božja beseda za vsak dan
Jn 13,1-20; Mt 18,21-35, Rim 13,8-10; Gal 6,1-10; 1 Tim 1,12-17

Dobrota, ki gradi, poklanja upanje

Frančišek prevzame vsakega človeka s svojo dobroto. Govoril je: »Če bi kdo iz božjega navdiha izbral tak način življenja in prišel k našim bratom, naj ga slednji lepo sprejmejo« (FV 5).

Kdor je v tistih časih hotel vstopiti v katerega izmed redov, se je moral pošteno potruditi, preden je bil vanj tudi sprejet. Če je kak mladenič potrkal na samostanska vrata in vprašal, ali lahko postane menih, so ga najprej »preskušali«. Preverili so, ali je za to res poklican, mu postavljali določene »preizkušnje«, ga spraševali in poizvedovali o njegovem življenju.

Kaj pa predlaga Frančišek Asiški? *»Lepo ga sprejmite medse.«* Tako, preprosto, brez kakršnihkoli sitnosti.

Frančišek Asiški je bil preprost človek, ki je ljudem zaupal. Ker je bil sam dober, je verjel, da so vsi ljudje dobri. V njegovem značaju ni bilo niti kančka zlobe niti dvoličnosti ali pretvez.

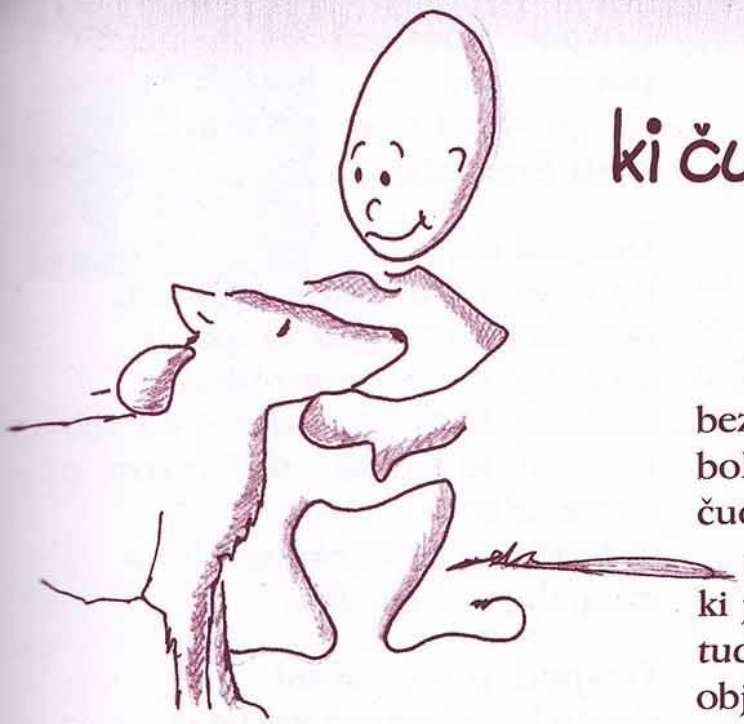
Nekega dne je začutil potrebo, da mora napisati pismo nadrejenemu bratu v drugem samostanu. Menihu je toplo priporočil tak način življenja: *»In jaz sam bom spoznal, ali ljubiš Boga in mene, ki sem njegov in tvoj služabnik, če boš upošteval naslednje: naj ne bo na svetu nobenega brata, ki je veliko grešil in bi moral oditi brez tvojega odpuščanja, potem ko je videl tvoje oči... In če bi se pojavil še tisočkrat pred tvojimi očmi, ga zaradi tega ljubi bolj kot jaz, da ga boš lahko pridobil za Gospoda. In bodi vedno usmiljen do takšnih bratov«* (FV, 235).

Frančiškova dobrota se je vedno kazala v odpuščanju, bratstvu, upanju in v volji do življenja.

Kaj pa tvoja dobrota?

Božja beseda za vsak dan
Lk 3,1-14; Mt 12,9-14; Flp 4,1-9; Ps 25; Ps 34

Dobrota, ki čudežno razorožuje

Pravijo, da celo pes začuti, če ga ima človek rad. Živali imajo »še sti čut«, ki jim omogoča, da zaznajo človekovo dobroto.

Vsi poznamo zgodbo o »Volku iz Gubbia«. Je ta zgodba resnična? Ali je samo legenda? Je Frančišek res srečal tistega divjega volka? Kar nas trenutno zanima in bomo skušali odkriti, je to, da je njegova dobrota prevzela in spremenila celo *»neznansko velikega, strašnega in divjega«* volka, kot pripovedujejo Rožice (FV, 1852).

Ponovno prisluhnimo besedam, ki so privrele iz srca, prepolnega dobrote in ljubezni: *»Pojdi sem, brat volk, v Kristusovem imenu ti prepovedujem storiti meni ali komu drugemu kaj žalega.« – Glej čudež! Brž ko je sveti Frančišek storil sveti križ, je strašni volk zaprl žrelo in na mestu obstal; in komaj mu je bilo dano povelje, je prišel krotak kot jagnje in se ulegel k nogam svetega Frančiška.*[2]

Frančišek je s svojo vero in z ljubeznijo vsem posredoval voljo za poboljšanje. Prišlo je celo do pristnih čudežnih spreobrnjenj!

»Volk« lahko simbolizira hudobijo, ki je prisotna okoli nas, nasilje, ki je tudi v vsakem izmed nas, sebičnost, objestnost… Kaj storiti?

Preprosto. Učimo se od njega, da bomo vedno, kljub vsemu in v vsakem trenutku, s komerkoli dobri, prijazni in ljubeznivi.

Že precej star rabin je nekoč vprašal svoje učence, po čem bi natančno določili trenutek, ko se konča noč in začne dan.

»Morda je to takrat, ko zlahka ločimo psa od koze?«

»Ne,« je odvrnil učitelj.

»Ko lahko figovec ločimo od dateljnovca?«

»Ne,« je spet odvrnil učitelj.

»Kdaj je torej tisti trenutek?« so vprašali učenci.

Učitelj jim je odgovoril: »To je takrat, ko pogledaš obraz katerekoli osebe in v njem prepoznaš brata ali sestro. Dotlej pa je v tvojem srcu noč.«[3]

Božja beseda za vsak dan
Mt 5,38-42; Ps 112; Ps 118; Ps 119,65-80; Ps 138; Prd 3,9-15

Za osebno razmišljanje

1. Frančiškova dobrota te izzove, da resno pretehtaš svoje življenje. Lahko je reči »dober sem«, toda kaj tebi resnično pomeni »biti dober«? Naštej nekaj dejanj prave in pristne dobrote. Ali opaziš okrog sebe dobre ljudi, ali imaš občutek, da so taki ljudje »vrsta, ki izumira«?

2. Se še spomniš »lepega življenjskega načrta«, ki ga je Frančišek dal svojim bratom? Skušaj se spomniti (ali napisati) stvari, ki jih ne smemo delati, če hočemo postati dobri ljudje, sposobni ljubiti iskreno, brez preračunljivosti iti do konca... Kakšen je tvoj načrt, da boš postal dober?

3. »Biti dober stane...«, »Dobrota je v majhnih stvareh«, »Dobrota, ki gradi...«. Vsi ti stavki nakazujejo, da dobrote ne moremo kupiti v nobeni trgovini. Kako bi ti reagiral pred človekom, ki bi ti rekel, da »nima smisla biti dober... biti moraš zvit... moraš se uveljaviti, pokazati zobe...«? Kaj meniš, je dobrota znak nemoči ali moči? Živel je neskončno dober mož, ki je končal na križu. Se spomniš njegovih zadnjih besed?

Gospod, pomagaj mi prehoditi
pot do Tebe,
kot je storil tvoj služabnik
sveti Frančišek.

Gospod daj,
da bom vsem dober prijatelj,
daj, da bom krepil zaupanje
tistemu, ki trpi in vzdihuje,
tistemu, ki išče luč daleč od Tebe,
tistemu, ki bi rad začel znova, pa
ne ve kako,
tistemu, ki bi se rad nekomu
zaupal, pa si ne upa.

Gospod, pomagaj mi,
da ne bi šel mimo nikogar
z brezbrižnim obrazom,
z zaprtim srcem,
s hitrim korakom.

Gospod, pomagaj mi,
da bom takoj opazil
tiste, ki so mi blizu,
tiste, ki so zaskrbljeni
in zmedeni,
tiste, ki trpijo,
a tega ne pokažejo,
tiste, ki se počutijo osamljeni,
vendar se tega ne zavedajo.

Gospod, reši me sebičnosti,
da Ti bom služil,
da Te bom ljubil,
da Ti bom prisluhnil
v vsakem bratu,
ki mi ga pošiljaš naproti.

Gospod, za Tvojo ljubezen,
mi pomagaj,
kot je storil sveti Frančišek,
da se bom poboljšal
in bil zgled vsakomur,
ki ga boš poslal na mojo pot.

Poglavje

2

Pogum

- Frančišek ne odneha
- Frančišek –
  mož izrednega poguma
- Imeti pogum,
  da plavamo proti toku
- Molitev:
  skrivnost njegovega poguma
- Frančišek se ni nikoli predal
- Kdo si upa izgubiti ugled
- Za osebno razmišljanje

Frančišek ne odneha

Pri Frančišku je navzoč še en zanimiv vidik, ki je vreden poudarka: njegov neverjeten pogum. Frančišek je bil mož, ki je imel neverjetno veliko poguma, saj je za vsako ceno vztrajal v izpolnjevanju načrta, ki si ga je Bog zamislil za njegovo življenje. Koliko ovir je moral premagati, koliko bojev, koliko ponižanj!

V Svetem pismu piše, da se je David bojeval z Goljatom samo s palico in petimi gladkimi kamni, ki jih je nabral v potoku. Besede, ki jih je mali David namenil velikanu, so naravnost čudovite: *»Ti prihajaš k meni z mečem, s sulico in s kopjem. Jaz pa prihajam k tebi v imenu Gospoda...«* (1 Sam 17,45).

Tako se je zgodilo tudi Frančišku na začetku njegovega spreobrnjenja. Najprej se je moral soočiti z lastnim očetom, ki se ni bil pripravljen sprijazniti s sinovo odločitvijo, da bo živel v preprostosti in uboštvu.

Nato je moral prenašati še zasmehovanje lastnega brata, ki je izkoristil vsako priložnost, da ga je poniževal, zaničeval... Frančišek je potreboval res veliko poguma.

V Frančiškovih Virih piše, da je njegov oče Pietro di Bernardone, ko je videl v kakšnem usmiljenja vrednem položaju se je znašel njegov sin, reagiral takole: *»Tako kot volk napade ovco brez vsakršnega zadržka, z divjim in pretečim pogledom, ga je on zgrabil z rokami in ga odvlekel domov. Brez razumevanja in usmiljenja ga je nato za več dni priprl v temen prostor in ga skušal podrediti svoji volji, sprva z besedami, nato pa še z udarci in verigami«* (FV, 339).

Celo njegov brat Angelo je pri tem dodal svoj delež in *»sledil očetovemu zgledu, tako da ga je zasipal s strupenimi besedami«* (FV, 598).

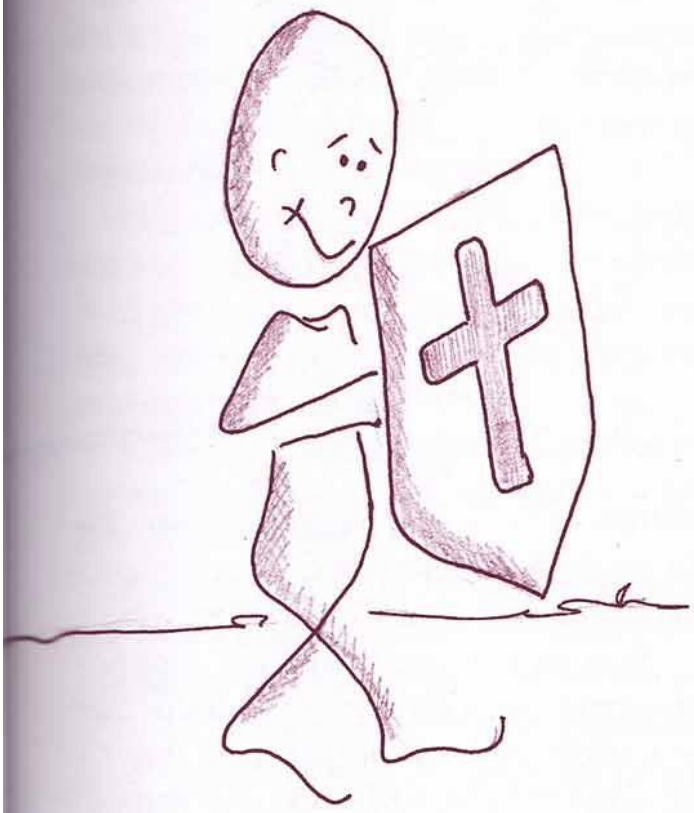
Velikokrat se poklic - še posebno redovniški in duhovniški - uresniči šele z boji, s trpljenjem in z nerazumevanjem. To je lahko boj s samim seboj ali boj proti tistim, ki naredijo vse, da bi preprečili, odvrnili in zatrli v mladem človeku željo hoditi za Jezusom.

Toda Frančišek je *»iz lastnega trpljenja pridobival pogum in odločnost za uresničitev svojega svetega ideala. Kljub neprestanim težkim očitkom in domačemu priporu, ki mu je pobiral moči, Frančišek ni nikoli izgubil potrpežljivosti«* (FV, 339).

Božja beseda za vsak dan
1 Sam 17,38-45; Ps 20; 2 Krn 32,1-8; Jer 17,5-8; Ag 2,1-6

Frančišek - mož izrednega poguma

Vemo, da je bil Frančišek izredno pogumen. Gotovo mu ni bilo prijetno pri srcu, ko je izgubil ugled, ko so ga kritizirali, se mu posmehovali in ga imeli za norčka. Toda kljub vsemu je potrpel. Uspelo mu je vzdržati predvsem zato, ker ni hotel, da bi njegovo življenje krojili ljudje, pač pa Bog, kateremu je želel biti vedno bolj predan. Bil je že trdno odločen, da bo plaval proti toku, zato ni hotel več živeti prazno in površno življenje.

Mogoče je tudi njega kdaj premamila skušnjava, da bi vse skupaj opustil, da bi raje sledil modi, saj »vsi tako delajo«. Toda v Frančiškovih Virih piše, da se je v takih »nevarnih« trenutkih *»nenadoma in brez odlašanja dvignil, poln radosti in vneme, ter si nadel primeren 'oklep', ki ga je potreboval za Gospodove bitke: ščit vere in veliko poguma ter se tako napotil proti mestu«* (FV, 337).

To je moral biti gotovo grozen trenutek v njegovem življenju, čeprav istočasno tudi vznemirljiv.

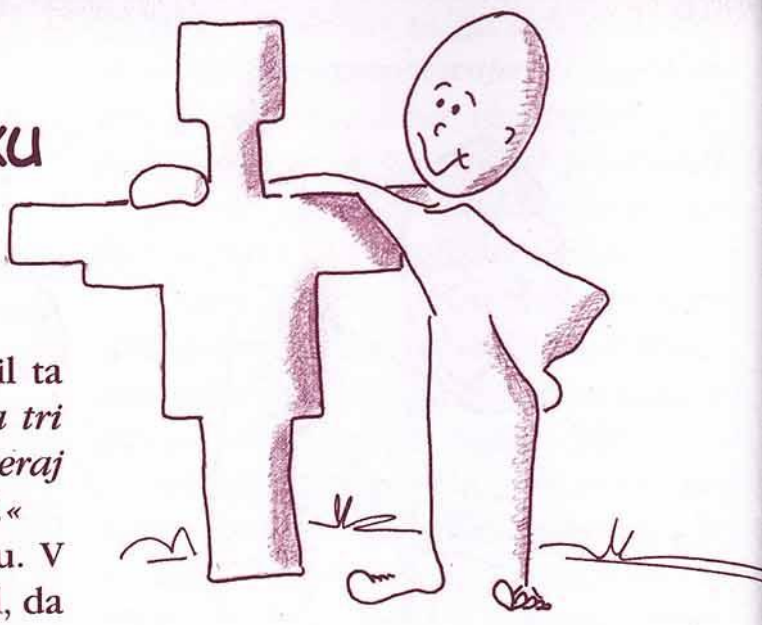
»Vsi, ki so ga poznali, so ga začeli žaliti in klicati norček, ko so ga ponovno videli in primerjali njegovo trenutno stanje s preteklim. Vanj so metali kamenje in blato. Njegov izgled, ves izčrpan od pokoravanja, in njegovo obnašanje, popolnoma drugačno od običajnega, sta ljudi napeljala na misel, da so bila vsa njegova dejanja sad lakote in norosti« (FV, 338).

Tu lahko resnično vidimo vso Frančiškovo odločnost, njegov pogum, njegovo notranjo moč, njegovo sposobnost, da »zmore umreti«, da bi se lahko znova rodil v novo življenje.

Gospodove besede se v njegovem življenju uresničujejo v polni meri: *»Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi...«* (Lk 9, 23).

Božja beseda za vsak dan
Lk 9,21-27; Lk 14,25-33; Mt 8,23-27; Mt 10,26-31; Flp 3,1-11

Imeti pogum, da plavamo proti toku

Gandhi je kristjana označil ta kole: *»Kristjan zaobjema tri sestavine: ni ga strah, zmeraj je v težavah in neizmerno je vesel.«*

Prav to se je zgodilo Frančišku. V vseh svojih bojih in mukah je čutil, da ga Gospod osvobaja vsakršne bojazni, tesnobe in strahu ter ga napolnjuje z obilico miru in tolažbe. Istočasno pa se je zavedal, da smo v odnosu do Gospoda ljudje grešni in se moramo truditi za dobro. Ob koncu svojega življenja je rekel: *»Bratje, začnimo služiti našemu Gospodu Bogu, ker smo do sedaj naredili komaj kaj«* (FV, 1237).

Ko je Frančišek izvedel, da ponj prihaja njegov besni oče in ga hoče odpeljati iz cerkvice sv. Damjana, kamor se je zatekel domov, *»mu je šel prostovoljno naproti in mu ves radosten povedal, da ga ni več strah verig in udarcev in da je pripravljen z zadovoljstom prenašati vsakršno trpljenje v Kristusovem imenu«* (FV, 342).

To je tisti Frančišek, ki globoko presune in spravlja v krizo. Nas je vedno strah vsega in vseh. Mislimo, da smo svoje cilje že dosegli. Ujeti smo v strahu, kaj bodo o nas govorili ljudje, bojimo se, da bi naredili kakšno napako, strah nas je poskusiti in tvegati za nekaj lepega. Bojimo se, da bomo razočarani in prevarani. In tako se zadovoljimo s tem, da živimo povsem običajno življenje, ki lahko postane preveč običajno… Strah nas paralizira.

Bog pa nas nagovarja, naj zanj postanemo »nespametni«: *»… tisto, kar je v očeh sveta slabotno, si je Bog izbral, da bi osramotil tisto, kar je močno. Bog si je izbral tisto, kar je v svetu preprosto in zaničevano, tisto, kar ni nič, da bi onesposobil tisto, kar je…«* (1 Kor 1, 27-28).

Frančišek je čutil, da ga Gospod kliče in je v očeh sveta postal »nespameten«. Postal je »norček«, da bi Bog po njem lahko uresničil svoj načrt ljubezni.

Kasneje je sam dejal: *»Gospod mi je razodel, da je njegova volja, da postanem 'norček' na tem svetu. Bog hoče, da je to tista modrost, s katero naj se ukvarjamo«* (FV, 1673).

Le kje je Frančišek dobival ta neizmerni pogum?

Božja beseda za vsak dan
Mt 5,1-12; Mt 10,34-39; Lk 18,18-30; Jn 12, 20-26; 1 Kor 1,26-31; Flp 1,21-30

Molitev: skrivnost njegovega poguma

Skrivnost njegove moči in poguma je bila gotovo v molitvi. Ko je molil, se je Frančišek napolnil z Gospodom in postajal je neverjetno močan: *»To ni bil človek, ki je molil, pač pa on sam, spremenjen v živo molitev«* (FV, 682).

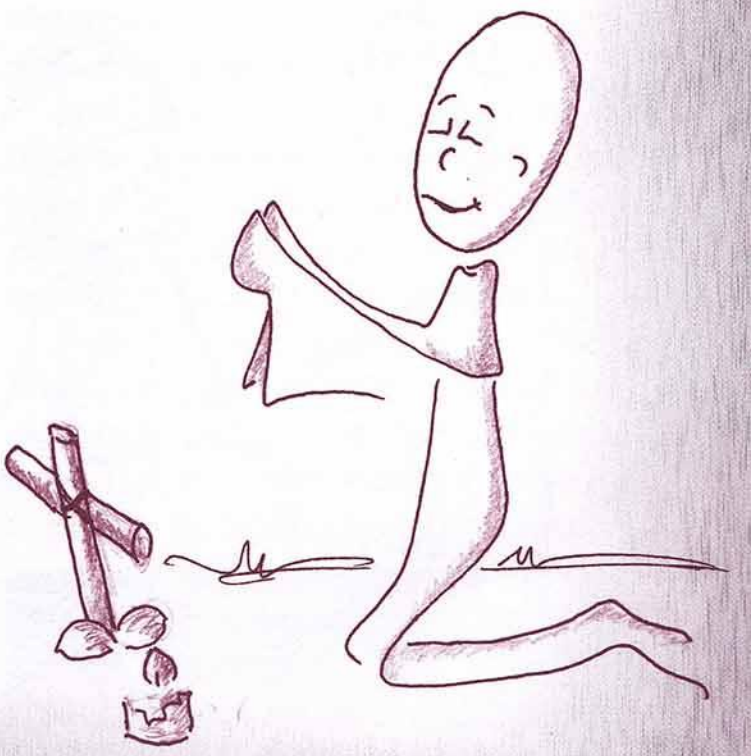
Med molitvijo je bilo Frančišku »vse jasno«, tako da ga ni bilo več strah nikogar in ničesar. Dopuščal je, da Bog deluje preko njega in v njegovi popolni predanosti.

Resnično moliti dejansko pomeni, da se damo Bogu na razpolago, da se mu predamo.

Nekega dne se je Frančišek, *»oblečen v obrabljeno obleko, sprehajal po gozdu in pel hvalnice Bogu v francoščini. Nenadoma so se pojavili neki malopridneži, se pognali proti njemu in ga surovo vprašali, kdo je. Božji človek jim je neustrašno in prepričljivo odvrnil: 'Sem glasnik mogočnega Kralja. Ali vas to zanima?' Oni pa so ga pretepli in ga vrgli v jarek, poln snega, in mu zabrusili: 'Kar tam ostani, neotesani božji glasnik!' Toda Frančišek se je ozrl naokrog, očistil sneg z obleke in brž ko so razbojniki izginili, skočil iz jarka ter ves vesel nadaljeval z glasnim petjem, s katerim je napolnil gozd s hvalnicami Stvarniku vseh stvari«* (FV, 346). Niti udarci, niti trpljenje, niti razbojniki ne morejo odvrniti Frančiška od njegovega trdnega namena, da bi sledil Gospodu.

Z molitvijo, s poslušanjem Božje besede in služenjem ubogim je Frančišek postajal vedno bolj močan in pogumen. Vse to ga je gnalo, da je šel preko vsega in da se ni nikoli zadovoljil s trenutnim stanjem: *»Zamišljal si je, da bo skupaj s Kristusom, svojim voditeljem, delal velike reči in medtem ko so se podirale, ... je močan in goreč v Duhu sanjal. Saj tam, kjer ljubezen spodbuja k vedno večjim podvigom, ni prostora za onemoglost in tudi ne za lenobo«* (FV, 1237).

Božja beseda za vsak dan
Lk 21,34-38; Mt 14,22-33; Ef 6,10-20; Kol 1,9-14; 1 Tes 5,12-22, 2 Sam 7,18-29

Frančišek se ni nikoli predal

Sedaj že dobro vemo, kam je po gum privedel Frančiška: preki nil je stike s svojimi domačimi, slekel je svojo obleko in postal romar, ki bo povsod pridigal o Božji ljubezni. *»Njegove besede, žareče kot ogenj, so prodirale v notranjost srca«* (FV, 1210).

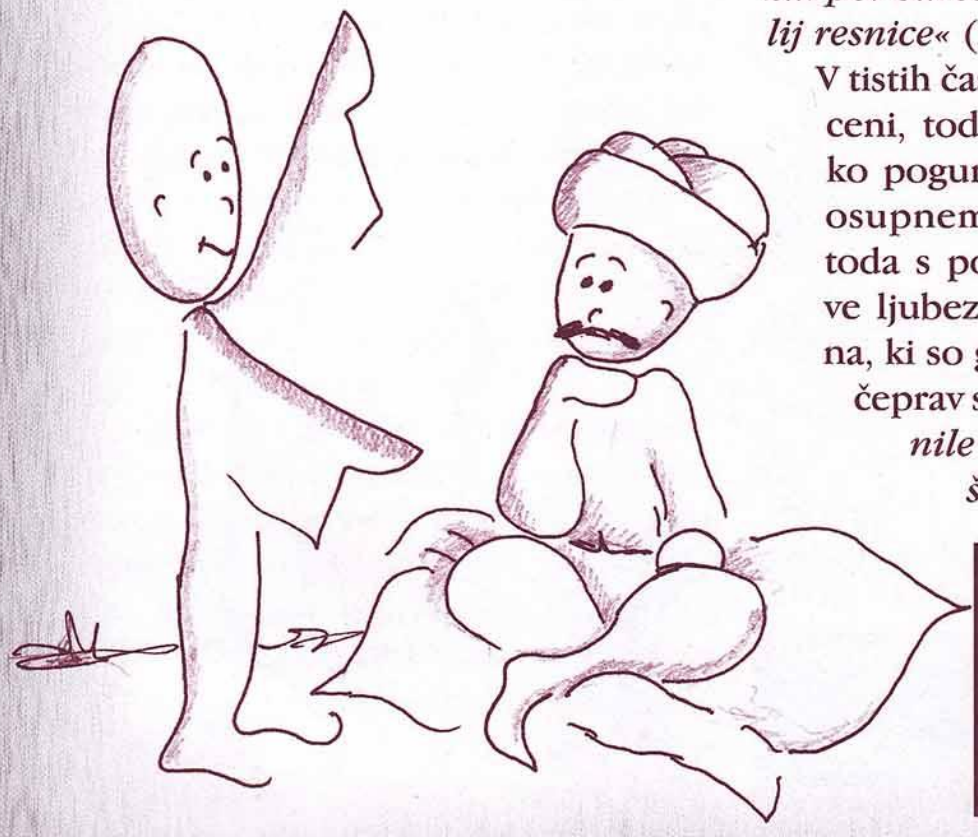
Ljudi je pritegnil prav zaradi poguma, ko je zapustil vse, da bi sledil Gospodu. Pridobil jih je tudi zaradi svojega prepričanja in vere ter zaradi svoje evangeljske resničnosti, ki jo je živel brez dvojnih meril ali popuščanja.

»To, kar je od drugih zahteval z besedami, je še pred tem zahteval od samega sebe z dejanji, zato se ni bal ocenjevalcev in je skrajno pogumno pridigal resnico« (FV, 1212).

Frančiška ni bilo strah, da bi mu kdaj očitali, da dela eno, govori pa drugo. Karkoli je oznanjal ljudem, je izpolnjeval najprej on sam. Njegove besede so rasle iz izkušenj. Njegove »pridige« so se dotaknile srca, ker so prihajale iz življenjskih situacij. Frančišek je imel toliko poguma, da se ni s pridiganjem »vesele novice« - evangelija ni ustavil niti pred sultanom.

Celo takrat, ko so saracenski stražarji prijeli Frančiška in njegovega sopotnika in *»z njima grdo ravnali, ju zasipali z žalitvami in udarci ter ju vklenili v verige«* ter nato odvedli pred sultana, *»je božji služabnik s pogumnim srcem dejal, da ga pošilja najvišji Bog, in ne ljudje, zato da bi njemu in njegovemu ljudstvu pokazal pot odrešenja in oznanil evangelij resnice«* (FV, 1173).

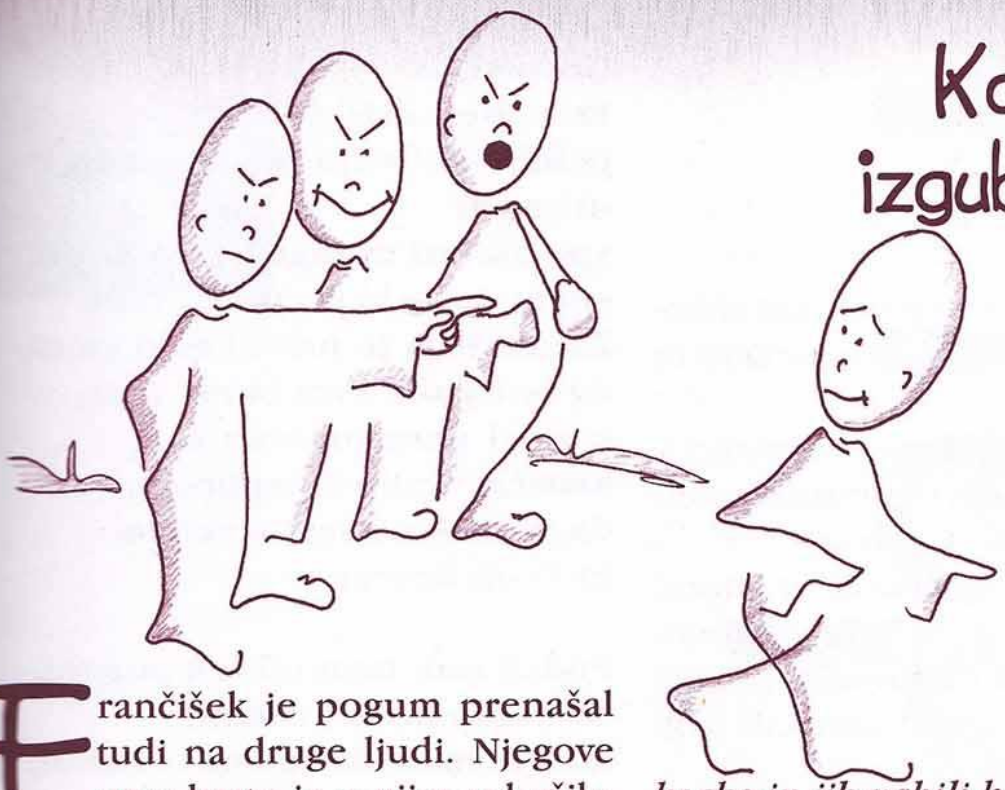
V tistih časih se ni bilo šaliti s Saraceni, toda Frančišek je imel toliko poguma, da ob tem še danes osupnemo. Neoborožen, ubog, toda s pogumom dialoga in prave ljubezni je prevzel celo sultana, ki so ga *»Frančiškove besede«*, čeprav se ni spreobrnil, *»zelo ganile in ga je zelo rad poslušal«* (FV, 423).

Božja beseda za vsak dan

Lk 19,45-48; 2 Tim 4,1-8; Rim 8,31-39; Joz 1,1-9

Kdo si upa izgubiti ugled

Frančišek je pogum prenašal tudi na druge ljudi. Njegove prve brate je z njim »okužil«. Ko so ga videli, kako je močan in pogumen, jih je to spodbudilo, da jih ni bilo strah, da so bili pripravljeni več tvegati za Gospoda.

Bog v svojo službo ne kliče »strahopetcev«, »cincarjev«, ljudi, ki jih je vedno strah vsega in vseh.

Frančišek je takole dejal: *»Naj vas ne bo strah, da vas bodo imeli za nepomembne ali prismuknjene, ampak s pogumom in preprostostjo oznanjajte spokornost. Zaupajte v Gospoda, ki je premagal svet!«* (FV, 1440).

Tako kot se je moral Frančišek bojevati in trpeti, da bi uresničil svoj poklic, prav tako so se morali tudi njegovi prvi bratje boriti in prenašati mnoga nesoglasja in žalitve vseh vrst.

»Mnogi, ki so jih videli in slišali, so jih označevali za prevarante in norčke... V marsikaterem kraju so jih napadali z žalitvami« (FV, 1510).

»Nekateri so jim metali blato v glavo, drugi so jim v roke polagali kocke in jih vabili k igri. Nekdo si je na hrbet naložil brata, ga držal za kapuco in z njim poskakoval sem ter tja, kolikor dolgo se mu je ljubilo... Ljudje so jih imeli za uboge tepčke in kar je še slabše, z njimi so grdo ravnali, kot bi bili razbojniki... Toda bratje so vse prenašali pogumno in potrpežljivo, tako kot jih je opominjal Frančišek: Niso se pustili razžalostiti in niso se upirali« (FV, 1512).

Frančišek in njegovi prvi bratje so učili, da pri uresničevanju svojega ideala ne smemo obupati ob prvem neuspehu in da nas ne sme biti strah, da bi nas drugi imeli za »uboge tepčke«.

Frančišek nam s svojim življenjem kliče, da potrebujemo zagnanost, moč in pogum, ne pa samo besede in blebetanje, če hočemo v življenju uspeti in če želimo svet izboljšati.

Božja beseda za vsak dan
Sir 2,1-6; Iz 41,8-16; Jn 3,16-21; Rim 10,5-17; Gal 6,11-18

Za osebno razmišljanje

1. Si se kdaj boril za nekaj, kar si hotel v svojem življenju uresničiti za vsako ceno?
   Poklicanost se pogosto uresniči v bitki, trpljenju in v nerazumevanju večine. Se strinjaš s tem?
   S katerimi težavami bi se moral spoprijeti, če bi se odločil izbrati redovniški ali duhovniški poklic?
   Kako bi se do tebe obnašali tvoji starši, bratje in prijatelji?

2. Lepo je poslušati evangelij, kadar nam ta govori o čudežih in kaj vse je Gospod naredil. Kaj pa takrat, ko nas plaši?
   Kako je Frančišek bral evangelij?
   In ti?

3. Kje je Frančišek našel moč in pogum, da je »vztrajal« in bil drzen?

4. Česa te je v življenju strah?
   Mnogo mladih je bojazljivih, ko je potrebno pokazati svojo vero v Jezusa. Ali deliš to lastnost z njimi?
   Kaj zaustavlja mlade, da ne pokažejo in izjavijo svoje vere in poklicanosti drugim?

Gospod,
Frančišek Asiški
je bil v življenju pogumen človek;
ni se bal
spolnjevati evangelija do konca,
s tem da se je prepustil Tebi.
Zaradi tega je pristal celo na to,
da je izgubil svoj obraz Zate,
sprejel nerazumevanje,
krivične žalitve, trpljenje,
da je lahko ostal zvest Tebi
in Tvoji Besedi.

Podeli tudi nam takšen pogum,
da bomo pričali o Tebi,
takšno moč, da Te bomo ljubili,
takšno zavzetost,
da Ti bomo služili v naših bratih.
Na žalost
se velikokrat povlečemo nazaj
ob prvih težavah in razočaranjih,
velikokrat Te izdamo
in se zavijemo v povprečnost.

Osvobodi nas
tega prekletega strahu,
ki nas hromi,
in daj nam pogum,
da se bomo vrgli v Tvoje roke,
ne da bi se pustili voditi
od drugih.

Frančišek Asiški,
naj nas napolni
s svojim pogumom,
da bomo tudi mi delali
»velike stvari«,
kot si jih delal on,
ko je vsak dan sprejemal
Gospoda
v svoje življenje.

Poglavje

3

Preprostost

- Preprostost – bodi to, kar si
- Dovolj razpravljanja
- Potrebna oprema
- Sestopi s svojega trona
- Recepti so prepovedani
- Napovedati »vojno«
- Za osebno razmišljanje

Preprostost – bodi to, kar si

»*Kako je bil čudovit in slaven v svoji nedolžnosti, v preprosto sti besed, v čistosti srca, v ljubezni do Boga, v bratski dobroti!*« (FV, 464).

Tako so izredno prijazno opisale Frančiška Asiškega priče njegovega časa. Bil je čisto navaden človek »z veliko preprostostjo«, kot natančno opisujejo Frančiškovi Viri. V njem ni bilo dvojnosti, prevar, hlinjenja.

Oblikovala sta ga delo in stalen napor v življenju. Sam je priznal: »*V nedolžnosti življenja moram združiti preprostost golobice; spretnost, ki se, bolj kot je redka na svetu, toliko bolj naglo dviga v nebo*« (FV, 610).

Bolj kot karkoli drugega je Frančišek »ljubil nedolžnost in preprostost« (prim. FV, 1148).

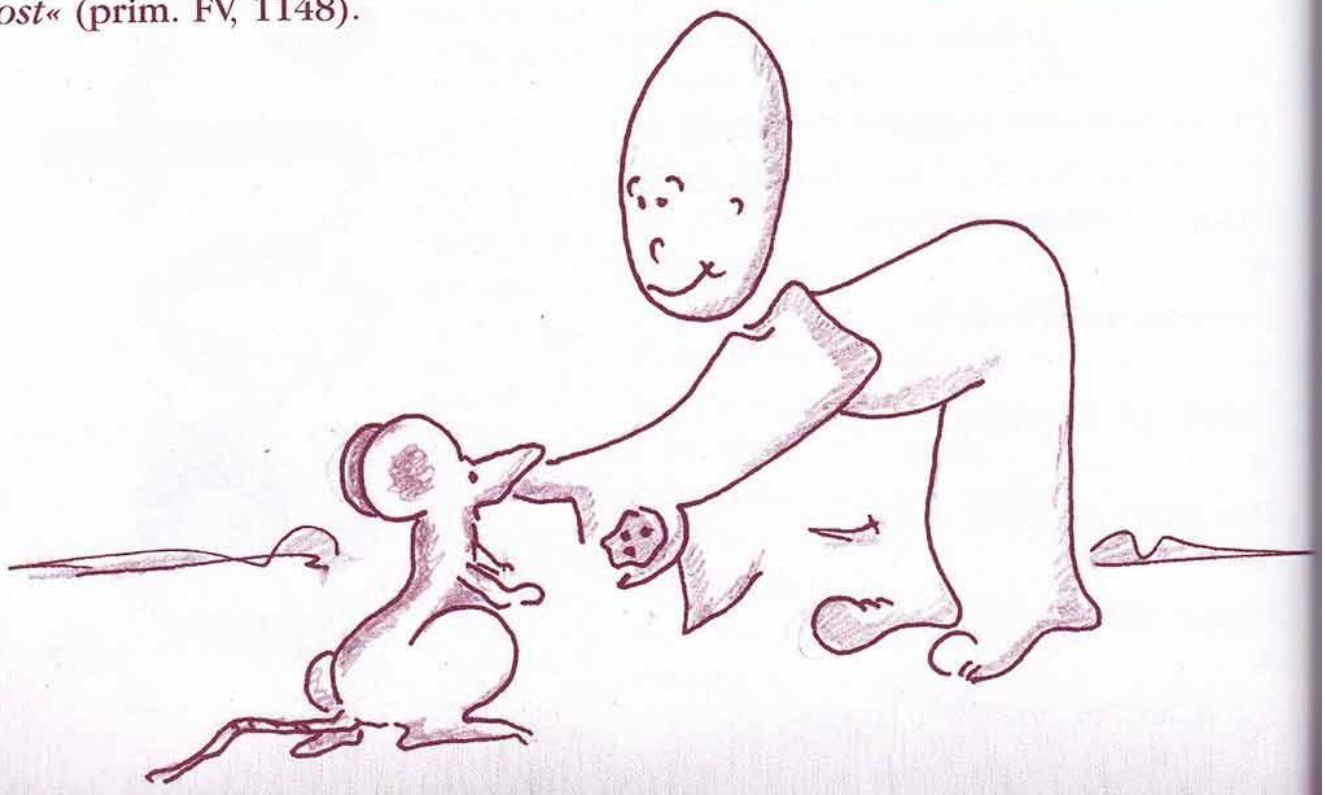
V drugem delu Frančiškovih Virov najdemo napisano: »*Frančišku je bila neskončno všeč čista in sveta preprostost v sebi in v drugih*« (FV, 1747).

S »čisto in sveto preprostostjo« se v življenju ne igra, odpadejo vsa pretiravanja, zapletenosti, maske, ki jih človek stalno nosi, da se za njimi skriva.

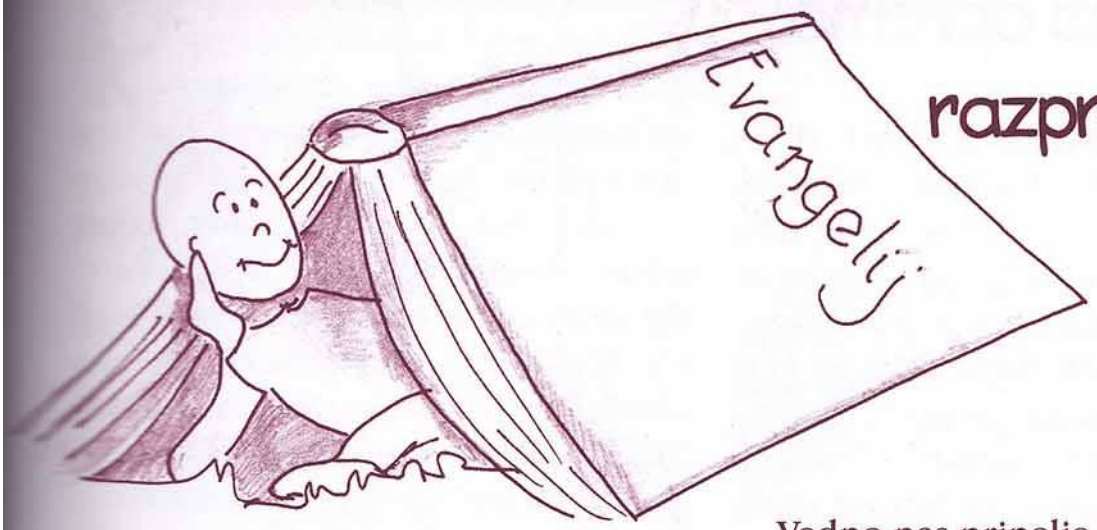
Frančiškovi Viri pripovedujejo: »*Svetnik je osebno živel sveto preprostost ter posebno skrbel zanjo in jo je ljubil tudi pri drugih... ni odobraval vsakršne preprostosti, ampak samo tisto, ki zadovoljna s svojim Bogom prezira vse ostalo*« (FV, 75).

Samo tisti, ki zna biti preprost, uspe resnično uživati življenje kot dar in odkrije Boga kot »zadovoljstvo«. »*Ti si Dobro, vse Dobro, največje Dobro*« (FV, 261).

Božja beseda za vsak dan
Mt 6,25-34; Apd 4,1-22; 2 Kor 11,1-6; Ps 116,1-9; Lk 10,38-42

Dovolj razpravljanja

Frančišek je spoznal, da bi mu mnogi radi sledili v njegovem načinu življenja. *»Ko je videl, da se število bratov počasi veča, je Kristusov služabnik zapisal zase in za svoje brate s preprostimi besedami življenjsko vodilo. V njem je postavil kot nepremakljiv temelj izpolnjevanje svetega evangelija. Vstavil je še nekaj drugih stvari, ki so se kazale kot potrebne za življenje v redu«* (FV, 1061).

Za »velike stvari« je potrebna preprostost. Evangelij je preprostost. Frančišek ga je s preprostostjo sprejel, živel, ga daroval bratom in sestram, ki so želeli biti kot on. Malo pred smrtjo je v oporoki celo zapisal in povedal, da je bilo njegovo pravilo sestavljeno iz evangelija, sprejeto s preprostostjo in čistostjo (prim. FV, 130).

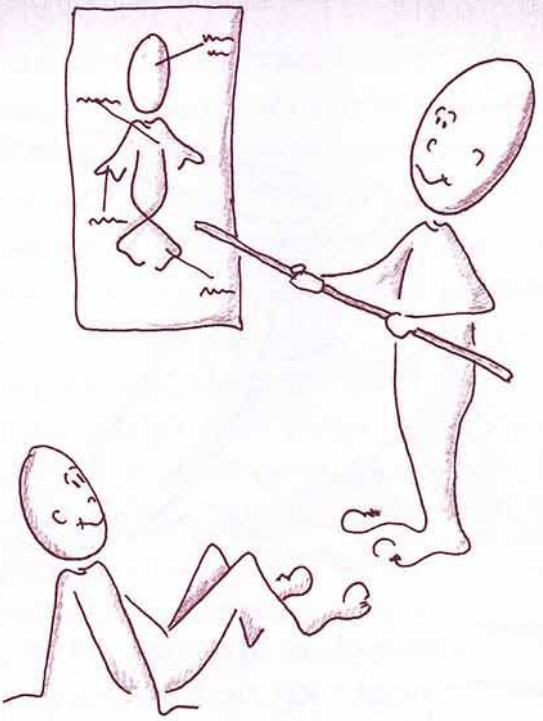
Frančišek verjetno ni sprejemal učenjakov, ki so evangelij razlagali z abstraktnimi teorijami. Njegovo razmišljanje je moralo biti kolikor mogoče razorožujoče in neverjetno preprosto: *»Je Gospod to rekel? Je to napisano v evangeliju? Mi bomo to prenesli v prakso. Pika in konec!«*

Vedno nas pripelje do tega, da razmišljamo, kompliciramo, govorimo in razlagamo ter razpravljamo o vsem, tudi o »Bogu« in njegovi »Besedi«. Glejte, kako je Frančišek odgovoril tistim, ki so ga spraševali, če mu je všeč, da so se nekateri bratje vrgli v študij Svetega pisma: *»Da, všeč mi je, kajti po zgledu Kristusa, o katerem berejo, da ni toliko študiral, kot je molil, ne bodo zanemarili tega, da se ne bi posvetili molitvi. In zato ker študirajo, ne toliko zato, da bi vedeli, kako govoriti, kot pa da bi uresničili stvari, ki so se jih naučili v praksi. In šele ko jih bodo pri sebi uresničili, jih bodo lahko priporočili drugim. Želim, da so moji bratje apostoli evangelija in napredujejo v spoznavanju Dobrote na ta način, da bodo istočasno rasli v čistosti in preprostosti«* (FV, 1188).

Le-to je opisal takole: »Preprostosti je bolj všeč delovati kot učiti se ali učiti…« (FV, 775).

Božja beseda za vsak dan
Mt 18,1-5; Rim 15,1-6; Mt 7,24-28; Lk 9,1-6; Mr 10,13-16

Potrebna oprema

Frančišek Asiški je hotel, da bi njegovi manjši bratje bili taki: *»Bernardova vera, ki je bila popolna z uboštvom; preprostost in čistost Leona... Angelova ljubeznivost... lep izgled in dober smisel Maseja, ki je tako lepo in predano govoril; Egidijeva pamet, ki je napredovala v kontemplaciji... neprestana virtuozna molitev Rufina, ki je molil tudi, ko je spal.. Juniperova potrpežljivost... Rugerijeva dobrota...«* (FV, 1782).

Kakorkoli, preprostost ni smela nikoli manjkati v opremi manjšega brata. Govoril je: *»Predragi, okrepite in razveselite se v Gospodu! Naj vas ne razžalosti dejstvo, da nas je malo; naj vas ne preplaši vaša preprostost, kajti kakor mi je razodel Gospod, nam bo On dal neštevilno množico«* (FV, 364).

Pot preprostosti se je v njem začela takrat, ko je zaslišal v spanju močno spraševanje: *»Frančišek, je boljši služabnik ali gospodar?« »Gospodar«, je odgovoril Frančišek. »Zakaj torej - je spet povzel glas – iščeš služabnika na mestu gospodarja?«* (FV, 587).

Frančišek je hotel svoje življenje zelo zakomplicirati, a ta Glas ga je popeljal na pot preprostosti in bistva življenja, svobodnega tolikih »stvari«, ki so ga delale sužnja. Vrh preprostosti in bistva je Frančišek dosegel takrat, ko je vznesen vzkliknil: *»Moj Bog in moje vse!«*

O Frančiškovem življenju pripoveduje tudi simpatični dogodek. Nekega dne *»je začutil močno željo, da bi pridigal pred Papežem Honorijem in kardinali«*. Kakor hitro je kardinal Hugolino to izvedel, *»je začutil hkrati veselje in tesnobo, kajti čeprav je občudoval gorečnost tega svetega moža, je poznal tudi njegovo nevedno preprostost«*. Frančiškovi Viri pravijo, da je *»govoril s tako gorečnostjo, skoraj iz sebe, od sreče, da je medtem ko je izgovarjal besede, hkrati premikal tudi noge in skoraj skakal...«*. Kardinal Hugolino *»je goreče prosil Najvišjega, naj ne dopusti, da bi bila preprostost te svete duše prezirana...«*. In zgodil se je čudež: Frančišek je s svojo preprostostjo osvojil in ganil vse in Viri pravijo, *»da so bili mnogi zelo polni občudovanja Gospodovih dobrot in neomajnega poguma tega moža in da jih je presunila resnična bolečina«* (FV, 449).

Božja beseda za vsak dan
Apd 2,42-47; Rim 8,12-17; Mt 9,27-31; Mr 4,30-32; Ps 123

Sestopi s svojega trona

Preprostost pri Frančišku vedno spremlja čistost.

Preberimo nekaj njegovih naukov: *»Ne smemo biti učeni in previdni po mesu, ampak moramo biti preprosti, ponižni in čisti«* (FV, 199).

»Srečni tisti, ki študirajo z zvestobo in odločnostjo da bodo živeli po svoji poklicanosti, in izpolnjujejo do konca s čistostjo in preprostostjo tisto, kar so obljubili Gospodu« (FV, 2133).

»Nečisto srce« je za Frančiška tudi srce, polno strahu, tesnobe, dvomov, dvoumja, negotovosti, nesporazumov, nasprotovanj, antipatije, zavidanj, ljubosumnosti, potreb in pretiranih napadov.

Velik sovražnik čistosti - preprostosti je temeljna in skrivnostna želja, biti boljši od vseh drugih, potrditi lastno svobodo na škodo svobode drugih, povzpeti se nad druge.

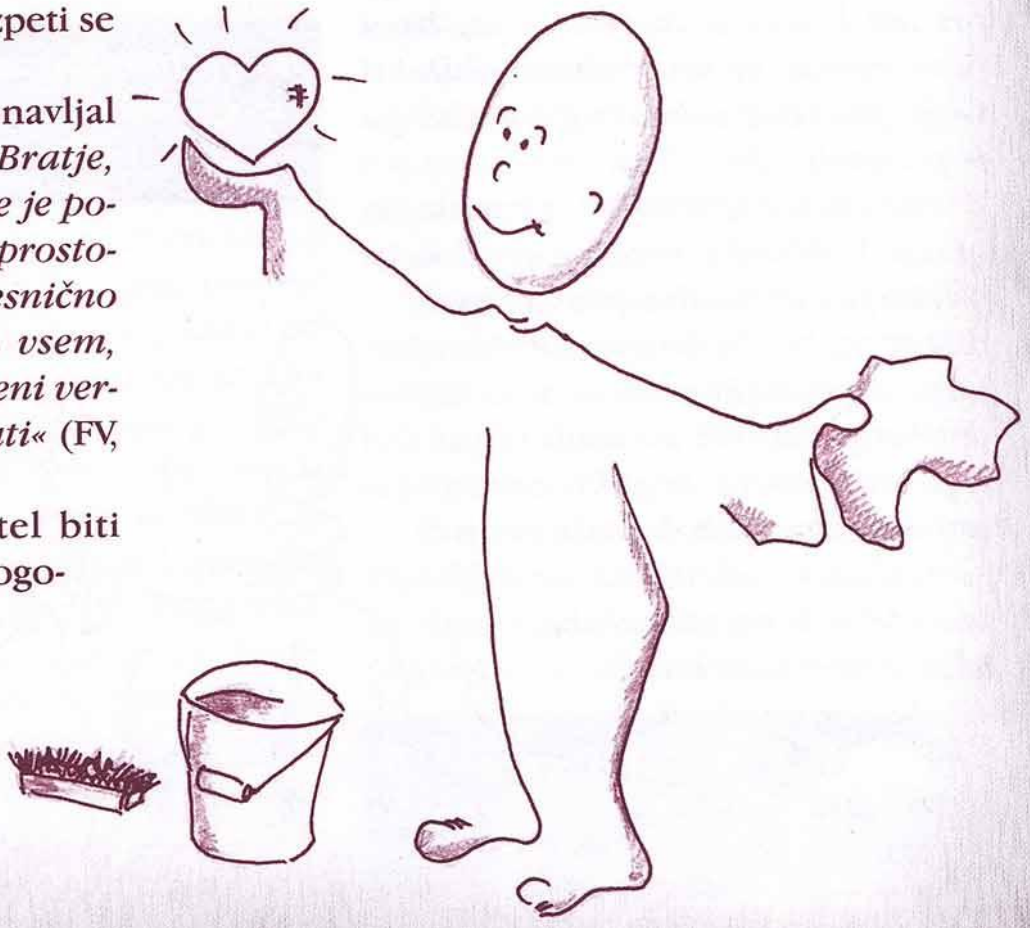
Vztrajno je ponavljal svojim bratom: *»Bratje, bratje! Gospod me je poklical na pot preprostosti in to pot je resnično pokazal meni in vsem, ki so mi pripravljeni verjeti in me poslušati«* (FV, 1761).

V vsem je hotel biti všeč Bogu in je pogosto ponavljal: *»Človek velja toliko, kolikor velja pred Bogom in nič več«* (FV, 161).

O Frančiškovih tovariših govorijo: *»Bili so tako polni svete preprostosti, nedolžnosti, čistosti srca, da so lahko ignorirali vsako dvoličnost.«* (FV, 402).

Frančišek je prenesel v življenje Gospodove besede: *»Če ne postanete kot otroci, ne pridete v nebeško kraljestvo.«*

Božja beseda za vsak dan
Lk 11,33-36; Jn 3,16-21; Flp 4,8-9; Ps 51; Ps 119,9-16

Recepti so prepovedani

Sedaj smo ga razumeli: Frančišek je bolj strmel za tem da bi »bil«, kot da bi »izgledal«. Tu je dogodek, ki je močno pomenljiv glede na to: *»Nekega dne je na oslu, bil je namreč slaboten in bolan in ni mogel hoditi, prečkal polje kmeta, ki je tam delal. Ta mu je stekel naproti in ga vneto spraševal, če je on brat Frančišek. Sveti mož mu je ponižno odgovoril, da je prav on tisti, ki ga išče. 'Glej – je rekel kmet – da si res tako dober, kot pravijo vsi o tebi, kajti mnogi zaupajo vate. Zato te rotim, da se ne boš nikoli obnašal drugače, kot od tebe pričakujejo.' Frančišek je pri teh besedah stopil z osla, legel pred kmeta in mu večkrat poljubil noge, ponižno zahvaljujoč se, da ga je posvaril.«* (FV, 725).

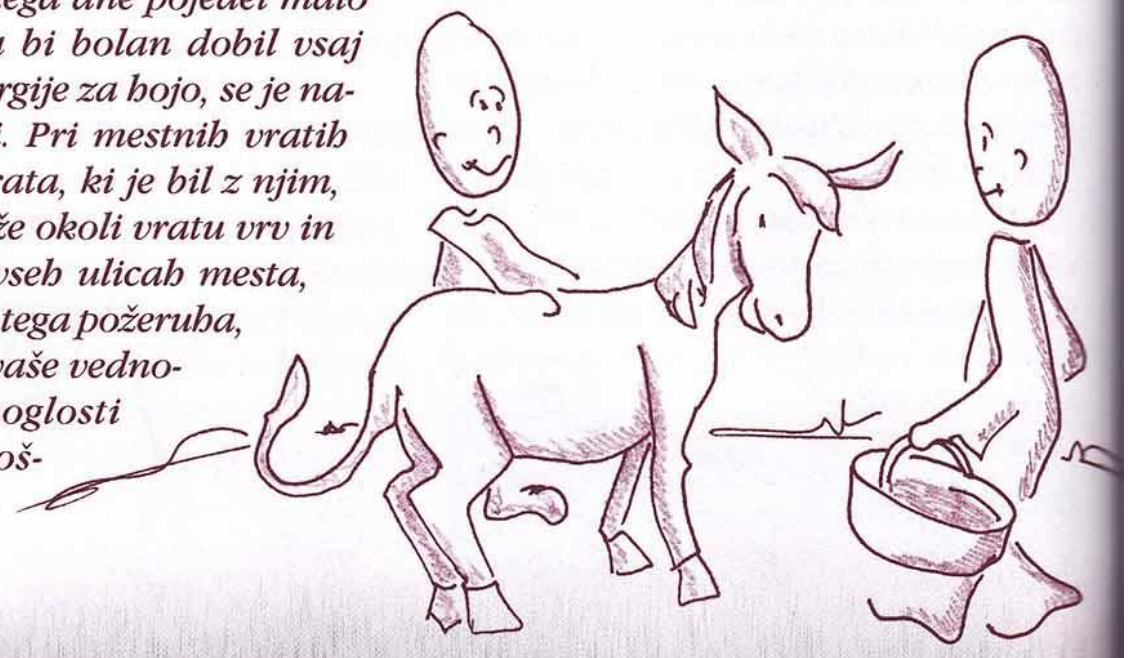
Frančišek si je želel biti iz kristala, da bi tako lahko bil prosojen v očeh vseh.

»Ko je nekega dne pojedel malo piščanca, da bi bolan dobil vsaj nekoliko energije za hojo, se je napotil v Assisi. Pri mestnih vratih je prosil sobrata, ki je bil z njim, naj mu zaveže okoli vratu vrv in ga vleče po vseh ulicah mesta, kriče: »Glejte tega požeruha, ki se je brez vaše vednosti do onemoglosti najedel kokošjega mesa« (FV, 413).

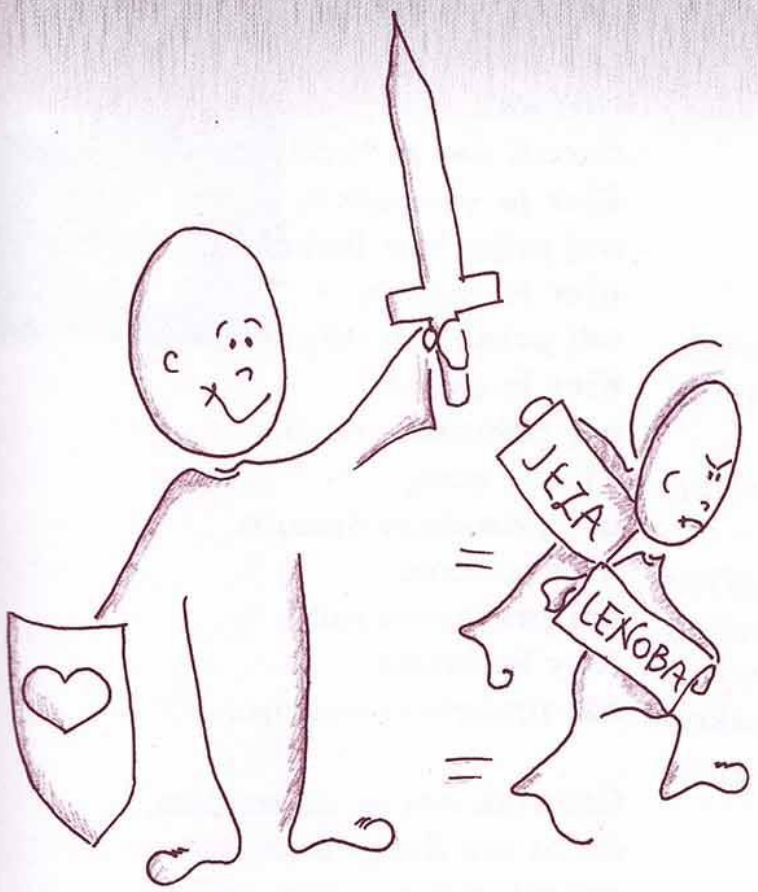
Frančišek se v življenju ni šalil.

Še en pomenljiv dogodek: *»Nekega dne je predstojnik, ki je bil tudi njegov tovariš, kupil lisičjo kožo in mu jo je prinesel, rekoč: 'Oče, tebe bolita vranica in želodec, prosim tvojo dobroto v Gospodu, da pustiš, da ti zašijejo na notranji strani tunike to kožo. Če nočeš cele, dopusti vsaj del kože, ki te bo grela okoli želodca!' Frančišek je odgovoril: 'Če hočeš, da nosim pod tuniko ta kožuh, mi naredi še tako, ki bo imela kožuh zunaj. Našita zunaj bo kazala, da je našita tudi znotraj.' Brat ga je poslušal, vendar se z njim ni strinjal. Vztrajal je, toda ni ničesar dosegel. Na koncu je predstojnik pristal in dal zašiti en kožuh na vrhu, da se Frančišek ne bi prikazal na zunaj drugačnega kot je v resnici bil«* (FV, 714).

Božja beseda za vsak dan
Lk 6,43-45; 2 Kor 4,16-18.5,1; Ef 5,6-20; 1 Tim 4,6-16

Napovedati »vojno«

Preprosti Frančišek je prijatelj vseh, ker je pomirjen z vsemi. Njegov mir je Bog.

Patriarh Atenagora iz Konstanitinopla je pred kakšnim letom o sebi napisal: *»Potrebno je narediti najtežjo vojno proti samemu sebi. Potrebno se je uspeti razorožiti. To vojno sem bil mnogo let in bilo je strašno, sedaj pa sem razorožen in nimam več strahu pred ničimer, kajti ljubezen prežene strah. Razorožen sem volje, imeti prav, se potrjevati tako, da izločim ostale. Nisem več na straži ljubosumno oklepajoč se svojega bogastva. Sprejemam in delim z drugimi. Ne držim se posebej svojih idej in načrtov; če se mi predstavijo boljši ali le dobri, jih sprejmem brez objokovanja.«*

Lahko smo gotovi, da je Frančišek bil podobno bitko sam s sabo.

Ljubosumnost, zavidanje, ošabnost, stremuštvo, verjeti, da si višji ali boljši, so ovire za komunikacijo z drugimi in z Bogom.

Preprostost vodi k odprtosti, razpoložljivosti, k vedremu sprejemanju drugega in k izkušnji z Bogom. Preprostost srca omogoči vstop k drugemu in k Drugemu.

»Kdorkoli bo zavidal svojemu bratu dobro, ki ga Gospod govori in dela v njem, naredi greh preklinjanja, kajti isto zavida Najvišjemu, ki govori in dela vse dobro« (FV, 157).

Danes je težko »biti« z drugimi, se jim odpreti, sodelovati pri potrebah drugih, ker se bojimo, da bomo zgubili kaj svojega. V življenju je težko »igrati odprte karte«. Vse dneve.

Preprost človek nima teh strahov. Frančiška ni bilo strah, ker se je imel za *»ubogega človeka brez vrednosti, preprostega in brez kulture«* (FV, 725).

Božja beseda za vsak dan
Ps 131; Ps 130; Mt 1,21-23; Mr 12,28-34; Ps 40,1-9

Za osebno razmišljanje

1. Ali obstaja v tvoji »osebni opremi«, med tvojo »lastnino«, tudi preprostost?
   Kaj je po Frančiškovo preprostost?

2. Zakaj je biti preprost tako težko? Kje bo, globoko v tebi, potrebno »napovedati vojno«? Katera je največja ovira, ki jo moraš premakniti, da boš svojo preprostost zmogel živeti v današnjem času?

3. O vsem razpravljamo. Tudi o Bogu. Kakor da je to preprosta tema, ki jo moreš razrešiti, ali morda matematična operacija, ki jo moraš izračunati.
   Frančišek ni polnil svojega življenja »*z izkrivljenostjo besed, z okraski ali s slepečimi pozlatami in ne z bahaškim razkazovanjem in nasičevanjem radovednosti*« (FV, 775).
   Kako se ti srečuješ z evangelijem? Je v tebi preprostost in čistost v odnosu do Boga ali morda preveč strahu, da bi se razkril?

4. Si v svojem življenju spoznal tudi preproste osebe? Kaj te je pri njih najbolj prevzelo?

Gospod,
naredi me za orodje tvojega miru.
Kjer je sovraštvo,
naj prinašam ljubezen.
Kjer je žalitev,
naj prinašam odpuščanje.
Kjer je dvom,
naj prinašam vero.
Kjer je obup,
naj prinašam upanje.
Kjer je tema,
naj prinašam luč.
Kjer je žalost,
naj prinašam veselje.

Gospod, naj se ne trudim,
da bi me drugi tolažili,
ampak naj tolažim sam;
da bi me drugi razumeli,
ampak naj razumem sam;
da bi me drugi ljubili,
ampak naj ljubim sam.

Kajti, ko dajemo, prejemamo,
ko odpuščamo,
nam je odpuščeno.
In ko umiramo,
dosežemo prerojenje,
prerojenje za vso večnost,
v Kristusu, našem Gospodu.
Amen.

Frančiškova molitev

Poglavje

4

veselje

- Srce, polno veselja
- Nalezljivo veselje
- Skrivnost veselja
- Kaj je popolno veselje?
- Pesem veselja
- Umrl je prepevajoč
- Za osebno razmišljanje

Srce, polno veselja

Tisti, ki so osebno poznali Frančiška in so, potem ko so ga opazovali, postali njegovi tovariši in učenci, so soglašali, da je vedno izžareval veselje. Bil je srečen in se je trudil, da bi osrečeval druge, tako da jim je o sreči govoril ob slehernem srečanju. Iz Frančiškovih Virov poskušajmo zbrati nekaj pričevanj o njegovem srčnem veselju.

»Od trenutka spreobrnitve do dneva smrti je bil Frančišek zelo strog do svojega telesa. Njegova najbolj strastna naloga je bila, da je vedno ohranjal radost duše.

Trdil je: 'Če se božji služabnik trudi obdržati zunanje in notranje veselje, ki izvira iz čistega srca, mu nikakor ne morejo škoditi hudi duhovi, ki mu pravijo: Ker ta božji služabnik hoče biti vesel, tako v napredovanju kot v nazadovanju, ne moremo najti načina, da bi mu škodovali.'

Nekoč je svetnik okregal enega izmed tovarišev, ker je bil žalosten in je imel zaskrbljen obraz: 'Zakaj tako razkazuješ svojo žalost in zaskrbljenost zaradi svojih grehov? To je privatna zadeva med teboj in Bogom. Prosi ga, naj ti v svojem usmiljenju nakloni odrešenje. Toda v moji navzočnosti in ko so navzoči drugi, se potrudi biti vesel. Ni vredno, da bi božji služabnik razkazoval svojo potlačenost in bridki izraz svojim bratom ali drugim'« (FV, 1653).

Frančišek si je prizadeval z vsemi svojimi močmi, da bi ohranil v sebi mir in veselje. Razumel je, da veselje ni »nekaj« temveč »Nekdo«. Njegovo veselje je bil Bog... Kdove, kolikokrat je vpil s psalmistom: *»Gospod je moja moč in moja pesem!«*

Božja beseda za vsak dan
Ps 1; Ps 4; Ps 9; Ps 16

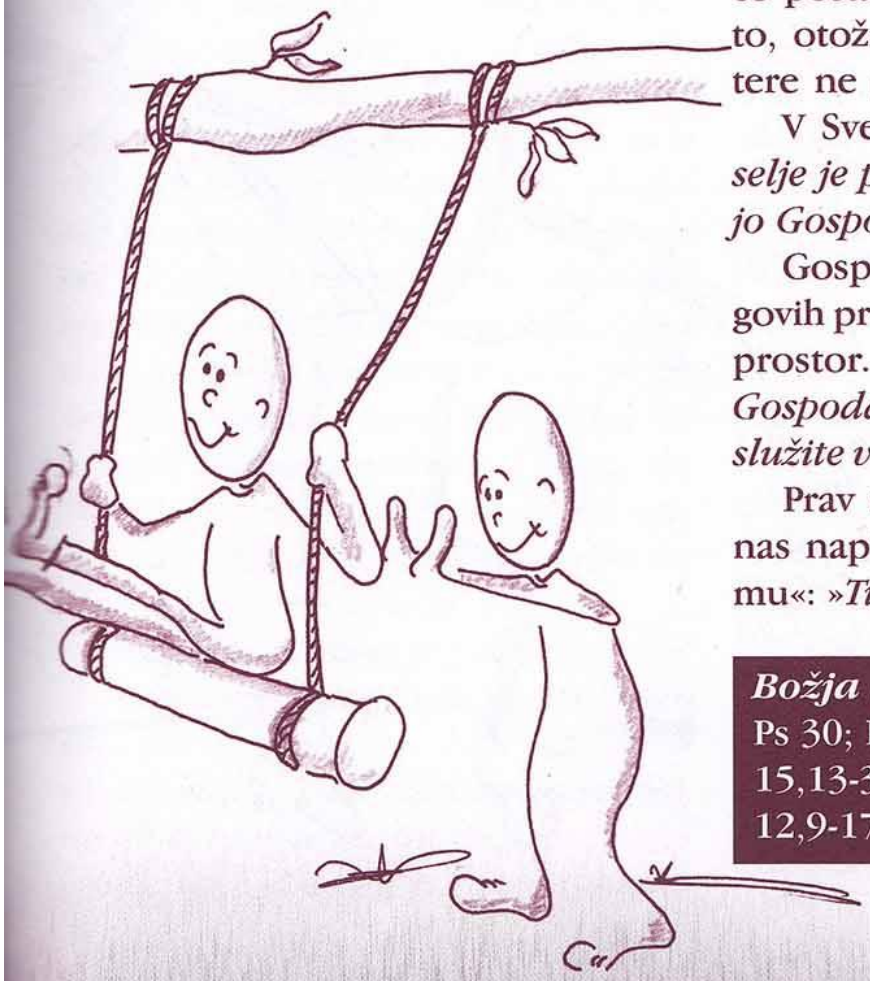
Nalezljivo veselje

Frančišek okrog sebe ni želel bratov z »dolgim nosom«, žalostnih, potlačenih, nezaupljivih. Želel je, da bi bili srečni, saj je vedno govoril, da pomeni »*služiti Gospodu kraljevati*« (FV, 1556).

V Vodilu je napisal: »*Naj se bratje varujejo, da bi se kazali na zunaj žalostne in mrke hinavce. Kažejo naj se veseli v Gospodu, vedri, ljubeznivi in spodbudno prijazni* (FV, 27).

Želel je, da bi bili bratje kakor Gospodovi »glumači«.

Nekega dne je zaupal: »*Ko se znajdem v trenutku dvoma in malodušnosti, mi je dovolj, da se ozrem na brata, ki je poln veselja in že se izkopljem iz krize pobitosti in spet pridobim notranje veselje*« (FV, 1653).

Frančišek je bil mož izredne obzirnosti. Veroval je v veselje in bil prepričan, da tako kakor človeško telo potrebuje za telesno življenje kruh, potrebuje duša veselje za polnost svojega življenja. Življenje brez veselja ni mogoče. Brez pravega veselja ne moreš narediti nobene prave izbire v življenju.

Samo v pristnem veselju lahko ustvariš nekaj resnično lepega. Brez sreče postaja življenje težko, vase zaprto, otožno, podobno dnevom, v katere ne posije sonce.

V Svetem pismu piše: »*Veliko veselje je pribranjeno za tiste, ki ljubijo Gospoda.*«

Gospod je v srcu Frančiška in v njegovih prvih bratih zavzemal veličasten prostor. »*Hvalite in slavite mojega Gospoda in zahvaljujte se mu in mu služite v veliki ponižnosti*« (FV, 1820).

Prav na La Verni je zase in za vse nas napisal »Hvalnice Bogu Najvišjemu«: »*Ti si veselje*« (FV, 268).

Božja beseda za vsak dan
Ps 30; Ps 40,10-18; Ps 97; Prg 15,13-33; 17,22; Vp 1,1-7; Rim 12,9-17

Skrivnost veselja

Frančiškovi Viri pravijo: »*Svetnik je poskušal biti vedno rado sten v svojem srcu, zedinjen z Duhom in maziljen s srečo. Z natančnostjo se je branil otožnosti, najhujše od vseh bolezni, tako da je hitel, kakor hitro je mogel k molitvi, brž ko je čutil v srcu kak zbodljaj potlačenosti*« (FV, 709).

V čem je skrivnost njegovega veselja? V molitvi. V njej se je njegovo veselje porajalo in z njo se je tudi hranilo.

»*Včasih se zgodi*«, *je razlagal*, »*da je božji služabnik boleče ranjen. Takrat se mora takoj dvigniti k molitvi in vztrajati pred Vzvišenim Bogom, dokler ne obnovi veselja svojega rešenja.*« (FV, 709)

Molitev je kakor netivo veselja.

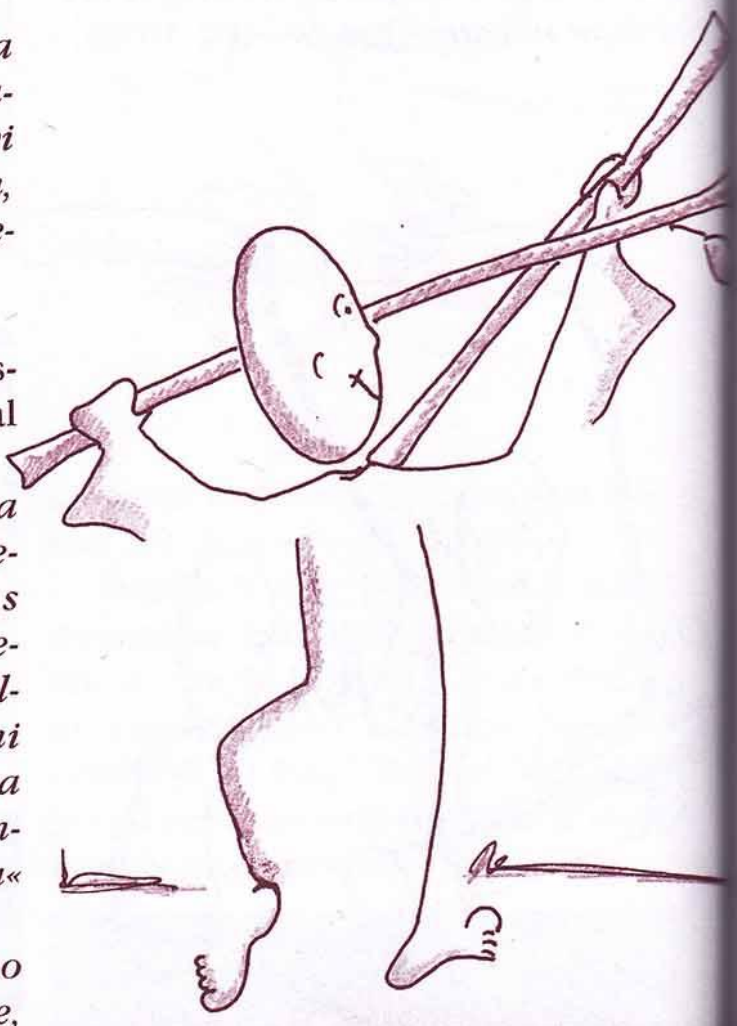
Frančišek, mož molitve, je bil osvojen od veselja in ga ni poskušal brzdati.

»*Včasih je pobral košček lesa na zemlji in ga držal v levi roki, v desno pa je prijel lok, ki ga je ovil s pomočjo vrvice, in vlekel z njim preko palice, oponašajoč gibanje igralca na viello (instrument s petimi strunami, podoben violi, ki so ga uporabljali trubadurji), in v francoščini vzklikal hvalnice Gospodu*« (FV, 711).

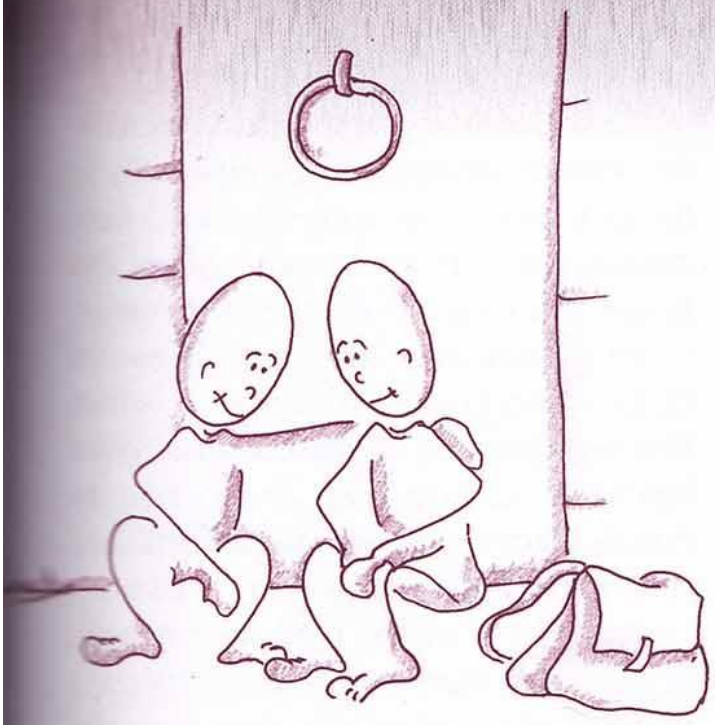
V Virih najdemo: »*V trenutkih, ko je bil najbolj izmučen od bolečine, je intoniral Hvalnico Gospodu. Potem jo je ukazal zapeti svojim tovarišem, da bi pozabil na trpljenje, premišljajoč o Gospodovi slavi. Tako je naredil tudi na dan svoje smrti*« (FV, 1592).

Gotovo se nam postavlja vprašanje: Kako je Frančišku uspelo, da je bil vesel tudi v najtežjih trenutkih? Njegov odgovor je bil: »*Toliko dobrega me čaka, da me vsaka trenutna žalost razveseljuje*« (FV, 1897).

Božja beseda za vsak dan
Ps 32; Ps 33; Ps 37; Mt 3,13-17; Mt 13,44-46

Kaj je popolno veselje?

Popolno veselje« je za Frančiška zelo resna stvar. Poslušajte, kako nam o tem pripoveduje sam: »*Nekega dne je blaženi Frančišek pri sv. Mariji Angelski poklical brata Leona in mu rekel: 'Brat Leon, piši!' Leon je odgovoril: 'Pripravljen sem.' 'Piši,' pravi, 'kakšno je popolno veselje.'*

'Pride sel in pove, da so vsi pariški učitelji vstopili v red.' Piši: 'To ni popolno veselje. Prav tako, da so v red vstopili vsi prelati z one strani Alp, nadškofje in škofje pa še francoski in angleški kralj.' 'Piši, da to ni resnično veselje. Enako bi bilo, če bi moji bratje šli k nevernikom in bi jih vse spreobrnili k veri. Prav tako, če bi imel tolikšno milost od Boga, da bi bolne ozdravljal in delal mnogo čudežev. Rečem ti, da v vsem tem ne obstoji popolno veselje.'

'V čem pa je torej popolno veselje?'

'Vračam se iz Perugie v pozni zimski noči. Pot je blatna in je tako mrzlo, da kaplje vode zmrzujejo na konicah tunike in stalno tolčejo po golenih, tako da že kri teče iz svežih

»

ran. Ves blaten, premražen in ozebel pridem do vrat. Po dolgem trkanju in klicanju pride brat in vpraša: 'Kdo je?' Odgovorim mu: 'Brat Frančišek.' In on pravi: 'Pojdi, zdaj ni primerna ura, da prihajaš. Ne boš vstopil!' In če bi ob mojih ponovnih prošnjah odvrnil: 'Poberi se, ti si preprostež in nevednež. Nikakor ne prideš k nam. Dovolj nas je in te ne potrebujemo.'

Jaz pa, recimo, še vedno stojim pred vrati in moledujem: 'Iz ljubezni do Boga me za to noč sprejmite.' In oni bi odgovoril: 'Ne bom tega storil. Pojdi h križarjem in tam prosi!'

'Rečem ti, da je v tem popolno veselje in resnična krepost ter zveličanje duše, če bi ostal potrpežljiv in se ne bi vznemirjal' (FV, 278).

V tej pripovedi želi Frančišek razložiti, da srečo lahko uživaš tudi takrat, ko si osamljen na cesti, sestradan in na smrt utrujen. Lahko si srečen tudi v bližini tistega, ki nasprotuje tvoji sreči s svojo nepravičnostjo. Veselje lahko užiješ tudi pod hudobnimi in škodljivimi udarci. V svoji notranjosti si lahko umirjen tudi takrat, ko je tvoja zunanjost polna modrikastih udarcev in te vsega prevzema bolečina.

Božja beseda za vsak dan
Ps 90; Ps 111; Ps 119,25-40; 2 Kor 2,1-4; Gal 5,22-26

Pesem veselja

Frančišek je premogel notranje veselje, ki ga nobena stvar ne more načeti. Ni mu zmanjkalo nasmeha, prijazne besede, tolažilne kretnje.

Življenje tega poslanca veselja se je zaključilo s čudovito Sončno pesmijo. Pesem bratu Soncu, s katero razkriva mikavnost stvarstva in radostno hvaležnost, ker se čuti brat vsemu temu, kar je »najvišji, vsemogočni, dobri Gospod« daroval njemu in vsakomur, ki je prišel na svet.

Hvalnica je bila rojena v majhni slamnati celici, kjer so domovale tudi miši, rojena na ustnicah slepega Frančiška, ki je hudo trpel. Z očmi, uprtimi v Gospoda, je odprl bratski objem ranjenih dlani vsemu stvarstvu.

Sonce mu je grelo obraz in ga vabilo k slavljenju Boga, na katerega ga spominja sončna svetloba: *«Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi, posebno s Soncem, velikim bratom...«*

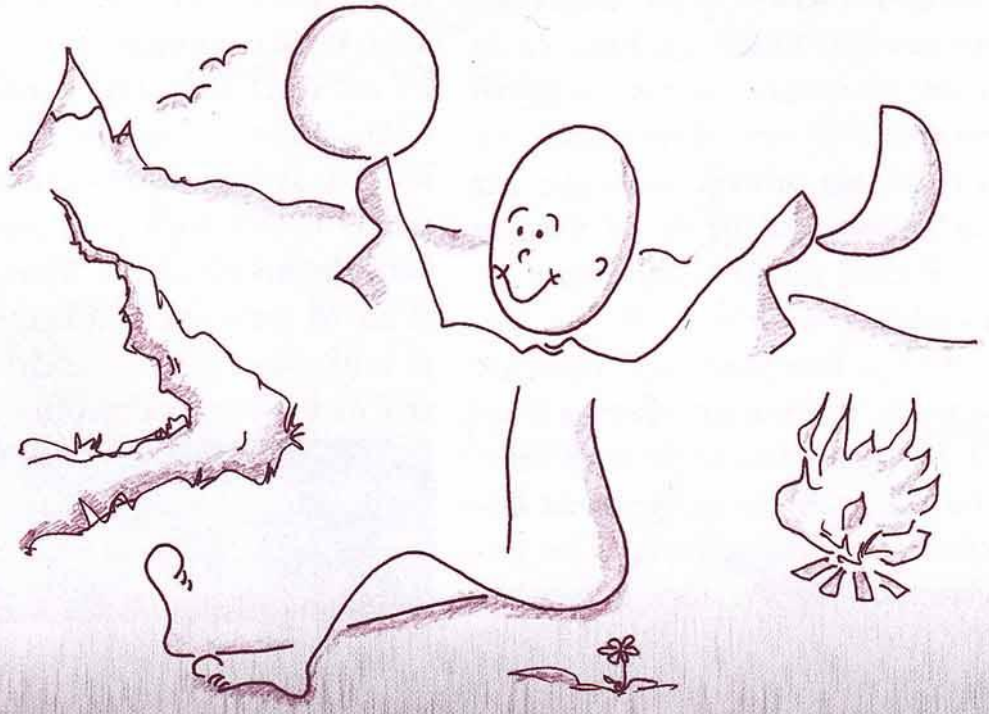
Za soncem je prišla še luna in zvezde, *»jasne, dragocene in lepe«*. Tu je bil tudi veter, čisti spoletski zrak, dež, oblaki: vse tisto, s čimer se hrani življenje, kar Oče daruje svojim stvarem.

In pesem vodi: potrebno je hvaliti Boga za to čudovito »sestro«: *»Hvaljen naš Gospod, za našo sestro Vodo. Koristna je, ponižna, dragocena in čista.«* Način življenja kakor voda: koristen, ponižen, dragocen in čist.

Za vodo še ogenj. Čudovit prijatelj, ki nas lahko ogreje, poleg tega pa nam napolni srce z veseljem, daje nam občutek varnosti, razsvetljuje našo pot.

S to himno nas Frančišek vabi, da se veselimo in prepevamo. Svetuje nam: »Nauči se uživati! To je umetnost, ki se je naučiš, če živiš z odprtimi očmi in s čistim srcem. Nauči se prepevati z glasom, s srcem, z dejanjem. Nauči se hoditi, pojoč s svojimi brati, z dušo, potopljeno v stvarstvo. In Gospod naj ti da svoj mir!«

Božja beseda za vsak dan
Ps 65; Ps 96; Ps 117; Ps 126; Ps 148

Umrl je prepevajoč

Lepo je tako umirati. Frančišek je odhajal naproti sestri Smrti s smehljajem na ustnicah, z razprtimi rokami in s srcem, ki je prepevalo...

Malo pred smrtjo je zaupal svojim bratom: *»Da, uživati moram v svoji bolezni in bolečini in odkriti tolažbo v Gospodu, hvaliti nenehno Boga Očeta, njegovega edinega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa in Svetega Duha v zahvalo za blagoslov in neizmerno milost, ki mi je bila poklonjena. V svojem usmiljenju se je sklonil nadme, svojega nevrednega služabnika, ki še vedno živi na zemlji, v gotovosti, da je dedič Njegovega kraljestva«* (FV, 1591).

Pa so prišli in mu rekli: *»Oče, zvedeti moraš resnico. Tvoja bolezen je neozdravljiva in le malo življenja ti ostaja.«*

Kaj je naredil Frančišek? Je začel jokati? Je obupal?

Iz Frančiškovih Virov izvemo: *»Kljub temu da je bil uničen zaradi bolezni, je z močnim, gorečim duhom in globokim, žarečim veseljem hvalil Gospoda. Odgovoril je tovarišu: »Dobro, če je smrt tako blizu, pokličite brata Angela in Leona, da mi bosta prepevala o sestri Smrti.« Prišla sta oba brata in v solzah prepevala Sončno pesem in o Gospodovem stvarstvu...«* (FV, 1656).

Umreti pomeni pripreti vrata in reči: »Oče, tukaj sem, vrnil sem se.«

Umira se tako, kakor se živi. Če si v lastnem življenju iskal vedno več prostora za Boga, če je bilo tvoje življenje ljubezen in sprejemanje, vdanost in želja, da bi živel z vsemi v miru, bo »sestra Smrt« sicer boleča, ne more biti samo mir in radost, vendar nas na koncu čaka neizmerno veselje.

Sveti Frančišek *»se je preselil h Gospodu Kristusu, ki ga je tako žareče ljubil in mu bil predan z vsem srcem in v vsem duhu. Sledil mu je z vso dušo, v vseh podrobnostih in na vsakem koraku. Dosegel je svoj dokončni smoter in poveličanje v Njem...«* (FV, 1824).

Božja beseda za vsak dan
Job 2,7-10; 1 Kor 15,12-34; 1 Kor 15,35-58; Lk 7,11-17; Jn 11,17-44; Lk 24,1-12

Za osebno razmišljanje

1. Veselja ne moreš kupiti v supermarketu. Lahko ga samo osvojiš. Na čem gradiš svoje veselje? Frančišek je premogel popolno veselje. Zakaj? Česa je bilo njegovo veselje očiščeno? Kaj manjka tvojemu veselju?

2. Ateist je pripovedoval duhovniku: »Moram vas videti žalostne! Potem sem miren, kajti prepričan sem, da Bog ne obstaja. Edini trenutek, ko se mi porodijo dvomi, da morda le niso vse laži, kar se govori v cerkvah in ko pomislim, da Bog mogoče resnično obstaja, je, ko vas vidim vesele.«
Veselje kot pričevanje. Ali si ti kot kristjan sposoben sporočati to veselje o Bogu? Si srečen že samo zato, ker si kristjan? Predajaš veselo novico naprej?

3. Alessandro Manzoni, eden največjih italijanskih pisateljev, je napisal: »Želiš biti srečen? Podarjaj se.«
Ali beseda »poklic« vzbuja v tebi strah, zaskrbljenost, žalost ali morda srečo, svobodo, ljubezen...?

Mislim, Gospod,
da Ti je bilo že dovolj ljudi,
ki so kar naprej govorili,
kako zvesto Ti služijo,
ki Te z namrgodenim obrazom
in s športnimi pravili profesorjev,
z vedenjem poznavalcev
ljubijo tako,
kakor se ljubi
v zvodenelem zakonu.
Nekega dne si si zaželel
nekaj drugega
in ustvaril si svetega Frančiška.
Naredil si svojega glumača.
Dovoli, da še mi ustvarimo nekaj,
kar bo iz nas naredilo
vesele ljudi!
In plesoč bomo šli
s Tabo skozi življenje.

Poglavje

5

Uboštvo

- Frančišek, zaljubljen v uboštvo
- Prepovedano reči »moje«
- Uboštvo brez popusta
- Uboštvo osvobaja
- Denar ni vse
- Zakrpana meniška halja
- Za osebno razmišljanje

Frančišek, zaljubljen v uboštvo

Poleg tega, da je vdano molil, se predajal tišini, užival v Božji besedi, je Frančišek razumel, da mora s sebe odstraniti veliko stvari, ki ga delajo jetnika in sužnja pred Gospodom. Tako se je predal uboštvu. Viri pravijo, da je iz vsega srca izžarevал revščino (FV, 641).

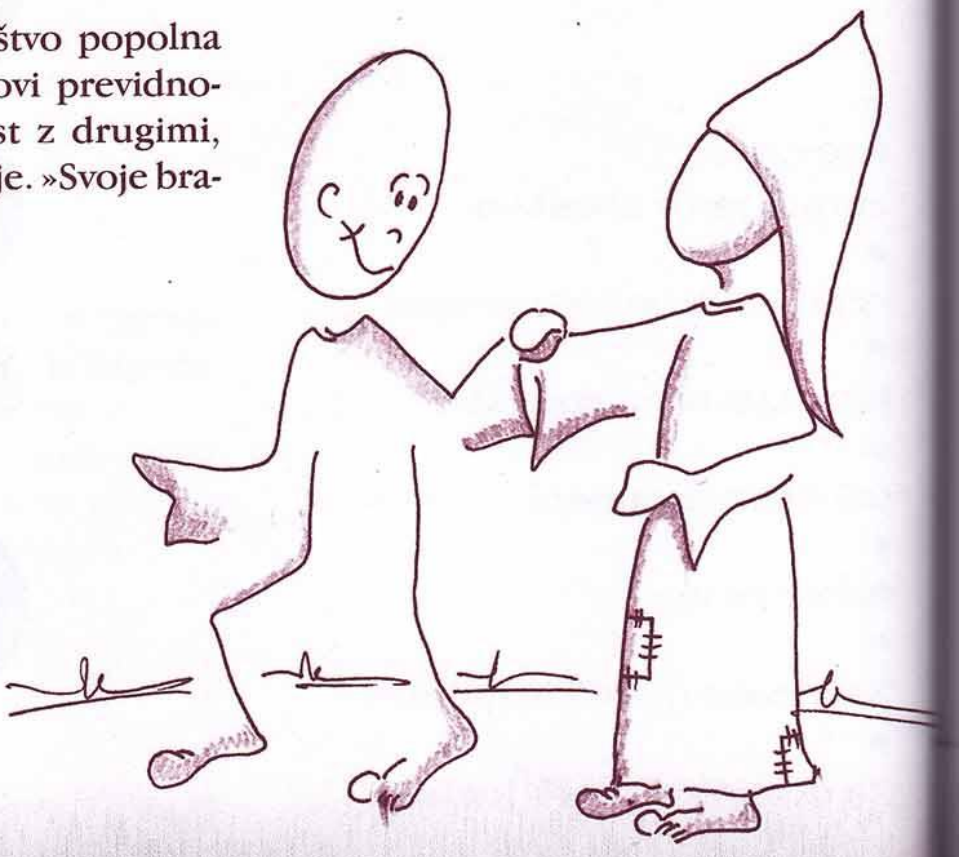
V svetu, kjer so bili vsi obsedeni z imetjem, s pridobivanjem, z bogatenjem, se Frančišek vrže v nasprotni tok in trdi, da moraš za doseganje sreče biti svoboden in nenavezan na stvari, denar in na osebe. Zanj revščina ni bila slabost. »Od začetka svojega posvečenega življenja je imel tuniko (kuto), pas in hlače. Ni premogel drugega« (FV, 641).

Da, zanj je bilo uboštvo popolna prepustitev Bogu, njegovi previdnosti, popolna solidarnost z drugimi, delitev, svoboda in veselje. »Svoje brate je naučil, da so si gradili majhna prebivališča, zelo revna, iz lesa in ne kamnita, skratka, majhne koče, sila skromne oblike. Ko je bratom govoril o uboštvu, jih je spominjal na besede iz evangelija: »Lisice imajo svoje brloge in ptice pod nebom svoja gnezda, božji Sin pa nima, kam bi položil svojo glavo...« (FV, 642).

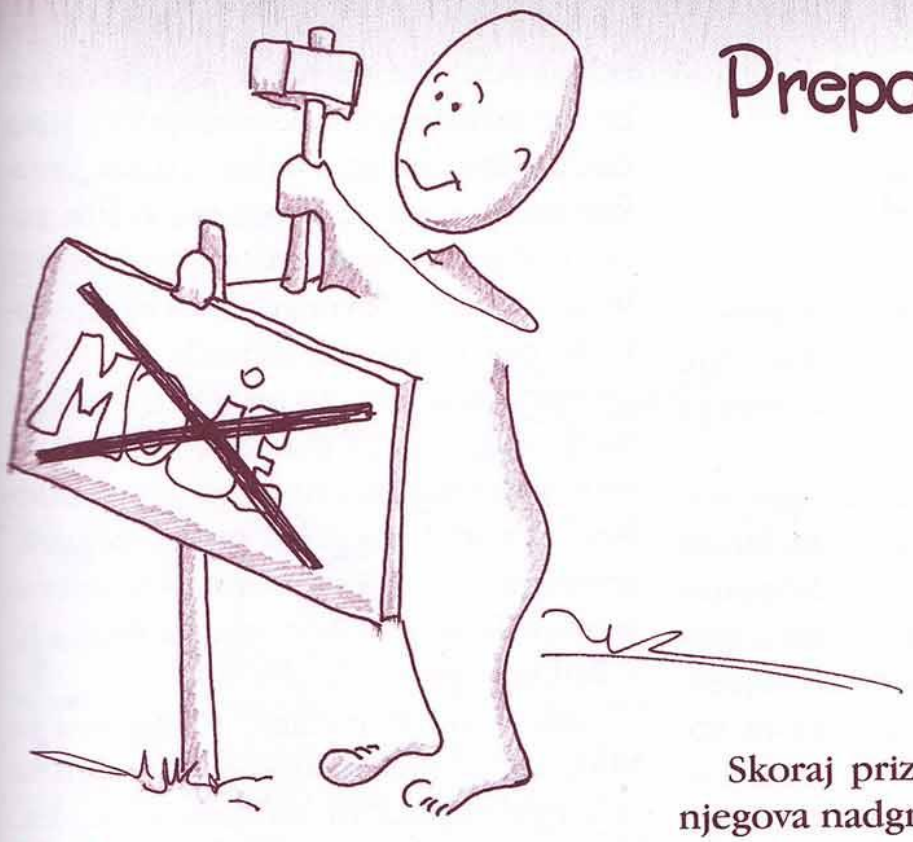
V vsem je hotel biti podoben svojemu Gospodu, ki je »sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem« (Fil 2,7).

Tako zelo je vzljubil skromnost, da se mu je zdela slama na njegovem ležišču, pregrnjena z obrabljeno krpo, prava poročna postelja.

Božja beseda za vsak dan
Lk 9,57-62; Rim 8,1-15; Mr 12,41-44; Prd 4,13-16; Ps 70

Prepovedano reči »moje«

Ko ga bratje niso opazovali, Frančišek ni poznal šale z uboštvom. Nekega dne je zlezel na streho in ročno prevrnil strešnike in žlebnike, ker so si bratje dovolili zgraditi nekoliko preveč prijeten samostan (FV, 643).

Iz ust bratov ni prenesel besed: »moje, tvoje, naše«. Od svojih sinov je vedno zahteval popolnost romarjev, da bi se torej zbirali pod tujo streho, da bi mirno prehajali iz enega kraja v drugi in pri tem občutili domotožje in željo po domovini (nebesih) (FV, 645).

Pripovedujejo, da je nekega dne eden od bratov po naključju rekel, da prihaja iz »Frančiškove celice«. Ko je Frančišek to slišal, je izjavil: »Ker si dal celici ime Frančiškova in si jo tako naredil za mojo last, poišči nekoga drugega, ki bo prebival v njej. Kajti jaz je nočem več!«

Skoraj prizadene nas pri njem ta njegova nadgrajenost v želji, da bi bil popoln v uboštvu in vedno bolj podoben ubogemu Jezusu.

Frančišek je razumel, da bo z oddaljevanjem od zemeljskih stvari razbil zidove, nezlomljiva obzidja in železne mreže okoli src in da bo zmogel zgraditi svet, ki bo bolj bratsko povezan in v njem ne bo prostora za vojne.

Asiški škof, ki je opazil, da noče nobene privatne lastnine, ga je opomnil. »Vaše življenje se zdi trdo in grenko, ker nimate prav ničesar na tem svetu.«

Svetnik mu je odgovoril: »Visokost, če bi posedovali dobrine, bi si morali priskrbeti tudi orožje, da bi jih branili. Zaradi bogastva nastanejo nesporazumi in prepiri!« (FV, 1438).

Božja beseda za vsak dan
Iz 41,17-20; Mt 6,19-21; Mr 8,34-38; Apd 4,32-37; 1 Pt 2,11-17

Uboštvo brez popusta

Frančiškovi Viri večkrat govorijo o tem »trdem žeblju«: Njegovo uboštvo je bilo živeto brez kakršnihkoli olajšav.

»Ta človek se je ogibal udobju stanovanja in celo vsakemu obilju, ki bi ga lahko nadomestilo. Ni gledal s simpatijo na razkošne mize ali lepo posodje. Vse je moralo biti prilagojeno njihovemu položaju izgnancev in romarjev. (FV, 646).

Njegova odločitev, biti do kraja ubog, je izvirala iz globoke želje, biti podoben Gospodu Jezusu in nasprotovati svetu, ki se je družil v skupine in trgovske družbe, ki so bile vedno bolj materialistično in potrošniško usmerjene.

Klari Asiški je pisal: »Jaz, manjši brat Frančišek, želim slediti življenju in uboštvu vzvišenega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove svete Matere in v tem vztrajati do konca« (FV, 140).

Vsakdo, ki mu je hotel slediti, se je moral sprijazniti s tem načinom življenja in z revščino.

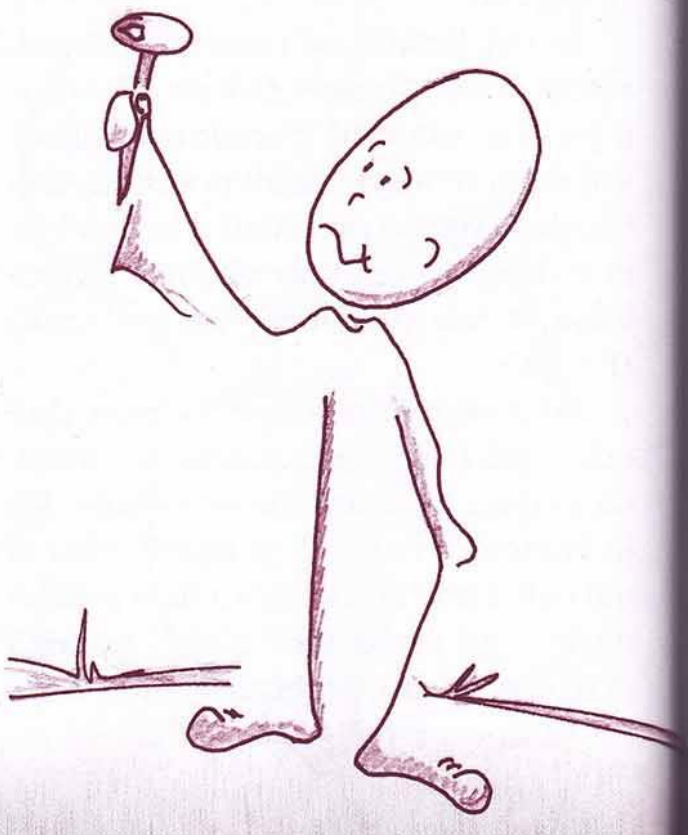
»Nekega dne, bila je velika noč, so bratje pripravili v samoti Greccia obed nekoliko bolj razkošno kakor običajno, z belimi prti in s steklenimi kozarci.

Kaj je naredil Frančišek? Polagoma, korak za korakom, se je oddaljil, na glavo je dal klobuk nekega reveža, ki je bil tudi navzoč, in s palico v roki odšel ven. Pri vratih je čakal, da so bratje začeli jesti. Kakor navadno, niso čakali običajnega znaka. Ko so pravkar začeli jesti, je revež pri vratih začel kričati: »V božjem imenu, usmilite se romarja, revnega in lačnega, darujte mu nekaj miloščine!«

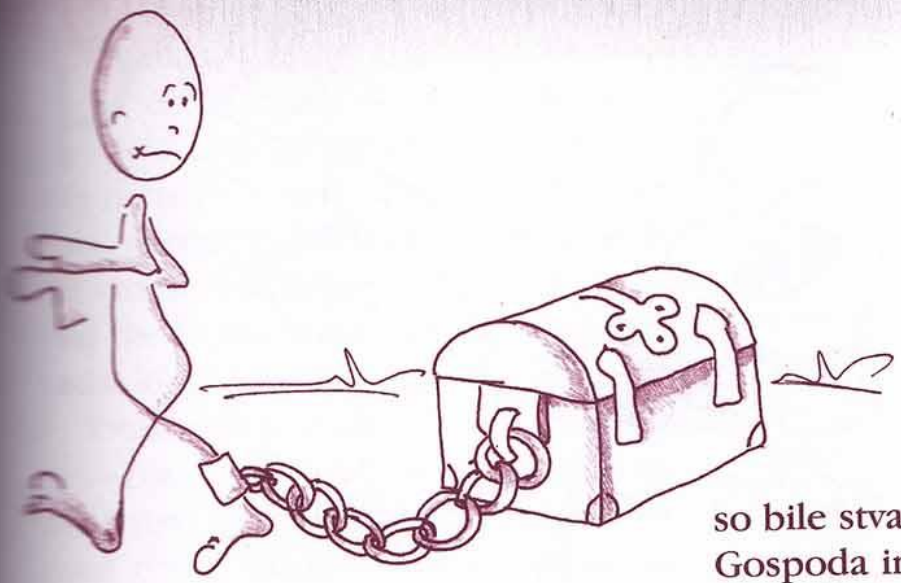
»Vstopi v imenu tistega, ki si ga imenoval,« so ga povabili bratje. Od svojega obilja so mu naložili v skodelico, on jo je položil poleg pepela, sedel in začel jesti. »Sedaj resnično uživam hrano, kakor manjši brat,« je vzkliknil Frančišek (FV, 647).

Tak je bil Frančišek! Slabo mu je bilo, ko je opazoval svet, narejen iz lažnega videza in zunanjega leska. Vedel je, da udobje in bogastvo ubijata notranjo bit.

Božja beseda za vsak dan
Lk 6,20-21; Sir 11,10-14; Jak 2,14-17; Ps 91; Mt 7,13-14

Uboštvo osvobaja

Frančiškovi Viri govorijo o mnogih dogodkih, ki jih je izzvalo Frančiškovo uboštvo. Še danes nas izziva njegovo življenje brez lažnega polovičarstva, ki je očitek našemu prepolnemu in pretežkemu obilju.

Frančišek na primer ni hotel imeti na ležišču žimnice in ne pernate blazine pod zglavjem. Niti nepokretnost niti ponujeno gostoljubje nista mogla načeti te meje strogosti (FV, 650).

Prisrčna je tale prigoda: »Ko je še bolj zbolel na očeh, je bil proti svoji volji prisiljen uporabiti skromen zglavnik. Ko se je po prvi noči delal dan, je svetnik poklical prijatelja in mu rekel: »Brat moj, nisem mogel spati in tudi ne stati in ne moliti. V glavi se mi vrti, kolena mi klecajo in vse telo se mi zdi pretreseno, kakor da bi pojedel ljuljkin kruh (ljuljka je strupena rastlina, ki se lahko vmeša med kruh). »Verujem«, je dodal, »da je sam hudič v tej blazini, ki jo imam pod glavo. Odnesi jo proč, ker nočem več imeti hudiča pod glavo!« (FV, 650).

Za Frančiška je bilo bogastvo, udobnost, blagostanje, »Hudič«. To so bile stvari, ki so ga oddaljevale od Gospoda in ga delale lenega v življenju. Sam je rekel: »Hudič rad sledi pretiranemu bogastvu, uživa, ko je blizu ležišč, ki se kopljejo v razkošju, posebno, če to ni nujnost in ga prepoveduje meniški ideal« (FV, 650).

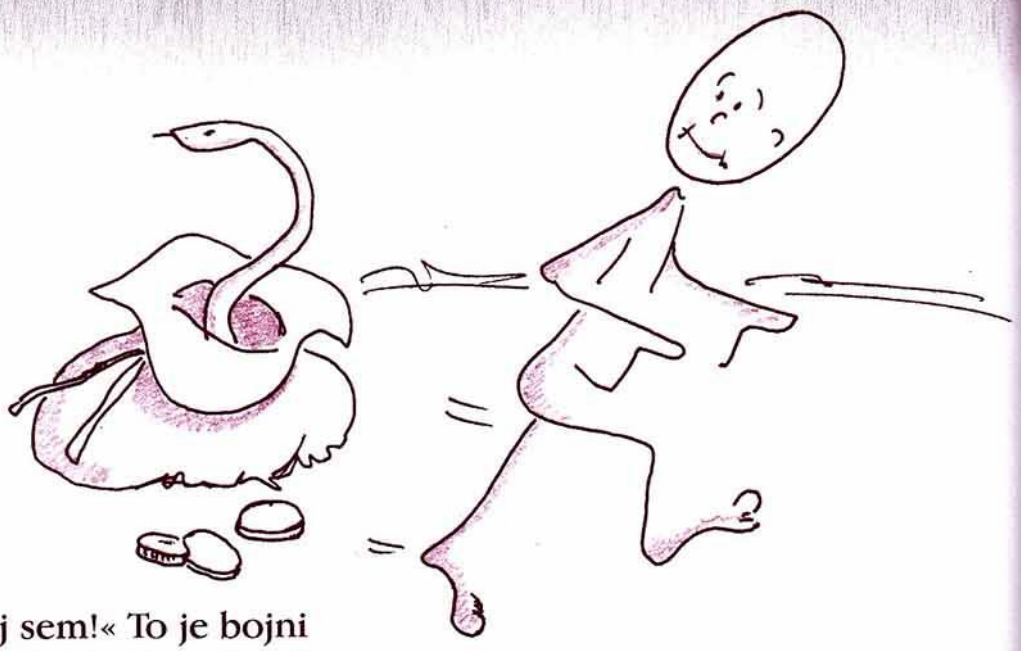
Da bi bolje razumeli to Frančiškovo korenitost, se moramo v mislih preseliti v njegove čase, ko so ljudje izgubljali glavo, da bi si nagrabili vedno več, iskali ves smisel v dobrem počutju, postajali brezglavi sebičneži, iskali smisel v mogočni karieri, pravzaprav nekako tako, kakor v današnjih časih.

»Zlato tele« je zašlo celo v cerkvene kroge, ki so postajali »prežeti s skorjo moči in bogastva.«

Frančišek se je poskušal upreti tekmovanju, kdo bo pridobil bolj neomejeno bogastvo, kdo bo bolj užival in kdo si bo prisvojil več zavarovanosti v vedno večjem imetju. Novi bog - denar, je iz svobodnih ljudi ustvarjal sužnje. Nastajal je svet, kjer so reveži postajali vedno bolj revni.

Božja beseda za vsak dan
Rim 8,6-9; Prg 15,16-17; Lk 12,22-34; 2 Kor 6,3-10; 2 Kor 8,1-15

Denar ni vse

»Kupujem, torej sem!« To je bojni krik milijonov ljudi, ki v današnjem času povzročajo zvončkljanje blagajniških registrov v trgovinah in trgovskih centrih. Kupujejo nešteto stvari, ne da bi zadostili potrebam, temveč nasitili notranjo praznino.

»Devetdeset odstotkov kupljenega ni potrebno za naše preživetje,« trdi sociolog Enrico Finzi. Frančišek je zelo dobro razumel, da več ko imaš, več si želiš. Zato »do kraja zaljubljen v Boga«, ni cenil tvarnih zemeljskih dobrin. Še najbolj pa je sovražil denar. Začel ga je sovražiti že ob svojem spreobrnjenju in priporočal je vsem, ki so mu sledili, naj bežijo pred tem mamonom kakor pred živim hudičem. Svetoval je svojim bratom, naj denar primerjajo z govnom« (FV, 651).

S tem v zvezi se pripoveduje tale dogodek: »Nekoč je potoval božji mož preko Puglie proti Bariju. Naletel je na vrečo, polno denarja. Družabnik je hotel pritegniti pozornost svetnika in je vztrajal, da bi pobrala vrečo in darovala denar revežem. Svetnik se je upiral, češ da je to samo hudičeva skušnjava. 'Ne sme se, moj sin, odnesti to, kar je last drugih. Darovati ukradeno blago ne prinaša slave, temveč kazen, saj je kraja greh.' Oddaljila sta se, saj se jima je mudilo dalje. Svetnikov prijatelj, močno razočaran nad svojim premalo razsvetljenim usmiljenjem, ni bil zadovoljen. Vztrajal je, da bi naredila majhen prekršek.

Svetnik je sprejel predlog, da se vrneta na določeno mesto, ne da bi ustregel bratovi želji, temveč da bi dokazal bedaku božjo skrivnost...

Prijatelju je ukazal, naj se ne približuje vreči, da bi z molitvijo dokazal vragovo prekanjenost. Ves poglobljen v molitev je vrgel v vrečo kamen. Ko se je vračal, je ukazal prijatelju, naj dvigne vrečo. Po njegovi molitvi je v vreči bila samo še ostudna kača, o denarju ni bilo sledu« (FV, 654).

Z denarjem se ne kupuje sreča in ni res, da samo z njim lahko osrečimo druge!

Božja beseda za vsak dan
Prd 5,7-11; Jak 5,1-6; Raz 3,15-22; Ps 49; Lk 18,24-30

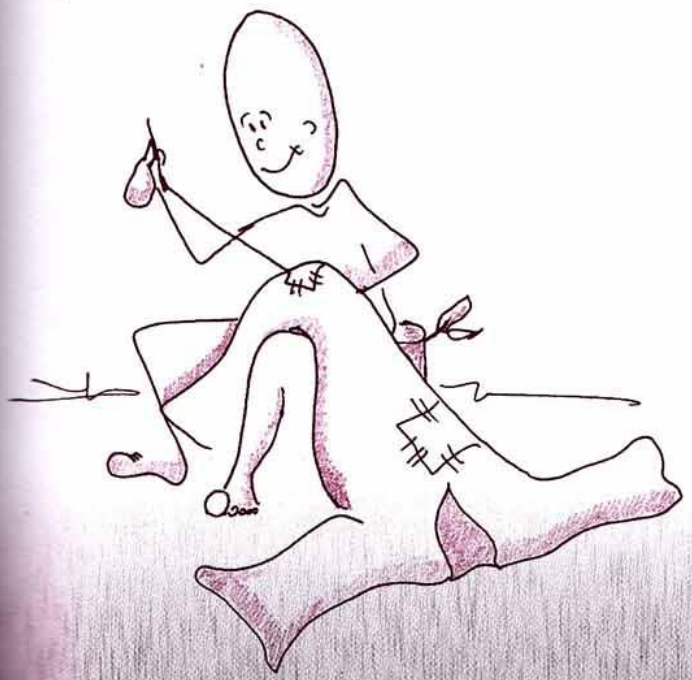
Zakrpana meniška halja

Pevka Celine Dion je zaupala novinarjem, da ima garderobo, ki obsega devetdeset kvadratnih metrov. V njej je razvrščeno nad tisoč parov čevljev. Elton John je izjavil: »Imam več kakor tri tisoč oblek in vsaj tisoč očal. Kupovati je edina razvada, ki mi je ostala.«

Frančišek je v svoji Oporoki napisal: »Tisti, ki so prišli, da bi sprejeli to življenje (po njegovem vzoru), so med revne razdelili vse stvari, ki so jih premogli. Zadovoljili so se z eno samo redovniško haljo, ki je bila zakrpana znotraj in zunaj. In nihče si ni želel več...« (FV, 117).

»Grajal je tiste, ki so znotraj reda nosili več oblek ali brez posebne potrebe uporabljali boljše perilo. To jim je očital dokaj trdo in svoje očitke spremljal z zgledom. Njegova tunika je bila narejena iz najbolj grobe vrečevine. Celo ob smrti je prosil, naj bo pogrebna tunika prekrita z grobo vrečevino.« (FV, 655).

Tak je bil Frančišek: trd do sebe in trd tudi v zahtevi po skladnosti in korenitosti pri svojih bratih. Bil pa je izredno mil v odnosu do bolnikov. Viri pravijo tudi: »Če je brate zajela stiska bolezni ali katerakoli druga potreba, jim je dovolil, da pod grobo haljo oblečejo nekaj toplega in mehkega.«

Tako zelo je ljubil uboštvo, da se je bal pretiranega števila bratov. Tudi če so bili revni, bi njihovo preveliko število že pomenilo bogastvo. Tako je izrekel: »Oh, ko bi mogel priti, naj že pride dan, ko bo svet videl majhno število bratov in jih bo že zaradi tega števila spoštoval« (FV, 657).

Na drugem mestu beremo o svetem Frančišku in njegovih bratih tole: »Sveto uboštvo, ki so ga nosili s sabo kakor edino zalogo, jih je usposabljalo za vsako ubogljivost, delalo močne za posebno zahtevna dejanja in vedno pripravljene na odhod. Ker niso imeli ne zemlje ne nobene druge lastnine, jih ni bilo nikoli strah, da bi karkoli izgubili. Povsod so se počutili doma, nobena pretirana skrb jih ni ubijala, nobena tesnoba in hrepenenje niso rušili njihovega miru. Bili so ljudje, ki so brez duhovnega nemira pričakovali jutra in niso želeli ničesar razen zasilnega zatočišča v svojih večerih« (FV, 1075).

Morda tu že utegnemo razumeti, zakaj je Frančišek s svojimi brati z vsemi močmi branil uboštvo. Hoteli so biti svobodni!

Božja beseda za vsak dan
Mt 6,24; 5 Mz 24,10-15; Flp 2,6-7; 1 Kor 2,1-5; Kol 3,22-25

Za osebno razmišljanje

1. V Indiji uporabljajo zanimiv način za lovljenje opic. Na tla pritrdijo lončene posode z zelo ozkim vratom. Vanje nastavijo vse, kar privlači opice. Seveda radovedna opica seže v vazo in zagrabi predmete, vendar jih ne more izvleči. Zanimivo: opica raje pusti, da jo ujamejo, kakor da bi izpustila stvari.
   Kaj v tebi vzbuja beseda »uboštvo«? Ali si suženj mnogih stvari? Tudi ti dovoliš, da te ujamejo? Katere stvari danes »ujamejo« toliko mladih? Kateri idoli?

2. Frančišek je seveda »pretiraval«: sploh se ni želel dotakniti denarja. Morda pa lahko tak način ravnanja pove nekaj tudi nam?
   Kakšno moč ima denar v tvojem življenju? Pravijo, da lahko z denarjem kupiš »vse«. Kaj meniš ti?

3. Zakaj je Frančišek Asiški želel biti ubog?
   V Milanu je živel bogat podjetnik Marcello Candia, ki je prostovoljno postal ubog, ko je prodal tovarno in zgradil bolnišnico v Braziliji.
   Na čem ti gradiš življenje: na ljubezni ali na imetju?

Gospod,
kot si storil
s Frančiškom Asiškim,
stori tudi z menoj:
izprazni me mene samega
in me napolni s seboj.
Izprazni me mojih idej,
napolni me s svojimi načrti.
Izprazni me mojega vedenja
in napolni s svojo znanostjo.
Izprazni me moje častihlepnosti
in me napolni
s svojo ponižnostjo.
Izprazni me mojih želja
in napolni s svojo voljo.
Izprazni moje oči vsega tistega
kar mislijo, da vidijo.
Izprazni moje roke vsega,
kar imajo in pridobivajo.
Izprazni moja ramena teže,
ki grozi.
Izprazni moja ušesa
vsega hrupa, ki jih oglušuje.
Izprazni moje srce,
utrujeno, ker tako slabo ljubi.
In ko bom izpraznjen
samega sebe,
bom končno ves poln samo Tebe!
Tako kot je bil Frančišek,
ki je živel ubog in pol Tebe!

Poglavje

6

Molitev

- Molitev, ki osvobaja
- Frančišek – človek, ki je postajal molitev
- Molitev je bila njegov varni pristan
- »Nič naj nas ne ovira, nič ne ločuje...«
- Moliti, ne da bi se naveličali
- Nalezljiva molitev
- Za osebno razmišljanje

Molitev, ki osvobaja

Viri pravijo o Frančišku: »*Željan samote, se je Frančišek izogibal javnih in obiskanih krajev... Mudil se je na samotnih krajih, ker so mu bili ugodni za molitev*« (FV, 591).

»*Ko se je umaknil pred prometnim hrupom in pred ljudmi, je pobožno prosil božjo blagohotnost, naj mu pokaže, kaj mu je storiti... Vztrajna molitev je v njem vedno bolj netila plamen nebeških želja*« (FV, 1033).

»*Iskal je samotne kraje, primerne za objokovanje; tam se je prepuščal dolgim, gorečim molitvam... in je zaslužil, da ga je Gospod uslišal*« (FV, 1034).

»*Pogosto, skoraj vsak dan, se je skrivnostno potapljal v molitev*« (FV, 1403).

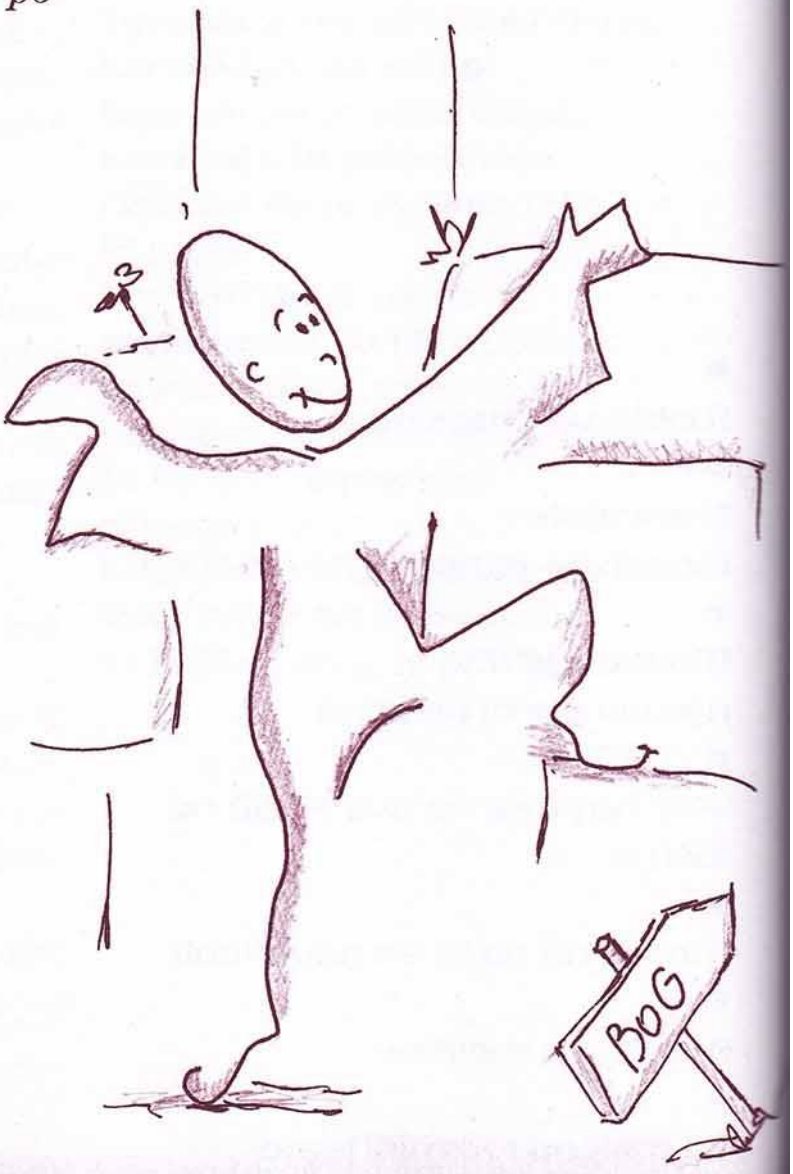
Frančišek Asiški je čutil potrebo po umiku v samotne kraje, potrebo po molku, po molitvi, po poslušanju Boga.

»Hranil« se je z molitvijo. Zanj je bila molitev kot zrak; ni mogel biti brez nje. Skozi molitev je Frančišek dosegel čudovito polnost Boga.

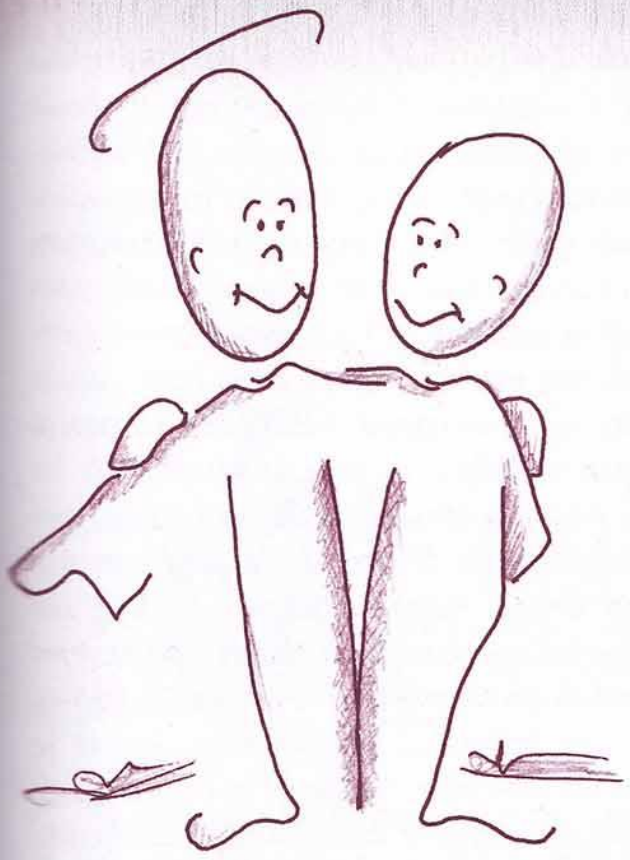
Samo s tem »odločnim korakom« je »*prenehal oboževati samega sebe in so postopoma stvari, ki je prej ljubil, izgubljale privlačnost*« (FV, 1403).

Da bomo še bolj točni: Frančišek se je prav po tej pravi molitvi »začel osvobajati lastne sebičnosti« (FV, 1407). Če te molitev ne vodi k tej notranji osvoboditvi, bo ta molitev vedno napačna.

Božja beseda za vsak dan
Lk 2,41-52; Mt 6,5-15; Mt 11,25-30; Lk 22,39-46; Ps 27

Frančišek - človek, ki je postajal molitev

Znano je že, kaj je njegov življenjepisec pripovedoval o njem: *»Kadar je molil v gozdičkih ali na samotnem kraju, je gozd napolnil z vzdihi, zemljo je močil s solzami. Z roko se je tolkel na prsi. Poiskal je skriven in zaupen kraj in se glasno pogovarjal s svojim Gospodom. Polagal je račun Sodniku, ponižno prosil Očeta, govoril je s Prijateljem, šalil se je s svojim Ženinom... Pogosto je, ne da bi premikal ustnice, dolgo v sebi premišljeval o sebi in osredinjal svoje zunanje moči v notranjost, z duhom se je dvigal v nebo... Ni bil toliko človek, ki moli, ampak on sam, spremenjen v živo molitev«* (FV, 682).

Frančiškova molitev je bila dialog, ponižna prošnja, preprosto pogovarjanje z Bogom. Celo »šalil« se je z Bogom. Mar ni to čudovito?

Za Frančiška je bil Bog živa oseba, navzoča, bližnja. Bil je »Gospod«, »Sodnik«, »Oče«, »Prijatelj«, »Zaročenec«. Ni bil abstraktni, indiferentni Bog, gluhi in nemi Bog.

Ko je nekega dne naredil posodico, je bil v molitvi raztresen – pripovedujejo Viri. *»Pripetilo se mu je, da je naključno zaustavil pogled na tej posodi. In kaj je storil? Rekel je bratom: 'Ah, nekoristno delo, ki je imelo tako moč nad menoj, da je nase preusmerilo mojega duha! Žrtvoval ga bom Gospodu, ker je oviralo daritev neposredno njemu.' Ko je to izrekel, je zgrabil posodo in jo vrgel v ogenj, rekoč: 'Sramujmo se, da se puščamo raztresati z nekoristno domišljijo, ko v času molitve govorimo z Velikim Kraljem'«* (FV, 684).

Njegova molitev ni trpela oddaljevanja in raztresenosti.

Božja beseda za vsak dan
1 Kr 8,22-30; Jak 5,13-18; Dan 6,11-24; Ps 6; Ps 141

Molitev je bila njegov varni pristan

V Frančiškovih Virih najdemo čudovito pričevanje o ljubezni do molitve.

"Njegov varni pristan je bila molitev, ne nekajminutna ali prazna ali domišljava, ampak globoko pobožna, ponižna in čim daljša. Če jo je začenjal zvečer, se je komaj utrudil do jutra. Vedno je bil usmerjen v molitev, kadar je hodil in kadar je sedel, kadar je jedel in kadar je pil. Ponoči se je zatekal v zapuščene in samotne cerkve, da je molil..." (FV, 445).

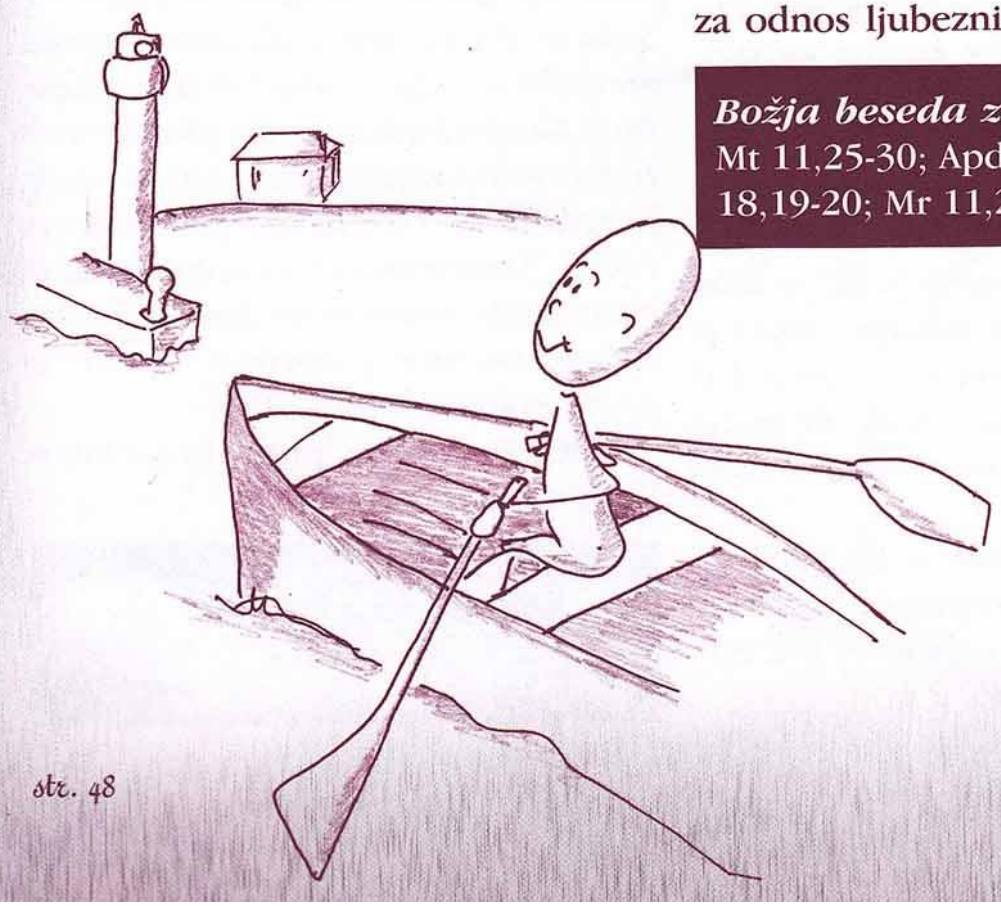
Kadar se je počutil na tleh ali pobit zaradi kakšne muke ali skušnjave (lepo je odkriti tudi te trenutke slabosti!), je Frančišek *»pogosto izmenjaval molitev v gozdu, ki se je razprostiral blizu cerkve (Porciunkule), da je v Gospodovi navzočnosti svobodno sproščal stisko in jok«* (FV, 1568).

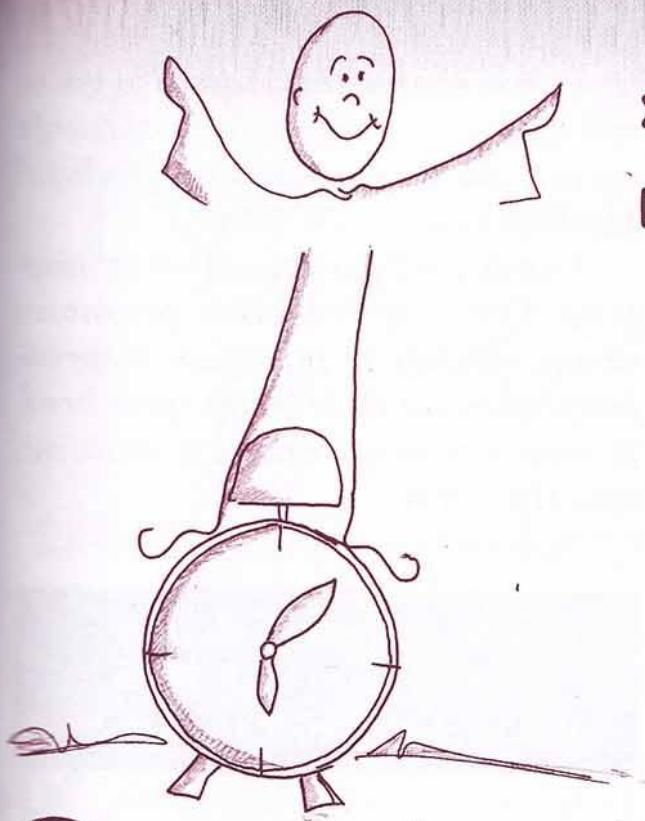
Kadar je moral izbirati in kaj odločati (npr. oditi v Francijo in oznanjati Božjo besedo), se je Frančišek zatekel k molitvi in tudi svoje brate prosil, naj molijo: *»Svetnik je imel navado, ne samo pred odhodom, iti oznanjat v daljne dežele, ampak tudi ko je hotel prehoditi kakšno bližnjo pokrajino, da je prosil Gospoda in vabil brate, naj molijo, da bi Bog usmerjal njegovo srce, da bi šel tja, kjer bi bilo po Božji volji bolje«* (FV, 1634).

Ni se maral razkazovati, kadar je molil. *»Kadar je molil z brati, se je sploh izogibal kašljanja, vzdihovanja, zasoplega dihanja, zunanjih znamenj...«* (FV, 1181).

To je Frančiškova molitev! Nę neplodna molitev, ne »dotik in beg«, ne razkazovalna ali hinavska molitev, ne molitev, izrečena le z besedami ali navidezna. Pri molitvi mu je vedno šlo za odnos ljubezni!

Božja beseda za vsak dan
Mt 11,25-30; Apd 16,25-34; Mt 18,19-20; Mr 11,20-26; Lk 1,5-13

»Nič naj nas ne ovira, nič ne ločuje...«

Beremo: *»Ko so ga bratje prosili, naj jih nauči moliti, je rekel: 'Kadar molite, recite: 'Oče naš' in 'Molimo te Kristus po vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil'«* (FV, 168).

V njegovem času ni bilo obilice knjig in pripomočkov, ki bi mu mogli pomagati moliti. Frančišek je odkril posebno »knjigo«, da jo je predložil svojim bratom: *»Na mesto teh knjig so neprenehoma notranje prebirali in znova prebirali knjigo Kristusovega križa, dan in noč, poučeni po zgledu Očetove besede, ki jim je stalno govoril o Kristusovem križu«* (FV, 1067). Knjigo, ki so jo mogli brati celo nepismeni!

Frančišek je tudi vabil brate, naj častijo in ljubijo devico Marijo: *»Z neizrekljivo ljubeznijo je obdajal Jezusovo mater, ker je Gospoda veličastva naredila za našega brata. V njeno čast je prepeval posebne hvalnice, povzdigoval molitve, daroval mnoga čustva, ki jih človeški jezik ne bi mogel izreči. Kar pa nas najbolj napolnjuje z veseljem, je to, da jo je postavil za Odvetnico Reda in je brate postavil pod njena krila«* (FV, 786).

Koliko molitev je Frančišek priporočil svojim bratom, molitev, ki so se porodile v njegovem srcu, zaljubljenem v Boga! Na primer, vabil je svoje brate, naj hvalijo in slavijo Boga vsak trenutek. *»Vsemogočni najsvetejši, najvišji, najvzišenejši Bog, vse dobro, največje dobro, samo dobro, ki si edini dober. Dovoli, da ti damo vso hvalo, vso slavo, vso zahvalo, vso čast, ves blagoslov in vse dobro. Tako bodi. Tako bodi. Amen«* (FV, 265).

Prisluhni enemu od njegovih priporočil. *»Nič naj nas ne ovira, nič naj nas ne loči, nič naj se ne postavi vmes. In kjer koli, mi vsi, na vsakem kraju, ob vsaki uri in ob vsakem času, vsak dan in nepretrgoma zares in ponižno verujemo in imamo v srcu in ljubimo, častimo, molimo, služimo, hvalimo in blagoslavljamo, slavimo, in povzdigujemo, poveličujemo in se zahvaljujemo vzvišenemu in najvišjemu, večnemu Bogu...«* (FV, 71).

Božja beseda za vsak dan
Rim 8,26; 2 Krn 7,12-18; Jon 2,1-11; 1 Tim 4,1-5; Raz 22,8-9

Za osebno razmišljanje

Frančišek Asiški: človek, ki je po stal molitev. Ravno prava mo litev ga je preoblikovala in povzročila, da je bil vedno bolj odprt Bogu in bratom.

1. In kakšna je tvoja molitev? Ti pomaga, da »notranje« rasteš? Ti pomaga v zorenju? Čutiš potrebo po njej vsak dan ali samo, kadar ti voda teče v grlo?

2. Kakšna je bila Frančiškova molitev? Zmoreš doumeti značilnosti njegove molitve?

3. Molitev kot molčanje, poslušanje, dialog z Bogom. Frančišek ni dopuščal beganja misli in raztresenosti. Bil je zaljubljenec! Naredi točno analizo svoje molitve. Zakaj je tolikokrat mlačna, raztresena, težka? Kaj manjka tvoji molitvi?

Vsemogočni, večni,
pravični in usmiljeni Bog,
daj nam bednim,
da bomo zaradi Tebe delali,
kar vemo, da hočeš,
in vedno hoteli, kar je Tebi všeč;
da bomo notranje očiščeni,
notranje razsvetljeni
in vžgani z ognjem Svetega Duha
mogli hoditi po stopinjah
Tvojega ljubljenega Sina,
našega Gospoda Jezusa Kristusa,
ter le po Tvoji milosti
priti k Tebi, Najvišji;
Ti, ki v popolni Trojici
in nedeljivi Enoti
živiš in kraljuješ
v slavi, vsemogočni Bog,
na vse veke vekov
Amen.

Sveti Frančišek Asiški

Poglavje

7

Bratstvo

- Bratstvo, ki spreminja svet
- Odpoved nasilju in prilaščanju ter odpuščanje in sprava
- Bratski dialog
- Molitev za mir
- Ljubezen do sovražnikov
- Za osebno razmišljanje

Bratstvo, ki spreminja svet

Gotovo si se že kdaj zgrozil(a) nad dejstvom, da se ljudje sovražijo zaradi razlik v rasi, barvi kože, zaradi različnosti vere, narodnosti in nazorskega prepričanja. Vojne v preteklosti in tudi danes so se začele in se začenjajo zaradi nestrpnosti in želje prevladovati in premagati druge, da bi jih popolnoma uničili ali vsaj spremenili, »nategnili na svoje kopito«.

Odpoved nasilju in prilaščanju ter odpuščanje in sprava

Frančišek je v kali zavrnil težnjo po nestrpnosti, nasilju, vojskovanju, obvladovanju in gospodovanju. Zavestno se je odpovedal moči in lastništvu vsake vrste. S svojim življenjem, z življenjskim zgledom, z dejanji in besedami je oznanjal spravo, prijateljstvo, mir in bratstvo z vsemi ljudmi. Frančišek in bratje so spravo, mir, odpuščanje in bratstvo najprej sami živeli. O odpuščanju bratom je Frančišek zapisal v Pismu predstojniku: » Po tem hočem spoznati, ali ljubiš Gospoda in mene, njegovega in tvojega služabnika, če boš delal tole: da bi ne bilo nikoli nobenega brata na svetu, ki bi se pregrešil, kolikor bi se največ pregrešiti mogel, pa bi, potem ko bi se ozrl v tvoje oči in iskal v njih usmiljenje, odšel, ne da bi se ga ti usmilil. Tudi če ne bi iskal usmiljenja, ga ti vprašaj, če želi usmiljenje. In če bi se pozneje tisočkrat pojavil pred tvojimi očmi, ga ljubi bolj ko mene, in sicer zato, da ga pritegneš h Gospodu. Vedno imej do takih usmiljenje« (4 Fp).[4]

Frančišek je spravil celo asiškega škofa in župana, ki sta se strastno prerekala in sprla do konca. V Hvalnici stvarstva je zanju zapisal: » Hvaljen, moj Gospod, v onih, ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo in prenašajo slabost in trpljenje. Blagor njim, ki ostanejo v miru, zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal« (FHs 10-11[5]; prim. Jak 1,2.12).

Po Frančiškovem posredovanju in posredovanju njegovih bratov sta šla vase, drug drugemu priznala svoje slabosti in si podala roki.

Frančišek je pomiril tudi gubijskega volka in gubijske meščane, da so nato živeli v medsebojnem sožitju. Meščani so volku obljubili, da mu bodo dajali hrano, on pa je obljubil, da jih ne bo več napadal. In zaživeli so v sožitju in miru. Filozofa, srednjeveški Francis Bacon in novoveški Ludwig Feuerbach, sta govorila, da je človek človeku volk, Frančišek pa je pokazal, kako naj bo človek človeku človek in brat.

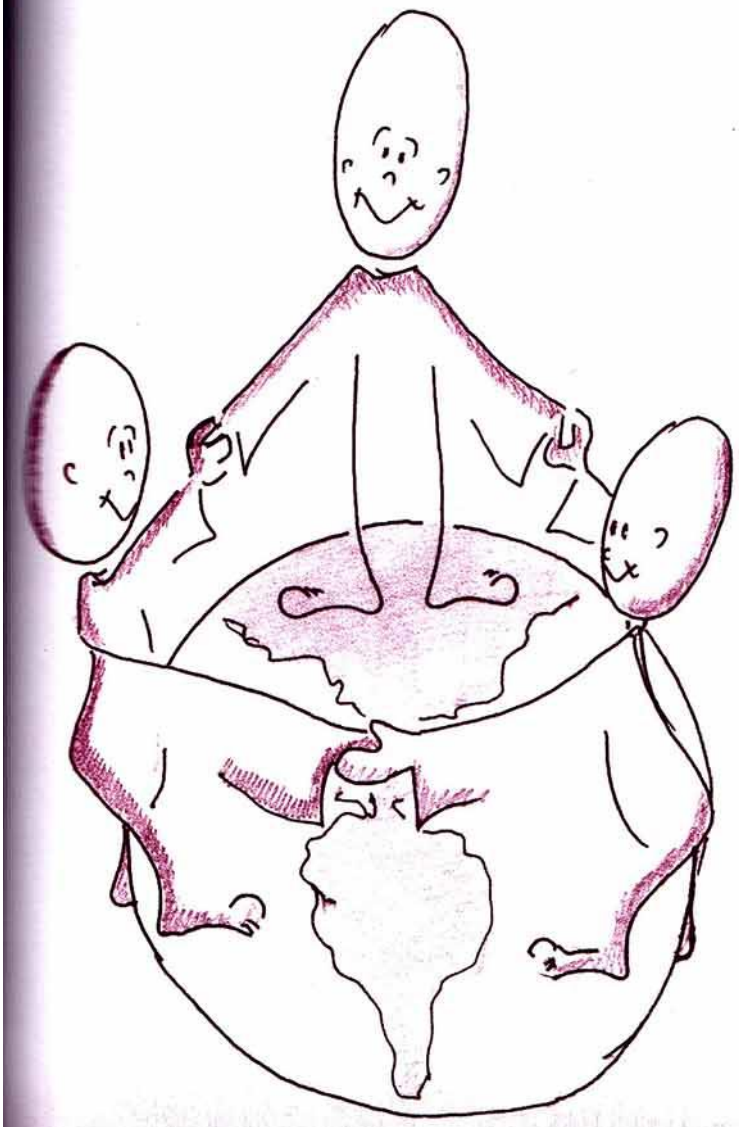
Bratski dialog

Na poseben način pa je pomenljivo Frančiškovo misijonsko delovanje. Napotil se je v tedaj pomuslimanjeno Sveto deželo ter si drznil utreti

pot do državnega poglavarja sultana Melek el Kamela. To je bilo tveganje lastne glave, lastnega življenja. Izročilo pripoveduje, da ga je sultan sprejel in da sta se o Bogu lepo pogovarjala. Frančišek je svojim bratom zapustil v Nepotrjenem vodilu (FNVod) pomembno navodilo za misijonsko dejavnost.

1. Najprej naj bratje živijo po evangeliju in oznanjajo z zgledom.

2. Če pa bo možnost in primerno, naj o Gospodu Jezusu Kristusu spregovorijo tudi z besedo. Ljudi naj najprej nagovori bratsko pričevanje, nato šele beseda.

Molitev za mir

V duhu svetega Frančiška Asiškega je papež Janez Pavel II. 27. oktobra 1986 povabil predstavnike vseh svetovnih verstev k molitvi za mir v Frančiškovo rojstno mesto Assisi. Tako je nastal »*duh Assisija*«, ki se uresničuje tudi v medsebojnem odpiranju in sprejemanju ter vodi k bratstvu z vsemi ljudmi dobre volje v duhu svetega Frančiška. Na pobudo bratov in sester, vrhovnih predstojnikov in predstojnic Frančiškovih redov, se vsi, ki čutimo s Frančiškom, vsako leto 27. oktobra zberemo k molitvi za mir v »duhu Assisija«. Nekateri pa tudi vsak 27. dan v mesecu. To je ozadje gibanja za bratstvo vseh ljudi dobre volje, za katerega upamo, da spreminja svet v spravi, miru, medsebojnem spoštovanju in v ljubezni. »Duh Assisija« ima temeljno ekumensko razsežnost.

Mladostna zavzetost pa je rodila srečanja »Podaj MI Roko«, ko tudi na ulicah upamo spregovoriti o Kristusu, miru, odprtosti in bratstvu ter to ponudimo tudi drugim.

Ljubezen do sovražnikov

Zadnji izziv v tem okviru pa je predvsem Jezusova zapoved ljubezni do sovražnikov. Sovraštvo je začaran krog medsebojnih sumničenj, samoopravičevanj in obtožb drugega, stalno kopičenje zamer in novih raz-

logov za samoopravičevanje in nove obtožbe. Ta gordijski vozel more presekati le ljubezen »do sovražnikov«. Kristus je za ta korak plačal s smrtjo. Vendar je le tako podaril odrešenje vsem ljudem. Ljubezen do sovražnikov, ki odpušča in je sposobna videti bližnjega v novi luči in mu dopustiti, da je drugačen, da ni več sovražnik, ampak prijatelj in brat. Tudi Frančišek je za spravo, odpuščanje in bratski odnos do ljudi in med njimi veliko trpel. O njegovi potrpežljivosti z ljudmi in brati govori pripoved o Popolnem veselju. V Hvalnici stvarstva slavi Gospoda v tistih, ki potrpežljivo prenašajo trpljenje in sam je dve leti pred smrtjo prejel Kristusove rane v znamenje velike in nesebične ljubezni do Boga in do ljudi.

Frančiškovi bratje in sestre v evangeljskem duhu verujemo, da ima bratstvo v resnici moč spreminjati svet ne samo v majhnih, ampak tudi v velikih razsežnostih. Bratje in sestre, začnimo pri sebi.

Božja beseda za vsak dan
Mr 3,31-35; 2 Tes 2,13-17; Mt 7,12; Gal 5,13-15; Heb 13,1-6; 1 Kor 1,10-17

Za osebno razmišljanje

1. Kdo so po tvoje danes: gubijski volk, roparji iz Monte Casale, egiptovski sultan?
2. Kdo so »sovražniki« v tvojem življenju in v tvoji okolici?
3. Kaj je danes potrebno storiti do sovražnikov v duhu Jezusove zapovedi ljubezni in frančiškovskega bratstva?

Sestre in brate iščem

Poglavje 8

Si danes že srečal-a kakšnega človeka? Kaj si prepoznal-a na njegovem obrazu?

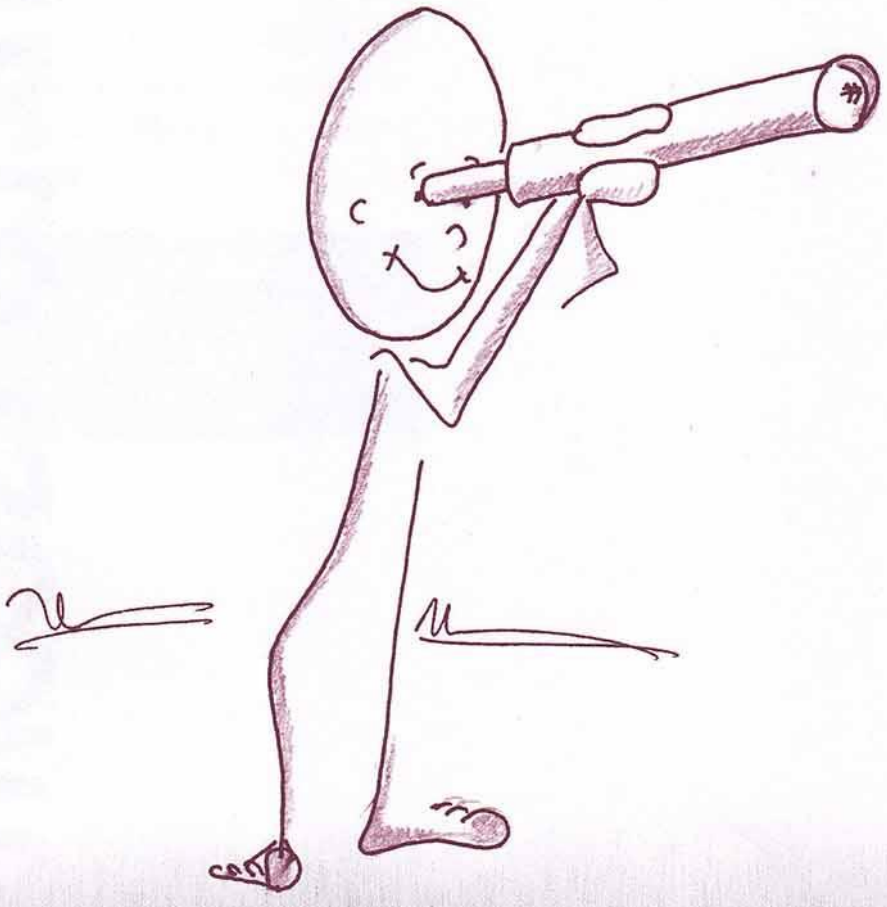
Martin Buber je zapisal, da je trenutek, ko se začenja daniti, takrat ko pogledaš v obraz človeka in v njem prepoznaš sestro ali brata. Noč je končana in napoči nov dan!

Pa ni tako lahko. Si predstavljaš, da se na tvojih vratih pojavi kakšen top-shop prodajalec ali nadležen sosed ali berač? Ali kot na Monte Casalu: na samostanskih vratih trije razbojniki. Brat Angel, ki jim je odprl, niti po naključju v njih ni videl bratov. Prav tako oni trije niso prepoznali v njem brata, kako pa bi ga, ko jih je nagnal z besedami: »Roparji ste! Niste vredni, da hodite po zemlji. Poberite se!« Nič kaj bratsko ni tole slišati! Ni čudno, da so poparjeni in jezni odšli.

In Frančišek? Ko je izvedel za zadevo, je ravnal v stilu misli iz Svetega pisma: »Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni« (Mt 9,12). Brata Angela je poslal za njimi, da »brate« poišče in se jim opraviči. Ni mu bilo čisto prav, pa je vseeno šel. Do srečanja z brati ne peljejo vedno samo najbolj uhojene in razumljive poti. In rezultat? Ne več eden proti trem ali trije proti enemu, ampak štirje! Štirje bratje.

Torej? Kaj iščeš na obrazih bližnjih? In kaj drugi najdejo na tvojem? Brata?

Božja beseda za vsak dan
Mt 12, 46-50; Mr 2,13-17; Gal 6,1-10; Heb 3,12-15; Rim 12,1-2; 1 Kor 4,6-9

Poglavje

9

Stvarstvo - pot do Boga

Frančišek, imenovan tudi božji norček, je tako kot Kristus marsikomu v spotiko in posmeh. Ali je zanesenjak ali romantik?

Niti eno niti drugo. Ni zanesenjak, čeprav bi se komu zdelo, da ga je zaneslo in mu je postala narava Bog. Frančišek ni romantik, ki bi se predajal le svoji nežnosti in se ob vsaki rožici razjokal. Njegova posebnost je v tem, da mu narava ni več narava, ampak stvarstvo, odsev Božje lepote. Stvari so mu oči Boga, v katere se je zaljubil. Izrednost Frančiškovega pogleda na stvarstvo je v tem, da je zanj vsaka stvar edinstvena, enkratna, nič ni serijski proizvod. Vsaka stvar je brat in sestra. Frančišek to enkratnost najgloblje doživlja v odnosu do človeka. Zanj je pomemben vsak človek, zlasti tisti najbolj zavrženi, ki mu nihče ne izkazuje pozornosti. Od tod Frančiškova opredelitev za uboge. Ne da mu ne bi bilo mar bogatih, zavzema se za tiste, ki si mislijo, da niso nič posebnega.

Jedro duhovnosti sv. Frančiška je, da Bog vsako stvar in vsakega človeka ljubi s posebno ljubeznijo. Zanj je vsaka stvar in vsak človek nenadomestljiv, nima ne kopije ne nadomestka in je od tistega trenutka, ko je bil ustvarjen za življenje, za ljubezen, prinašalec ljubezni med ljudi in tudi prinašalec večne ljubezni, ki ga pripelje pred obličje Boga.

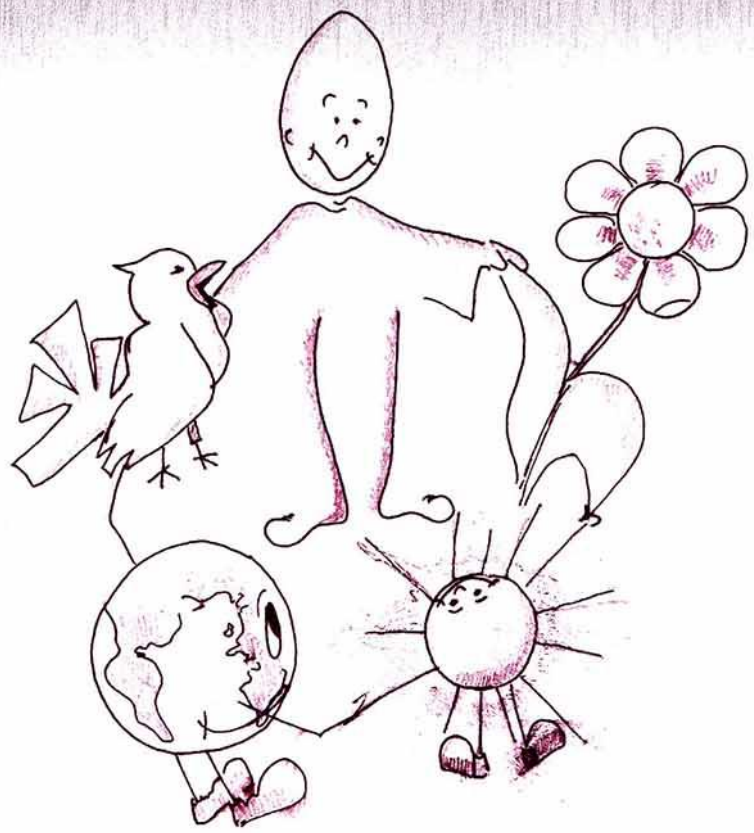
Frančišek je potrjeval svojo edinstvenost predvsem s svojim primerjanjem z Božjo besedo, ki je ustvarjalna, in prav tako tudi odgovor nanjo. Frančišek ve, da namesto njega nihče ne more odgovoriti na Božji nagovor in da tudi sam ne more odgovoriti namesto drugih, zato nagovarja z Božjo besedo.

Ta sveti mož opozarja na Božjo lepoto, kakor da bi vedel za Dostojevskega in njegove besede. »Lepota bo rešila svet« in po tem tudi ravna. Bog je zanj najvišja lepota, najvišja resnica. Svet, ki je izgubil smisel za lepoto, ga tudi za resnico nima. Platon je zapisal: » Lepota je odsev resnice«.

Frančišku je dojemanje enkratnosti stvari in človeka omogočilo, da je znal na svet gledati z novimi, začudenimi očmi. Vse je sprejemal s tako simpatijo in z razumevanjem, da se temu še danes čudimo in v nas vzbuja spoštovanje.

Njegova Hvalnica stvarstva ni pomenila le preloma v srednjeveški liriki, ampak tudi prelom v človekovem pojmovanju lepote in v dojemanju Boga. Izpovednost pesnitve nas še bolj pretrese, če vemo, da jo je zapel tik pred smrtjo, izčrpan od bolezni in skoraj popolne slepote.

Frančišek je prepoznaval v vsem lepem Božjo dobroto in blagoslov. Kakšno znamenje mu je sonce? Spominja na Nanj, ki je smel reči: »Jaz sem luč sveta.« To je luč ljubezni, ki je v vstajenju premagala smrt in je z nami do konca sveta. Luna in zvezde so mu znamenje obljube. Svetlo ozvezdje je vodilo Modre iz daljnih dežel v Betlehem in jih privedlo k Bogu, ki je postal človek. Hodimo v zvezdnih nočeh s Frančiškovimi očmi in z njegovim srcem in slišali bomo, kako zvezde govore in oznanjajo Božjo slavo. Voda mu je znamenje krsta, v katerem smo

prejeli življenje iz neskončnosti Božjega življenja. Ogenj mu je znamenje močne, nesebične ljubezni, ki edina lahko prinese toploto v vedno hladnejši svet. Tak močan plamen je bil tudi Frančišek sam. Zemlja mu je znamenje Božje moči, ki daje rast, obliko in lepoto stvarem in živim bitjem. Frančišek blagruje tiste, ki odpuščajo, ker mu je odpuščanje znamenje upanja, da bo Bog okronal naše krhke napore z večnim veseljem. Smrt so Frančišku vrata, skozi katera človek lahko stopi v neskončni Božji svet.

Frančišek končuje svojo čudovito hvalnico s klicem: »Zahvaljujte se mu in služite mu v veliki ponižnosti!« Močnejše od vsega, česar se bojimo, je resničnost milosti in usmiljenja našega Gospoda.

Frančišek je znal razbirati Božje besede iz stvarstva, ker je bil čist, ubog in ponižen. Ni se navduševal le nad lepoto, ki je nastala ob stvarjenju, ampak tudi nad tisto, ki se je svetu ponovno v neokrnjeni čistosti prikazala z učlovečenjem Božjega Sina. Lepota Božjega Sina je Frančiška vodila za roko k lepoti Stvarnika. Ko se je Frančišek oklenil Kristusa, je njegov obraz zadobil nedolžnost prvotne lepote. To pomeni biti v Kristusu novo bitje.

Kdor se oklene Kristusa tako, kot se ga je Frančišek, mora biti pripravljen na novosti, na novo stvarjenje.

Življenje, tudi duhovno, se neprestano spreminja in preoblikuje. Če ostaneš vedno enak, pomeni, da postajaš slabši in si na poti v smrt. »Kdor se ne dviga, pada. Kdor ne postaja boljši in se ne razvija, nazaduje« (Modrec Aharon Karlin).

Ne pričakuj torej novosti od drugih. Sam ustvarjaj novo. Trudi se, da boš nov. Tudi ti moraš sodelovati pri stvarjenju novega neba in nove zemlje. Sodeloval boš, če boš v vsak dan prinesel nekaj novega.

To jutro imaš lahko nov obraz, ki bo bolj podoben podobi, ki si jo je Bog zamislil zate. Danes lahko imaš novo srce namesto starega, neobčutljivega. Preseneti druge s svojimi novostmi.

Pokaži jim, da si drugačen kot včeraj. Da si slekel starega človeka in oblekel novega.

To je »hvalnica stvarstva«, ki jo Kristus vsak dan pričakuje od tebe. Vzljubi lepoto, saj kdor ne mara lepote in gleda nanjo kot na nekaj odvečnega ali pa je niti ne opazi, ne zna več moliti in kmalu ne bo znal več ljubiti.

Bodimo v Kristusu resnično bratje in sestre med seboj. To pomeni, srečevati se s stvarmi in z drugimi v spoštovanju, nežnosti in usmiljenju. Naš odnos do stvari ne sme biti pogojen. Vsi si medsebojno pripadamo, ne pod pritiskom lastnine ali posesti, ampak v smislu skupnega bivanja v pravičnosti in obdarovanosti.

Hvalnica stvarstva

**Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
Tebi hvala, slava in čast,
ves blagoslov.
Tebi, najvišjemu, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.**

**Hvaljen, moj Gospod,
z vsemi svojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, najvišji, odseva.**

**Hvaljen, moj Gospod,
v sestri Luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne,
dragocene in lepe.**

**Hvaljen, moj Gospod,
v bratu Vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem,
sploh v vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.**

**Hvaljen, moj Gospod,
v naši Sestri vodi;
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.**

**Hvaljen, moj Gospod,
v našem bratu Ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.**

**Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri Zemlji,
ki nas kakor mati hrani
in nam gospodinji
in prinaša različno sadje
in pisane rože z zelenjem.**

**Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo,
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj Ti, Najvišji, jih boš kronal.**

**Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri Smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.
Gorje njim, ki umrejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v tvoji
najsvetejši volji,
zakaj druga smrt
jim ne bo mogla storiti žalega.**

**Hvalite in poveličujte mojega Gospoda
in zahvalite se Mu in služite Mu
v veliki ponižnosti.**

Božja beseda za vsak dan
Ps 122; Ps 133; Mt 5, 13-16; Ps 104; Dan 2,57-73; Dan 2,74-90

Ne moreš biti srečen sam

Poglavje 10

Si že srečal človeka, ki se je ob doživetju veselja zaprl v svojo sobo in tam od veselja skakal do stropa? Ob godu, rojstnem dnevu, srečno opravljeni maturi ali ob prejemu diplome, na poročni dan ali na dan redovnih zaobljub, posvečenja celo pripravljamo praznovanja, da bi svoje veselje delili z drugimi. Veselje je notranja sila, ki me vleče k drugim. Veselje je celo potreba, da povabim druge, naj vstopijo v mojo notranjost.

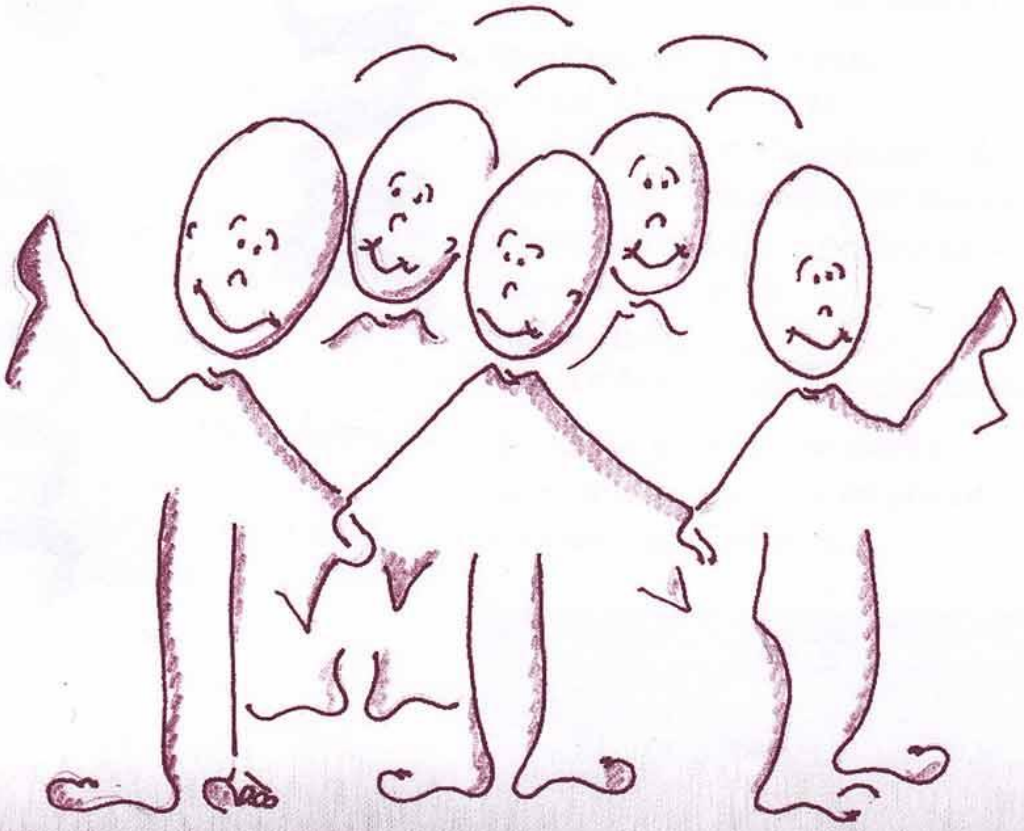
Iščemo si družbo. Vendar se bom oklenil le tiste družbe, kjer mi je lepo, kjer se počutim dobro in mi je izbrana družba v veselje. Le tista skupina bo postala moja, ki mi bo vse to ponudila.

Veselje in sreča sta lahko sebična, če ju iščem le zase. Novo kvaliteto veselja in sreče pa odkrijem, kadar prihaja iz darovanja. Ne bom več iskal, kdo bo mene razveselil in osrečil, ampak bo moje veselje v tem, da sem razveselil tebe, moja sreča bo v tem, da sem osrečil tebe.

Ko se je nekega dne Frančišek sprehajal po dolini, se je nenadoma pojavil pred njim gobavec. Izgnali so ga iz mesta in ubožec se je potikal po okolici kot človeška razvalina... Ob tem nenadnem srečanju je obšel Frančiška gnus. Lahko bi vrgel bedniku kakšen kovanec in se oddaljil. Nenadoma pa je zagledal čisto drugačno podobo... Tedaj je razjahal in položil v nesrečnikovo roko nekaj denarja. Potem je prijel to roko in jo poljubil. Poljubil jo je, kakor da ni dal, temveč prejel.[6]

Vprašanje: Kako lahko postane FRAMA okušanje takega veselja?

Božja beseda za vsak dan
Mt 25,31-40; Mr 1,35-39; Jn 20,19-23; Lk 15,1-7; Lk 15,8-10; Lk 15,11-32

Gospod mi je dal sestre in brate

Poglavje 11

»**Ko mi je Gospod dal brate,** ... mi je sam Najvišji razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija.« (2 FOp 14)[7] Tam Jezus oznanja, da smo vsi otroci Boga Očeta sestre in bratje. Kot druge velike stvari, je to najprej dar, šele potem naloga. Poklicanost biti sestra ali brat, je temelj, brez njega Frančiškov način življenja ne obstaja. Za resnično, ne pa idealno bratstvo se vzgajamo, ko se ta, ki prihaja, lahko počuti kot sestra, brat. Vse je pot, rast, kar pomeni postajati »manjši sestra - brat«, v smislu izenačenja z majhnimi, delitve tega, kar imamo in kar smo (slediti ubogemu Kristusu). Skrivnost rasti je skrivnost osebe, milosti in svobode, spoštovanje dejstva, da nekateri napredujejo prej, drugi pa s seboj razčistijo šele v zrelih letih. Sprejeti skrivnost vsake osebe pomeni zaupati Bogu, biti blizu in po-trpeti.

Lahko pride, kdor želi priti. Tudi kdor drugače misli, živi, izgleda, vzbuja strah in ima o čem pomisleke. Bog prihaja v goste kot tujec, drugačen. Jezus svari pred preračunljivostjo. »Kadar prirejaš kosilo ali večerjo, ne vabi ne prijateljev ne bratov, ne sorodnikov..., da ti povrnejo. Nasprotno..., povabi uboge, pohabljene, hrome, slepe...« (Lk 14,12-13).

Sestra Klara in brat Frančišek. Veliko nežnosti je med njima. Z negotovostjo govorimo o tem, da ne bi preveč povedali tudi o sebi. Po Frančišku se je Klara znova rodila, tvegala nov način življenja. Dopolnjevala sta se, zaradi ljubezni do Kristusa in ubogih sta postala duhovno sestra in brat. Notranje sta si bila zelo blizu. Kako velika je bila ta ljubezen pripovedujejo legende. So ljudje razumeli njun odnos ali pa so ostali le pri vprašanju, s kakšnimi znamenji sta si to pokazala? Prava ljubezen osvobaja, pomaga k rasti in kaj bi bila eden brez drugega? S svojimi sestrami je Klara hotela izbrati Frančiškov način življenja, a zaradi cerkvenih pravil ni šlo. Je to izraz takratnega strahu moškega pred žensko? Je bil Frančišek od drugih moških korak naprej, ker ji je zaupal in velikokrat iskal njen nasvet?

Bog ustvarja iz niča, vendar iz ljubezni, ki je temelj vsem odnosom, tudi pri neporočenih »zaradi nebeškega kraljestva« (Mt 19,12).

Frančišek razodeva ozračje nežnosti, ljubezni do Boga in vsega živega (poljubi gobavca), cena pa je pokora. Osupnemo, da je nekdo, ki je nežen do črvov, ptic, bratov ... tako strog do sebe. Ker zaradi zmedenosti v sebi ni mogel biti vedno nasmejan, se je pred brati včasih umaknil v samoto, post, molitev. Bratje naj drug drugemu razodevajo svoje potrebe, »zakaj če mati hrani in ljubi svojega telesnega sina, koliko bolj mora vsakdo ljubiti svojega duhovnega brata« (FPVod 6,7).[8]

Ta zaskrbljujoči odnos počloveči, zato poročajo o držah, ko so se bratje srečali: objem, poljub, zaupen pogovor, nepokvarjeno oko, prijazen odgovor, isti cilj in tudi pokorščina.

Božja beseda za vsak dan
Lk 14,7-14; 1 Kor 14,26-33; Rim 15,14-21; 2 Tim 2,14-17; 2 Pt 1,3-11; Jak 1,2-8

Poglavje

12

Našel velik zaklad sem ...

- Romanje v *Assisi* 2002
- Rad bi bil bogat
- Krhek kot lončena posoda
- Sem res našel zaklad?
- Vse ali nič – kakor gosenica, ki gre čez cesto
- Evangelij – si upaš tvegati?

Romanje v Assisi 2002

»Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritemu na njivi, ki ga je nekdo našel in spet skril. Od veselja nad njim je šel in prodal vse, kar je imel, in kupil tisto njivo.

Nebeško kraljestvo je tudi podobno trgovcu, ki išče lepe bisere.

Ko najde en dragocen biser, gre in proda vse, kar ima, in ga kupi« (Mt 13,44-45).

Rad bi bil bogat

Verjetno bi bil tudi ti rad bogat. Na njivi življenja si želiš najti za nesljive vire sreče, pa med iskanjem odkrivaš, kako mora prej ko slej tudi najbogatejši človek zapustiti vse.

Bogastvo, ki mine, ki propade, te sicer mnogokrat privlači, a te ne pomiri. Bogastvo v denarju in posesti se ti v trenutkih, ko svoje srce vprašaš, ali je srečno, začne odmikati kot puščavska fatamorgana.

Takšno bogastvo zna biti celo smrtno nevarno. V izobilju kar prehitro otopi srce in sredi obilice vsega lahko utone človečnost.

Zato, dragi iskalec sreče, išči drugje.

Edino, kar boš vedno lahko nosil s seboj, je srčno bogastvo, ljubezen, s katero boš ljubil ljudi. Bogastvo srca

je: smehljaj, stisk roke, prijateljska kretnja, prijazna beseda. Če hočeš postati resnično bogat, dopusti, da v tvojem življenju najpreprostejše reči postanejo dragoceno darilo.

Preženi iz glave hlepenje po več in več. Razpleti mrežo tisočerih neumnih poželenj, v katero se je ujelo tvoje srce. Znebi se reči, ki jih ne potrebuješ.

Podaj se v življenje in živi!

Videl boš, kako bo veselje napolnilo tvojega duha. Dobil boš pogum za življenje. Tvoje oči bodo spet videle rožo, ki cveti. Tvoja ušesa bodo spet slišala ptico, ki žvrgoli. Delal boš s svojimi rokami. Čudovito ti bo teknil košček kruha in kozarec sveže vode. Kadar bo posijalo sonce, boš začel kar plesati, v dežju pa si boš zmogel požvižgavati.

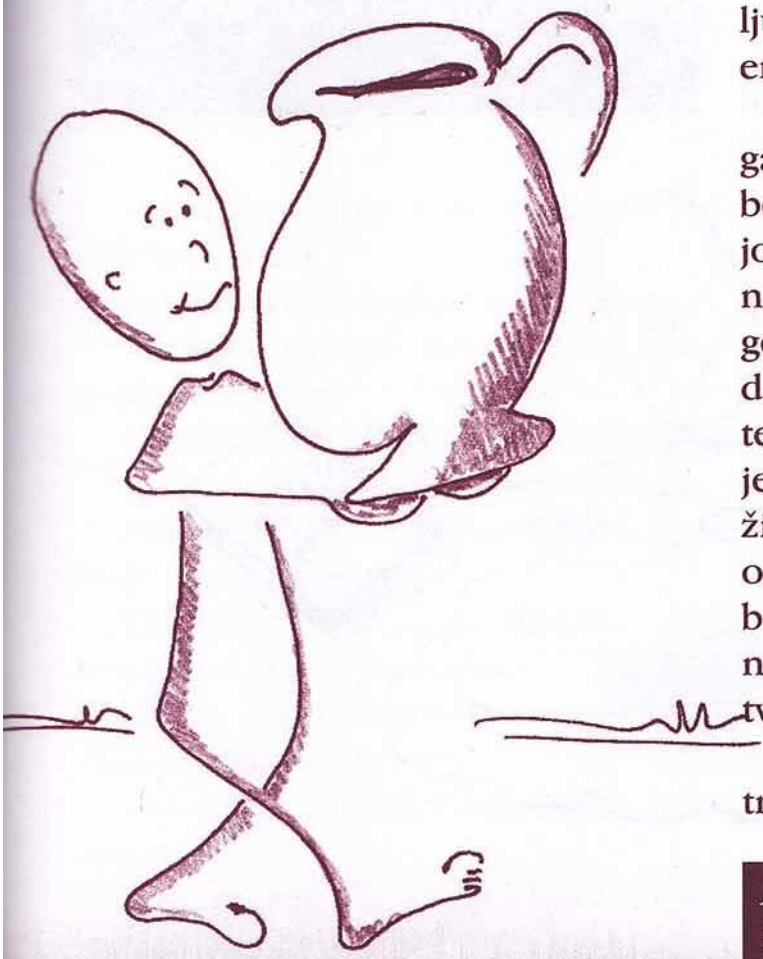
Neizmerno boš bogat. Odkril boš, da smo ustvarjeni za veselje.[9]

Božja beseda za vsak dan
Lk 12,22-34

Krhek kot lončena posoda

Včasih se zdi, kot da bi v tebi bivala dva človeka. Eden, ki na redi vse prav in ga kažeš zunanjemu svetu, in drugi, ki se ga sramuješ. V vsakem človeku obstaja neka globoka razklanost. Mnogo nas je takih, ki bi radi lepo živeli, pa počenjamo stvari, ki jih niti sami ne razumemo.

Zakaj je tako? Ker človek ni Bog niti ni angel ali kakšno drugo nadnaravno bitje, ampak le majhen romar na dolgi poti. Vendar je človek čudovito bitje. Izkustvo lastne slabosti mu omogoča, da razume soljudi. Kdor si nikoli noče priznati neuspeha, postane farizejski in trd kot kamen. Srce mu zakrkne in ni več zmožno tolažiti ali opogumljati drugih, jih razumeti in jim odpuščati.[10]

In ko se tako opazuješ, ne moreš razumeti, zakaj je Bog izbral prav tebe, krhko lončeno posodo, da bi drugim oznanil delček velike Božje ljubezni. Vznemirja te dejstvo, zakaj eni na ta klic odgovorijo, drugi pa ne.

V življenju naj bi razodeval vstalega Kristusa, a se ti zdi, da ga tako slabo poznaš. Če bi računal samo na svojo slabotno vero in svoje osebne lastnosti, bi te strah pred veličino naloge verjetno povsem ohromil. Pa vendar ni naključje, da je Bog izbral prav tebe, tvojo človeško krhkost, za svoje razodetje. Če boš dosledno živel življenje Kristusovega učenca, boš odkril, da tvoje srce postaja vedno bolj odprto. Ko na poti za Gospodom ne boš prizanašal sebi, bo odprtost tvojega srca postala brezmejna.

To naj bo tvoja skrivnost. V vsakem trenutku vse preloži na Kristusa.[11]

Božja beseda za vsak dan
2 Kor 4,7-10; Jn 2,1-12

Sem res našel zaklad?

Če si našel Jezusa Kristusa, če si se srečal z njim ali pa vsaj nejasno začutil, da je on zaklad, ki ga iščeš, se ne obotavljaj. In če se v tvojem srcu porajajo dvomi o srečanju z njim, se ne vznemirjaj.

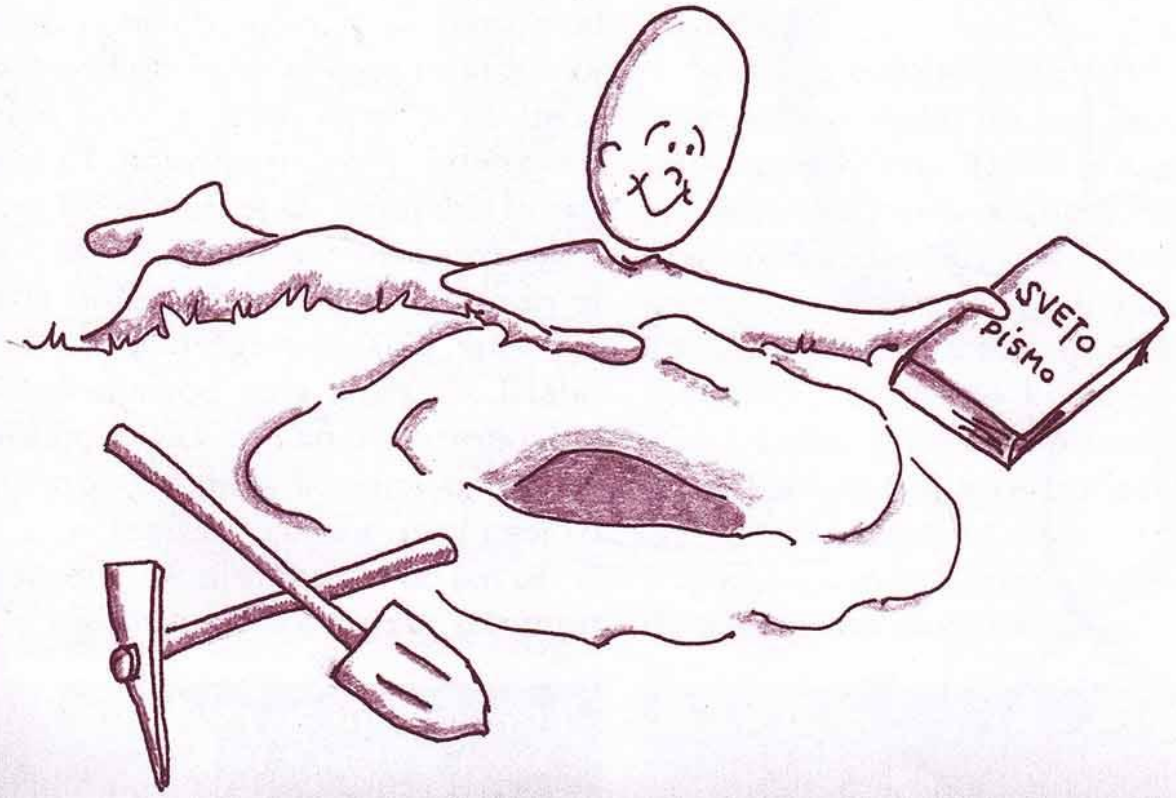
Bolj pomembno kot čutiti njegovo navzočnost, je vprašanje, ali sploh veš, kako odkriti Boga v preprostih dogodkih vsakdanjega življenja ter kako vsak dan v življenju uresničevati njegove duhovne spodbude, ki jih je Gospod položil vate?

Kakšno je znamenje, po katerem lahko spoznaš, da si srečal Kristusa? To je neustavljiv klic, da vse zapustiš, ne da bi vedel, kam te to vodi. Srečal si ga, ko – naj še tako poskušaš zatisniti svoja ušesa – njegove besede odmevajo v tebi: »Ti pridi in hodi za menoj!«

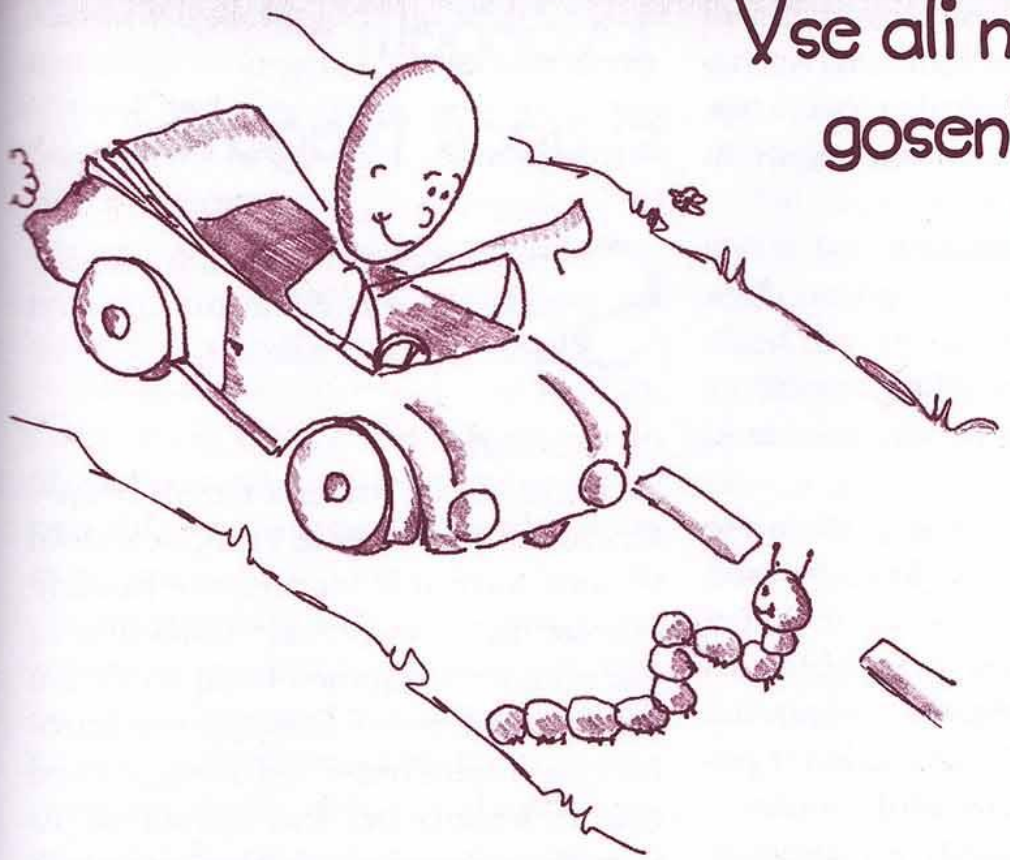
Po katerem znamenju še lahko spoznaš, da si srečal vstalega Kristusa? Kadar notranji boji, ki jih prestajaš, ko se odločaš za hojo za njim, in preizkušnje, ki lahko povzročijo solze v tvoji notranjosti, torej kadar različne skušnjave ne zagrenijo tvojega srca, ampak se preoblikujejo v vir nove energije.

In ko se ti zdi, da mu nisi sposoben odgovoriti, lahko samo zakličeš: »Podari mi dar samodarovanja, da se z dušo in telesom spočijem v tebi, Jezus Kristus.«[12]

Božja beseda za vsak dan
Jn 1,43-51

Vse ali nič - kakor gosenica, ki gre čez cesto

Če meniš, da si v svojih prizadevanjih kakor gosenica, ki gre čez cesto, imaš prav.

Nič dobrega se ji ne obeta. Šest metrov asfalta.

Dvajset avtomobilov na minuto.

Pet tovornjakov. En vlačilec. Ena konjska vprega.

Gosenica ne skrbi za avtomobile.

Ne premišlja, koliko je širok asfalt.

Ne meni se za pešce, ne za kolesarje, ne za mopede.

Gosenica ve samo to, da rase onkraj ceste nekaj zelenega.

Nekaj čudovito zelenega. Brez dvoma nekaj užitnega.

Vsa hlepi po zelenem. Mora čez cesto!

Nič dobrega se ji ne obeta. Šest metrov asfalta.

Vendar gre. Gre s svojimi mehkimi nožicami.

Dvajset avtomobilov na minuto.

Počasi gre. Mirno. Brez strahu. Brez preudarjanja.

Pet tovornjakov. En vlačilec. Ena konjska vprega.

Gre, gre, gre, gre in dospe.[13]

Izbrati Kristusa pomeni iti na vse ali nič. Tukaj ni srednje poti. Ali boš šel tako daleč, da boš nosil na svojem telesu Jezusove rane in ogenj njegove ljubezni? Vsa ta znamenja bodo vidna na tebi, ko mu boš lahko rekel: »Ti si me prvi ljubil. Ti si moj zaklad, moje veselje, moja brezpogojna ljubezen, to naj mi zadošča.«

Če želiš hoditi za njim prav do konca, ne glede na to, koliko te bo to stalo, potem se pripravi, da boš, ubog

kot si, vsak dan izkusil težave zaradi svoje stanovitnosti. A glej, na ta način se bo v tebi oblikovala človeškost, polna razumevanja za vsakogar, in srce, široko kot svet.

Izbrati Kristusa pomeni vedno hoditi samo po eni poti, ne pa po dveh hkrati. Tisti, ki bi istočasno radi hodili za Kristusom in za seboj, končajo v zasledovanju lastne sence, v iskanju ugleda in prestiža.

Če želiš hoditi za Gospodom, se torej ne boj podati v velikonočni prehod z njim. Ko zaslišiš, da te kliče: »Hodi za menoj, boš presrečen, ko boš zaslišal svoj odgovor: »Spoznal sem te. Rad bi ti bil blizu, zakaj ti poslušaš ubogo jecljanje moje molitve, ti, Jezus Kristus, ki živiš v vsakomer, ki te išče.

Rad bi se ti pridružil v tvojem trpljenju za človeštvo, saj si blizu vsem, ki so v stiskah in si prizadevajo za dobro drugih.

Da bi vate položil svoje zaupanje, da bi bilo moje srce stanovitno, bom šel tako daleč, če bo treba z vso močjo, da se bom krčevito oklenil tebe in tvojega svetega evangelija. Jasno sem doumel: za vsako ceno moram doseči zaklad Božjega kraljestva.«[14]

Božja beseda za vsak dan
Mr 10,17-31; Mt 14,22-33

Evangelij – si upaš tvegati?

Si upaš tvegati in prodati vse, kar imaš, da bi lahko kupil njivo, na kateri je skrit zaklad?

Prisluhni:

Pri neki taki jutranji službi božji v februarju leta 1209 je Frančišek slišal v mali kapeli Porciunkuli besede evangelija, ki so postale odločilne za vse njegovo življenje. Tedaj so se mu zazdele kot novo Gospodovo naročilo, še razločnejše od tistega pred dvema letoma pri San Damianu. To je bilo na praznik svetega apostola Matija, 24. februarja. Duhovnik je bral evangelij.

»Spotoma pa oznanjajte in govorite: 'Nebeško kraljestvo se je približalo.' Bolnike ozdravljajte, mrtve obujajte, gobave očiščujte, demone izganjajte. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. Ne oskrbujte se ne z zlatom, ne s srebrom, ne z bakrom v pasovih, ne s popotno torbo, ne z dvema suknjama, ne s sandal,i ne s palico, kajti delavec je vreden svoje hrane. V katerokoli mesto ali vas pridete, poizvedite, kdo je tam vreden, in ostanite tam, dokler ne odidete. Ko stopite v hišo, jo pozdravite: 'Mir tej hiši!' Če bo hiša vredna tega, naj pride nanjo vaš mir, če pa ne bo vredna, naj se vaš mir povrne k vam.« (Mt 10,7-13)

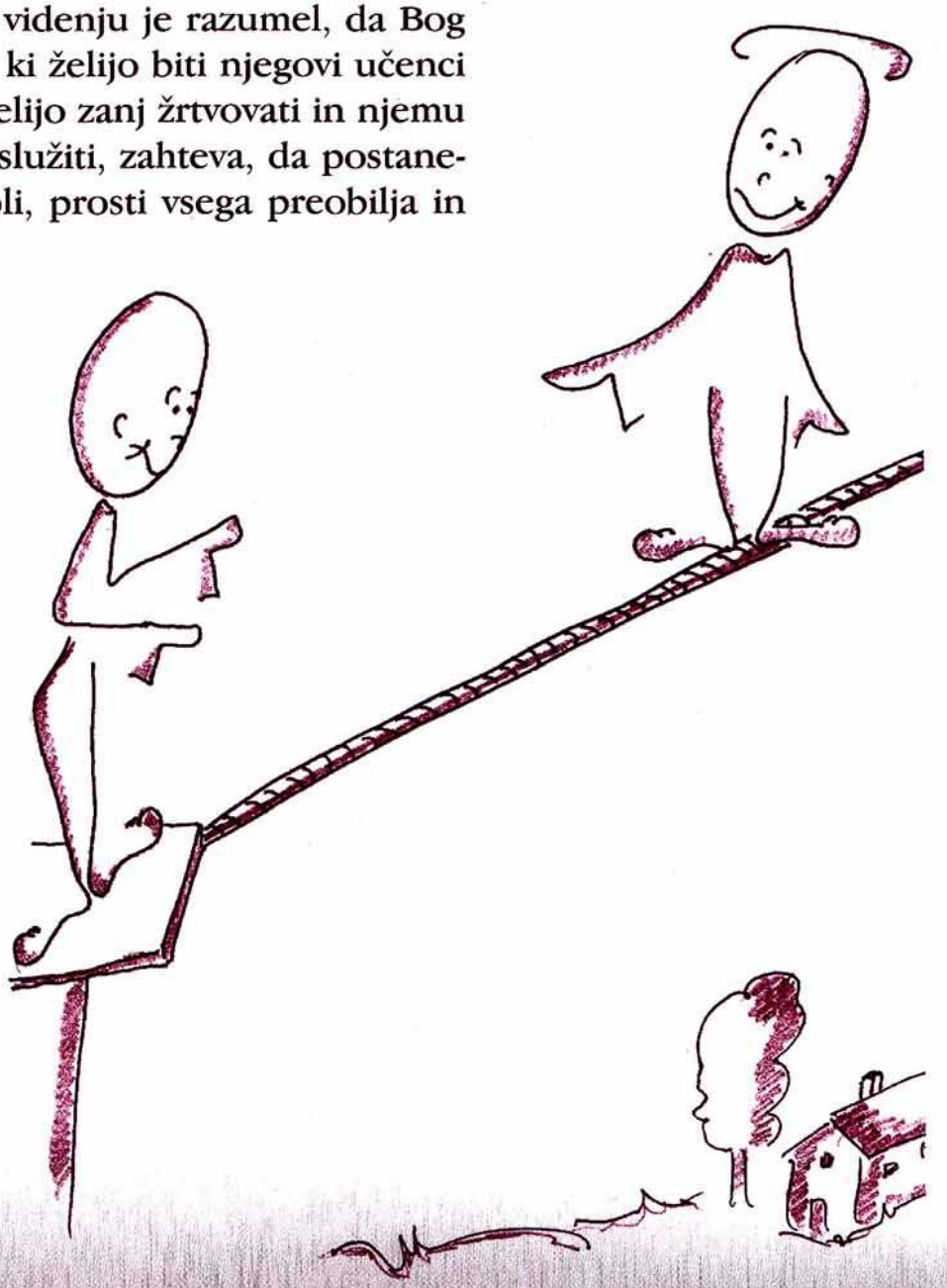
Kadar se je Frančišek pozneje spomnil te maše na praznik svetega

Matija v Porciunkuli, je vedel, da je to branje evangelija Božje razodetje. V njegovi Oporoki je rečeno: »Sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija.« In zopet: »Gospod mi je razodel pozdrav, ki naj ga izrekamo: 'Gospod naj ti da mir!'«

Življenjepisci poročajo, da je Frančišek, ko je slišal te besede in ko mu jih je duhovnik pozneje še natančneje razložil, navdušeno vzkliknil: »To je tisto, kar sem želel, po tem bom živel po najboljših močeh!« Kot v nekakšnem videnju je razumel, da Bog od tistih, ki želijo biti njegovi učenci in ki se želijo zanj žrtvovati in njemu samemu služiti, zahteva, da postanejo apostoli, prosti vsega preobilja in zemskih skrbi in da veselega srca odidejo v svet z resnim, starim veselim sporočilom: »Spreobrnite se, kajti Božje kraljestvo se je približalo!«[15]

Nihče že po naravi ni oblikovan za življenje radikalnosti evangelija. V vsakega človeka sta položena »Da« in »Ne«.

Ko spoznajo radikalnost evangelija in tveganje, ki ga le-ta vključuje, se mnogi ljudje prestrašijo. V njih se še vedno poraja dvom. Pa vendar ob izročanju samih sebe zrastejo čisto

novi ljudje. Kadar tvegajo vse svoje življenje, je to že priprava na dogodke, ki presegajo njihova najbolj silovita upanja. Njihova slabost postane preizkušnja, ob kateri je vsak dan znova treba izrekati in obnavljati svoj »Da«.

Pride trenutek, ko prejmemo prav to, česar že zdavnaj nismo več pričakovali. Zgodi se nepričakovano. To je svetloba Kristusa v nas. Drugi vidijo njegov žar, čeprav se ga mi ne zavedamo. Če vemo, kakšno luč oddajamo, s tem nič ne pridobimo. Na svetu je mnogo ljudi, ki sevajo božjo svetlobo, ne da bi za to vedeli ali pa si morda niti pomisliti ne upajo na kaj takega.

Za tiste, ki tvegajo svoje življenje v celoti, ni slepih ulic, ni brezizhodnosti. Če mislimo, da smo zapustili Kristusa, nas on ni zapustil. Mislimo, da smo nanj pozabili, toda on je bil tudi tedaj navzoč. In ko se spet trdno odločimo začeti znova, je tudi on z nami.

Ti, ki želiš hoditi za Jezusom, ga lahko srečaš samo tako, da vanj položiš svoje zaupanje. Ni druge poti.

Toda kako mu lahko zaupaš in hodiš za njim v življenjski izročitvi, če pa se tako bojiš, da bi naredil napako ali da bi kasneje obžaloval, ker si jo naredil? Ne pozabi, da nobeno dejanje na zemlji ni absolutno pravilno in da negotovost še ne pomeni, da nisi na pravi poti.

Naj bo tvoja gotovost samo v tem, da tvegaš življenje iz vere v Boga, življenje, ki se izpostavlja, ki ni zaščiteno ali izolirano. Iz tega ne boš živel samo nekaj časa, ampak vse življenje. Imej pogum vedno znova prevzeti to tveganje!

Zaradi Jezusa, neprecenljivega zaklada na tvoji njivi, hočeš sprejeti nevaren način življenja.

Vsak dan se boš spraševal o pomenu besed: »Kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil.«

In nekega dne boš razumel, kaj to pomeni.

Kako to razumeti? Išči! Išči in našel boš![16]

Če imaš Boga, lahko tvegaš vse![17]

Božja beseda za vsak dan
Mr 8,31-9,9; Jn 12,20-26

Poglavje 13

Literatura in opombe

DOBROTA

Linić Zvjezdan, *Moliti s Frančiškovim srcem*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1997, 66-69.

Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca 1995, 94.

Vodilo in življenje, Spisi sv. Frančiška asiškega in sv. Klare, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1998, 44-45.

Zapiski neznanega Peružana in Legenda treh tovarišev, Brat Frančišek, Ljubljana 1998, 81-83.

POGUM

Cersterton Gibert Keith, *Sveti Frančišek Asiški,* Brat Frančišek Ljubljana, Minoritski samostan, Piran 2001, 36-52.

Ivonides Yves, *Večni zaljubljenec*, Ptuj 1977, 106-120.

Leclerc Eloi, *Modrost nekega ubožca,* Brat Frančišek, Ljubljana 1998, 21-27.

Kazantakis Nikos, Božji Ubožec, Mohorjeva družba, Celje 2000, na več mestih.

Rožice sv. Frančiška, Mohorjeva družba, Celje 1992, 54-60, 64-69.

Zapiski neznanega Peružana in Legenda treh tovarišev, Brat Frančišek, Ljubljana 1998, 29-34, 50-52, 109-115.

PREPROSTOST

Linić Zvjezdan, *Moliti s Frančiškovim srcem*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1997, 87-89.

Moreou Abel, *Frančišek je zapustil raj,* Ljubljana 1970, 49-46.

Van Doornik, *Frančišek Asiški, brat in prerok za naš čas*, Ljubljana 1983, 74-82.

Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1995, 105.

VESELJE

Careto Carlo, *Jaz, Frančišek,* Ognjišče, Koper 1994, 57-68, 83-96.

Hesse, Hermann, *Frančišek Asiški in Igra z ročicami,* Dražgoše 1991, 49-51.

Linić Zvjezdan, *Moliti s svetim Frančiškom*, Mohorjeva družba Celje 1989, 51-53.

Linić Zvjezdan, *Moliti s Frančiškovim srcem*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1997, 92-96.

Rožice sv. Frančiška, Mohorjeva družba Celje 1992, 29-31.

Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1995. 103-104, 142-143.

Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1995, 90-91.

UBOŠTVO

Caretto Carlo, *Jaz, Frančišek,* Ognjišče, Koper 1994, 29-58.

Cersterton Gibert Keith, *Sveti Frančišek Asiški,* Brat Frančišek Ljubljana, Minoritski samostan Piran 2001, 85-102.

Leclerc Eloi, *Modrost nekega ubožca,* Brat Frančišek, Ljubljana 1998, 106-112.

Linić Zvjezdan, *Moliti s svetim Frančiškom*, Mohorjeva družba, Celje 1989, 64-66.

Linić Zvjezdan, *Moliti s Frančiškovim srcem*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1997, 83-87.

Matura Taddée, *Frančišek asiški, učitelj duhovnega življenja,* Brat Frančišek, Ljubljana 2001, 65-70.

Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1995, 137-140.

Vodilo in življenje, Spisi sv. Frančiška asiškega in sv. Klare, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1998, 205-206.

Zapiski neznanega Peružana in Legenda treh tovarišev, Brat Frančišek, Ljubljana 1998, 69-71.

MOLITEV

Bevk France, *Brat Frančišek*, Brat Frančišek, Ljubljana 1998, 106-118.

Linić Zvjezdan, *Moliti s svetim Frančiškom*, Mohorjeva družba, Celje 1989.

Matura Taddée, *Frančišek asiški, učitelj duhovnega življenja,* Brat Frančišek, Ljubljana 2001, 56-59.

Rožice sv. Frančiška, Mohorjeva družba, Celje 1992, 46-47.

Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1995.

BRATSTVO

1 Fvod XVI,5-7.

Mt 23,8-12; Mt 5,43-48.

Rožice: Pripoved o Gubijskem vovku XXI, Mohorjeva družba, Celje 1992, str. 54-56.

Rožice: Roparji iz Monte Casala, Mohorjeva družba, Celje 1992, str. 64-69.

Van Doornik, N. G., *Frančišek Asiški, Brat in prerok za naš čas,* Frančiškova križarska vojna, Mohorjeva družba, Celje 1983, 101-106.

Seznam literature o sv. Frančišku

Andrič Ivo, *Legenda o sv. Frančišku iz Assisija*, v: *Zgodovina in legenda*, Ljubljana 1978, 79-93.

Assisi, Stoletja umetnosti in zgodovine, Edito e stampato dala Plurigraf Narni – Terni 1983.

Augusta Ciara Lainati, Sveta Klara Asiška, in življenjepisni podatki o sv. Neži Asiški, Ognjišče, Koper 1993.

Bakšič Robert, *Asiški romar*, Brat Frančišek, Ljubljana 2001.

Bataglia , L. in Colosanti G. M., *Brat Frančišek,* slikanica, Ljubljana 1981.

Bevk France, *Brat Frančišek*, Brat Frančišek, Ljubljana 1998.

Careto Carlo, *Jaz, Frančišek,* Ognjišče, Koper 1994.

Cersterton Gibert Keith, *Sveti Frančišek Asiški,* Brat Frančišek, Minoritski samostan Piran 2001.
Hadrick Lothar, *Duhovnost svete Klare*, Samostan Klaris, Nazarje 1994.
Hesse, Hermann, *Frančišek Asiški in Igra z ročicami,* Dražgoše 1991.
Ivonides Yves, *Večni zaljubljenec*, Ptuj 1977.
Jorgensen, *Sveti Frančišek Asiški,* Brat Frančišek, Ljubljana 2000.
Kazantakis Nikos, *Božji Ubožec,* Mohorjeva družba, Celje 2000.
Klara Asiška, nova žena, Ljubljana 1993.
Leclerc Eloi, *Modrost nekega ubožca,* Brat Frančišek, Ljubljana 1998.
Linić Zvjezdan, *Moliti s svetim Frančiškom*, Mohorjeva družba, Celje 1989.
Linić Zvjezdan, *Moliti s Frančiškovim srcem*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1997.
Matura Taddée, *Frančišek asiški, učitelj duhovnega življenja*, Brat Frančišek, Ljubljana 2001.
Marija Kmetova, *Sveti Frančišek Asiški*, Ljubljana 1926.
Moreou Abel, *Frančišek je zapustil raj,* Ljubljana 1970.
Meško Ksaver, *Legende o sv. Frančišku*, Celje 1975.
Oražem France, *Frančišek Asiški,* v: *Leto svetnikov 4. del*, Ljubljana 1973, str 29-42.
Prerok za naš čas, Šmarnična razmišljanja, Ljubljana 1982.
Rožice sv. Frančiška, Mohorjeva družba, Celje 1992.
Schlink M. Bazilija, *Frančišek in Frančiškovi kraji govorijo danes, Vodič po Frančiškovih krajih – meditacije,* Ljubljana 1976.
SPISI sv. Frančiška in sv. Klare, Mohorjeva družba, Celje 1972.
Sveta Klara asiška, Šmarnice ob 800 letnici rojstva, Samostan klaris, Nazarje 1994.
Šamprl Janez, *Vodnik po Frančiškovi poti in stopinjah njegove duhovnosti,* Ljubljana 1992.
Škafar Vinko, Vodeb Rafko, *Sončna Pesem,* Ljubljana 1991.
Vodilo in življenje, Spisi sv. Frančiška asiškega in sv. Klare, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1998.
Ves dan tvoje veličastvo, moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1995.
Van Doornik, *Frančišek Asiški, brat in prerok za naš čas*, Ljubljana 1983.
Von Galli Mario, *Frančišek Asiški – življenje za prihodnost,* Celje 1976.
Zapiski neznanega Peružana in Legenda treh tovarišev, Brat Frančišek, Ljubljana 1998.
Življenje svete Klare asiške v Podobah, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1991.

Opombe

[1] FF – Fonti Francescane, v našem prevodu Frančiškovi viri (FV).

[2] Odlomek je iz knjige *Rožice svetega Frančiška*, Ljubljana 1992, str. 54.

[3] Zgodbica je vzeta iz knjižice Ferrero, B., *Čričkova pesem: kratke zgodbe za dušo*, Ljubljana 1999.

[4] Pismo predstojniku.

[5] Hvalnica stvarstva ali Sončna pesem.

[6] Prim. N. G. van Doornik, *Frančišek Asiški brat in prerok za naš čas,* str. 21.

[7] Frančiškova oporoka.

[8] Frančiškovo potrjeno vodilo.

[9] Povzeto po mislih Phila Bosmansa.

[10] Povzeto po mislih Phila Bosmansa.

[11] Iz misli brata Rogerja iz Taizeja.

[12] Iz misli brata Rogerja iz Taizeja.

[13] Rudolf Otto Weimer.

[14] Iz misli brata Rogerja iz Taizeja.

[15] Johannes Jorgensen, *Sveti Frančišek Asiški*, 64-65.

[16] Iz misli brata Rogerja iz Taizeja.

[17] Po misli Jeana Anouilha.

